

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร

ACADEMIC LEADERSHIP IN THE 21ST CENTURY AFFECTING THE INCLUSIVE
EDUCATION MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER THE AUTHORITY OF THE
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

ศศิกาญจน์ อ่าววิจิตรกุล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2566

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ACADEMIC LEADERSHIP IN THE 21ST CENTURY AFFECTING THE INCLUSIVE
EDUCATION MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER THE AUTHORITY OF THE
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

SASIKARN AWWIGITKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(M.Ed.(Educational Administration))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2023

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ของ

ศศิกัญจน์ อ่าววิจิตรกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศรีไธษา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์)

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียน ร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย	ศศิกัญจน์ อ่าววิจิตรกุล
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อธิระภาพ เพชรมาลัยกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูการศึกษาพิเศษและครูที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 158 โรงเรียน ผู้วิจัยเลือกใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie & Morgan, 1970) จำนวน 186 คน ค่าเชื่อมั่นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ได้ค่าเชื่อมั่นเท่ากับ .837 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการนำตัวแปรเข้าทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .856* แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์ในระดับสูง 3) โดยภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 73.5

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21, การบริหารจัดการเรียนร่วม, ครู

Title	ACADEMIC LEADERSHIP IN THE 21 ST CENTURY AFFECTING THE INCLUSIVE EDUCATION MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER THE AUTHORITY OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION
Author	SASIKARN AWWIGITKUL
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2023
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Theeraphab Phetmalhkul

The purposes of this research are as follows: (1) to study the level of academic leadership in the 21st century in schools under the authority of the Bangkok metropolitan area; (2) to study the level of inclusive education management in schools under the authority of the Bangkok metropolitan area; (3) to study the relationship between academic leadership in the 21st century and the level of inclusive education management in schools under the authority of the Bangkok metropolitan area; and (4) to study the level of academic leadership in the 21st century and affecting the level of inclusive education management in schools under the authority of the Bangkok metropolitan area. The samples in this research were 186 Special education teachers and related teachers from 158 schools under the authority of the Bangkok metropolitan area. The instrument used in the research was a five-point estimation scale questionnaire with IOC Conformity, between 0.60-1.00. The data analysis included mean and standard deviation. To test the hypothesis, this study used the Pearson product-moment correlation coefficient, multiple correlation and multiple Regression Analysis-Enter Method. The research were as follows: (1) the level of academic leadership in the 21st century and the level of inclusive education management in schools under the authority of the Bangkok metropolitan area were at a high level overall; (2) academic leadership in the 21st century of administrators was related to the inclusive education management in schools under the authority of the Bangkok metropolitan area at a statistical level of .01, with a correlation coefficient (r)= .856*; and (3) academic leadership in the 21st century affected the level of an inclusive education management and inclusive education management in schools under the authority of the Bangkok metropolitan area were statistically significant at .01 by strengthening academic leadership in the 21st century affecting inclusive schools under the authority of the Bangkok metropolitan area at 73.50%.

Keyword : 21st century academic leadership, inclusive education management

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลและหน่วยงานที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และความกรุณาในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำจนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆ ตลอดจนช่วยตรวจทานความถูกต้องของเนื้อหาจนกระทั่งปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการทำปริญญาานิพนธ์ให้ถูกต้องและมีคุณภาพตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทวีศม์ ภูติอธิยวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล อาจารย์ ดร. นฤมล ศิริวงษ์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ช่วยตรวจแบบสอบถามตลอดจนช่วยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำปริญญาานิพนธ์ ตลอดจนครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก จนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สัมฤทธิ์ผลได้ด้วยดีทุกประการ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้จะพียงมีคุณค่าและประโยชน์ต่องานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณนี้ให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือด้วยดี

ศศิกาญจน์ อ่าววิจิตรกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
1.ขอบเขตด้านเนื้อหา	6
2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
1. บริบท สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	14
1.1 ข้อมูลทั่วไป.....	14
1.2 สารระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2564-2569	15

1.3 บริบทการจัดการศึกษาพิเศษในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร	15
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม	21
2.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนร่วม	21
2.2 ความเป็นมาของการจัดการเรียนร่วม	23
2.3 ปรัชญาการจัดการเรียนร่วม	26
2.4 รูปแบบของการจัดการเรียนร่วม	28
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม	32
3.1 มาตรฐานการศึกษาพิเศษ	32
3.2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วม	35
3.3 การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท SEAT	38
3.3.1 ความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนรวมตามโครงสร้างซีท	38
3.3.2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมตามโครงสร้างซีท	40
4. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21	43
4.1 ความหมายของภาวะผู้นำ	43
4.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ	45
4.3 ความหมายของภาวะผู้นำวิชาการ	47
4.4 ความสำคัญของภาวะผู้นำวิชาการ	50
4.5 ลักษณะของภาวะผู้นำวิชาการ	51
4.6 องค์ประกอบภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21	62
5. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม	75
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77
6.1 งานวิจัยในประเทศ	77
6.2 งานวิจัยต่างประเทศ	79

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	83
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	85
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	86
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
บทที่ 4 ผลการดำเนินการวิจัย	89
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
สรุปผลการวิจัย.....	110
อภิปรายผลการวิจัย	111
ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก.....	129
ภาคผนวก ก.	130
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	130
ภาคผนวก ข	146
หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย	146
ภาคผนวก ค	150
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	150
ภาคผนวก ง.....	159

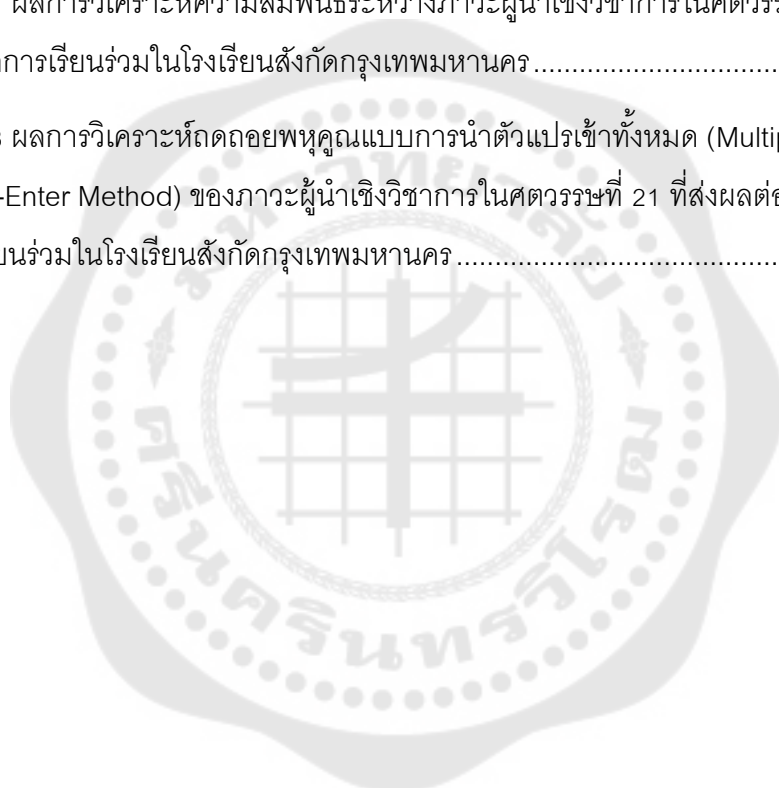
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล	159
ประวัติผู้เขียน.....	161

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร	14
ตาราง 2 ผลการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21	67
ตาราง 3 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน	84
ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร	91
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในราย ด้านและโดยรวม	93
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในราย ด้านการมีวิสัยทัศน์	94
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในราย ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	95
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในราย ด้านการพัฒนาบุคลากร	96
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในราย ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน	97
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ใน รายด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล	98
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ใน รายด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	99
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในรายด้านและโดยรวม	100
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในรายด้านนักเรียน	101

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในรายด้านสภาพแวดล้อม	102
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในรายด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	103
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในรายด้านเครื่องมือ	104
ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	105
ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบการนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Multiple Regression Analysis-Enter Method) ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหาร การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	108

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 12

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคปัจจุบัน สังคมแปรเปลี่ยนเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี รวมถึงการศึกษา ประชาชนทุกคนล้วนมีสิทธิในการเข้าถึงการศึกษา ตามที่รัฐกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กพิการ ล้วนมีสิทธิในการเข้าถึงการศึกษาเช่นเดียวกัน การศึกษาไทยได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในระบบการจัดการเรียนแบบเรียนร่วม มาตั้งแต่ พ.ศ. 2535 จนถึงปัจจุบัน แผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ) ระยะที่ 3 พ.ศ. 2540-2544 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการ โดยจัดตั้งโรงเรียนสอนและขยายบริการในรูปแบบของการเรียนร่วมลงสู่โรงเรียนปกติทั่วไป เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม สอดคล้องระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

อันสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การเรียนร่วมหมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ การเรียนร่วมจึงเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนและได้อยู่ในสังคมกับเด็กปกติ (พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ, 2551) แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2560 – 2564 ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านสิทธิและโอกาสการศึกษายุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรการที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ในอดีตกาล ระบบการศึกษาไทยได้มีการให้ความสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2487 มีการจัดตั้งโรงเรียนเฉพาะสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ การจัดตั้งโรงเรียนประสบความสำเร็จด้วยดี ต่อมาในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ จึงได้ริเริ่มโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และขยายโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย แต่ถึงกระนั้น จากข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติในการจัดทำการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 ระบุว่า เด็กพิการร้อยละ 38 ไม่ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม ร้อยละ 24 มีแนวโน้มที่จะได้รับการกระตุ้นพัฒนาการในช่วงปฐมวัยและการดูแลน้อยกว่า ร้อยละ 42

มีแนวโน้มที่จะมีพื้นฐานการอ่านและทักษะด้านคณิตศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 47 มีแนวโน้มจะออกจากโรงเรียนในระดับประถมศึกษา (Unicef Thailand, 2021)

ดังนั้นแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2563) และแผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (2556-2575) ได้มอบหมายให้สำนักงานการศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการผลักดันผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ริเริ่มการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม จวบจนปัจจุบันด้วยวิสัยทัศน์ มุ่งหวังพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เด็ก เยาวชนทุกคนให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเติบโตไปเป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตัวเอง ประกอบอาชีพได้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาโครงสร้างสำคัญของ ส่วนกลางสำนักงานการศึกษาและโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สาระสำคัญที่ 3 การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ประเด็นที่ 2 การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ บุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงเต็มศักยภาพ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีศักดิ์ศรี (ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์ สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2563)

การจัดการเรียนร่วมระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้นเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วมนั้นเป็นการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติ เพื่อทดแทนวิธีเดิมที่เป็นการจัดกลุ่มตามประเภทของเด็ก การนำผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมในระบบการศึกษาปกติโดยมีการใช้เวลาว่างช่วงใดช่วงหนึ่งและร่วมกิจกรรมของแต่ละวันระหว่างผู้เรียนปกติกับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ อันนำไปสู่การเพิ่มโอกาสให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กปกติทั่วไปภายใต้สภาพห้องเรียนปกติ การได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกวิธีจะช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากการเรียนร่วมช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กพิเศษและเด็กปกติ ทำให้การถูกตีตราในด้านความพิการลดน้อยลง เกิดการยอมรับกันของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ตัดสินประเมินคุณค่าซึ่งกันและกัน (Patton et al., 1996)

โครงสร้างการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท SEAT ประกอบด้วย นักเรียน (S-Students) สภาพแวดล้อม (E-Environment) การจัดการเรียนการสอน (A-Activities) และเครื่องมือ (Tools) โดยโครงสร้างซีท (SEAT) เป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมที่มี

ความสำคัญและมีประโยชน์ต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ สามารถลดอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ มีการสนับสนุนด้านต่างๆที่จำเป็นต่อการเรียนร่วมได้อย่างดี ตอบสนองกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ในปีพุทธศักราช 2546 สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดนโยบายการนำโครงสร้าง SEAT ให้สถานศึกษาต่างๆดำเนินการจัดการเรียนร่วมให้แก่นักเรียน

สำนักงานการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเรียนร่วม โดยโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมในสังกัดกรุงเทพมหานครได้เสนอให้นำโครงสร้างซีท SEAT มาปรับใช้ในสถานศึกษา (วิจิตรา ปะกิลาคะ และ มีนมาส พรานป่า, 2564) โดยสำนักงานการศึกษาได้กำหนดและเสนอแนะให้นำกระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมตามกระบวนการโครงสร้างซีท (SEAT) มาใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมภายในสังกัดกรุงเทพมหานคร (สุรศักดิ์ เรือนงาม, 2555) ซึ่งสำนักงานการศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา ปัจจุบันในปี พ.ศ. 2566 มีโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมภายในสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 158 โรงเรียน

ดังนั้นบทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการจัดการเรียนร่วมจึงมีความสำคัญยิ่ง การบริหารจัดการเรียนร่วมเป็นการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติให้ประสบผลสำเร็จ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องพัฒนางานอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมภารกิจทุกด้านตามกระบวนการบริหารจัดการด้านการศึกษาพิเศษ การบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บทบาทและแนวทางปฏิบัติของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับวิชาการทั้งในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศ การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ บทบาททางวิชาการของผู้บริหารล้วนส่งผลต่อระดับคุณภาพของการบริหารจัดการเรียนร่วมทั้งสิ้น

เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้แก่เด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สถานศึกษาและผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมการศึกษาให้มีความเท่าเทียม ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในแนวทางการจัดการเรียนร่วม โดยเฉพาะบทบาททางวิชาการที่สำคัญ การมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาพิเศษ การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สร้างเครือข่ายการ

เรียนรู้ร่วมกับชุมชน ดำเนินการจัดการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความพร้อม เหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเรียนร่วมอย่างชัดเจน รวมถึงงานวิชาการต่างๆในสถานศึกษา เพราะบทบาททางวิชาการเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและสามารถส่งผลถึงระดับคุณภาพของการจัดการเรียนร่วมภายในโรงเรียน (อนุชิต บุญมาก, 2560) ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่21 และให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนในการให้ความร่วมมือกับสมาชิกในองค์กรได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ให้มีความเจริญงอกงามและยุติธรรม (สมสะนิต วงคำจัน, 2551)

ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่21 ของผู้บริหารจึงมีความสำคัญก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อบรรยากาศงาน ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงผลการศึกษา กล่าวคือ โรงเรียนที่มีคุณภาพนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีบทบาทในการเป็นผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่21 ที่เข้มแข็ง โดยทำให้องค์กรต่างๆและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือ ศรัทธา และร่วมมือปฏิบัติงานตามภารกิจจนบรรลุผลตามเป้าหมายการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชน และสังคม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 โลกในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงการแข่งขันที่สูงขึ้น รูปแบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นจะมีลักษณะหลักคือ ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะที่ต้องมีของคนในศตวรรษที่ 21 ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อนำไปสู่ความมีคุณลักษณะที่ดีนั้นประกอบด้วย 3R x 7C โดย 3R ได้แก่ 1) Reading (การอ่าน) 2) Writing (writing = การเขียน) และ 3) Rithmetic (arithmetic = คณิตศาสตร์) ส่วน 7C ได้แก่ 1) Critical thinking & problem solving (การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา) 2) Creativity & innovation (ความคิดสร้างสรรค์และการคิดค้นนวัตกรรม) 3) Cross-cultural understanding (ความเข้าใจบนวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย) 4) Collaboration, teamwork & leadership (การประสานความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) 5) Communications, information & media literacy (การสื่อสาร และการมีความรู้เท่าทันสื่อและข้อมูล) 6) Computing & ICT literacy (คอมพิวเตอร์และข้อมูลสารสนเทศ) และ 7) Career & learning skills (ทักษะอาชีพและการเรียนรู้) (ธีระภาพ เพชรมาลากุล, 2561)

จากแนวคิดที่ประมวลมาข้างต้นทำให้พบได้ว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนจำเป็นต้องปรับตัวและดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาพิเศษที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกันระหว่างหลักสูตรทั่วไปและหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มี

ความต้องการพิเศษ ให้สอดคล้องตามประเภทของความพิการ และจัดกิจกรรมตามความต้องการ จำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล พร้อมกับส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ตลอดจนการวัดผลประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อประเมินความก้าวหน้า ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จ (สมฤดี พลละวูทิไธมทัย, 2564)

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพ ผู้เรียนให้อยู่บนความเท่าเทียม ให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคนโดยปราศจากแบ่งแยก ภาวะผู้นำ ทางวิชาการเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดโครงการ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการพัฒนางานองค์กรจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีความทันสมัย (Seyfarth, 1999) ดังนั้นผู้บริหารต้องเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำวิชาการที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ ความสามารถ มีความทันสมัย สามารถกำหนดทิศทางของ สถานศึกษาในอนาคตได้อย่างดี รู้จักยืดหยุ่น มีจินตนาการ ส่งผลให้บุคลากรมีคุณภาพสามารถ พัฒนาผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยไร้ซึ่งการแบ่งแยกผู้เรียน ยึดความเท่าเทียมเป็น สำคัญ

ดังนั้น ภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทักษะ พฤติกรรม แนวทางปฏิบัติที่ สำคัญต่อการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหาร จัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 จะส่งผลให้สามารถบริหารจัดการเรียนร่วมได้อย่างดี เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ ขององค์กร ภาวะผู้นำด้านงานวิชาการจึงมีบทบาทสำคัญต่อการจัดบริหารจัดการเรียนร่วมของ สถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสบความสำเร็จ สามารถยกระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมได้ สามารถผลักดันการศึกษาให้มีความเท่าเทียมระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ จนไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีความสามารถทัดเทียมกัน ในสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็น แนวทางให้กับผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้วางแผนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบถึงระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วม และ ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

1. สังกัดกรุงเทพมหานคร นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษ ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา และพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมภายในโรงเรียน และพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน 5) การใช้เครื่องมือเทคโนโลยี ดิจิตอล 6) การสร้าง

เครือข่ายการเรียนรู้ การบริหารจัดการเรียนร่วม ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย
1) นักเรียน 2) สภาพแวดล้อม 3) กิจกรรมการเรียนการสอน 4) เครื่องมือ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูการศึกษาพิเศษและครูที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 158 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 357 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนระดับการศึกษาพิเศษและครูที่เกี่ยวข้อง สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ตัวอย่าง 186 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนจากขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาจำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 แบ่งเป็น 6 องค์ประกอบ คือ

- 1) การมีวิสัยทัศน์
- 2) การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม
- 3) การพัฒนาบุคลากร
- 4) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
- 5) การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิตอล
- 6) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การบริหารจัดการเรียนร่วม แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) ด้านนักเรียน
- 2) ด้านสภาพแวดล้อม
- 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) ด้านเครื่องมือ

นียมศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมทางวิชาการของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นบทบาทความรับผิดชอบใหม่ โดยผู้มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ สามารถสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม พัฒนาบุคลากร หลักสูตรและการสอนสามารถใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้ จำแนกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

1.1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่เฉียบคม ชัดเจน ทันทสมัย เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถใช้ทักษะรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้อย่างรอบคอบ สามารถคิดยุทธศาสตร์ใหม่ๆ และนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติจริง ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีวิสัยทัศน์ร่วม มุ่งไปในทางเดียวกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น บนพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมบรรยากาศวิชาการ มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับผู้เรียน และชุมชน รวมถึงสภาพแวดล้อมที่พัฒนาทักษะความคิด ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ พัฒนาให้ครูมีความเป็นผู้นำ ปลุกฝังความเป็นผู้นำให้แก่ครู เปิดโอกาสให้ครูได้พิจารณาไตร่ตรองทบทวนจุดหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ให้ครูมีบทบาทการเรียนรู้แบบมืออาชีพ และจัดให้มีระบบให้มีการนิเทศการศึกษาและการประเมินครูที่หลากหลาย

1.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน หมายถึง การเป็นผู้นำด้านออกแบบหลักสูตรที่ส่งเสริมด้านเทคโนโลยี บูรณาการทักษะสังคม ทักษะชีวิต ออกแบบหลักสูตรที่เปิดโอกาสผู้เรียนเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและมีความสุข ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามสภาพจริง ใช้เทคนิควิธีนวัตกรรมที่ทันสมัย พัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัจจัยภายในและภายนอกห้องเรียน

1.5 การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล หมายถึง การสนับสนุน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ดิจิตอลมาพัฒนาองค์กร และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ กระตุ้นให้ครูนำเทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสารที่ทันสมัย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนสามารถใช้เครื่องมือดิจิตอลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนนำมาใช้ประเมินความพร้อมของโรงเรียน

1.6 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การเป็นผู้นำในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทักษะต่างๆร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2. การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ที่ยึดหลักความเท่าเทียมของผู้เรียนทุกประเภท ปรับปรุงดัดแปลงวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ลดอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น โดยเป็นดำเนินงานอย่างมีแบบแผน เป็นระบบ ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านนักเรียน หมายถึง การดำเนินการเตรียมความพร้อมอย่างรวดเร็ว ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึง นักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้ที่พบความพิการส่งเสริม ดำเนินการสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ การช่วยเหลือตนเอง และทักษะที่จำเป็นต่างๆ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องความแตกต่างในการอยู่ร่วมกันกับนักเรียนทุกกลุ่ม

2.2 ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วม โดยการประชุม ชี้แจงแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนร่วม และดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบาย แนวทาง บทบาทของทุกฝ่ายร่วมกัน ดำเนินการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนในชั้นปกติให้มากที่สุด สนับสนุนจัดสภาพแวดล้อมโดยพิจารณาจากความบกพร่องของนักเรียนรายบุคคล สร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับ

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับคัดกรองนักเรียนที่มีความพิเศษตามความพิเศษ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม หลากหลาย ดำเนินการสนับสนุนจัดทำหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรเสริมทักษะ และแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สนับสนุนให้ใช้เทคนิควิธีการต่างๆในการเรียนการสอนและการประเมินผล สนับสนุนกิจกรรมการเรียนนอกห้องเรียนร่วมกับชุมชน มีการติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านเครื่องมือ หมายถึง การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจน ดำเนินการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนจัดสรรเครื่องมือ เทคโนโลยี สื่อการศึกษา สิ่งต่างๆ สื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ กิจกรรม หรือบริการที่ใช้ในการช่วยเหลือการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ บริการต่างๆมาใช้ รวมถึงกำหนดมาตรการความช่วยเหลือที่หลากหลายเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
4. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพครู ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในการสอน โดยใช้กระบวนการ วิธีต่างๆในการส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาได้เต็มศักยภาพ
5. ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึง ครูเฉพาะทางที่จบการศึกษาด้านการศึกษาพิเศษ และมีใบประกอบวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ และคณะ (2564), ปิยาภรณ์ หอมจันทร์ และอุไร สุทธิรัมย์ (2564), จิรัฐติกาล สุทธานุช (2564), ภา ศิริวัตร และคณะ (2564), อัมภาวุฒ บัญเกิด และคณะ (2565), พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์ (2565) สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และตรัยภูมิ ตีร์ตรีศวรร (2565), ปารีชาต ชติกันทา และศิริพงษ์ เศาภายน (2566) และ ดาโอะบาฮี และจรุณี แก้วเอี่ยม (2566) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน 5) การใช้เครื่องมือเทคโนโลยี ดิจิตอล 6) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

การบริหารจัดการเรียนร่วม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดตามโครงสร้างชี้ท SEAT FRAMEWORK สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545 มาตรา 24 และ 28 โดยในปีพ.ศ. 2546 สำนักงานประถมศึกษา แห่งชาติได้กำหนดนโยบายการนำโครงสร้างชี้ท SEAT เพื่อให้สถานศึกษาต่างๆใช้ดำเนินการ จัดการเรียนร่วมให้แก่ นักเรียน รวมถึงโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ นำโครงสร้างการบริหารชี้ท SEAT Framework มาปรับใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วม ได้แบ่ง การบริหารจัดการเรียนร่วมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน (Student) หมายถึงการเตรียม ความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กทั่วไป ให้อยู่ร่วมกันได้แบบมีความสุข 2) สภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3) กิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) หมายถึง กิจกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การจัดทำ

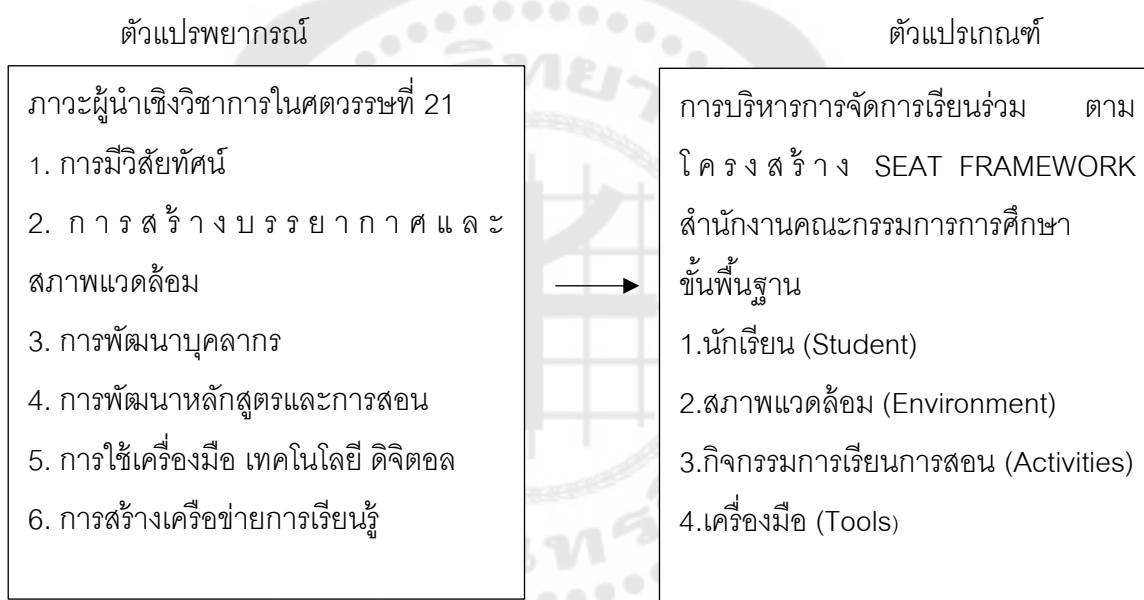

แผนการเรียนเฉพาะบุคคล (IEP) การดำเนินการสอน รวมถึงเทคนิคการสอนต่างๆ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน 4) เครื่องมือ (Tools) หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนความต้องการจำเป็นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศ เครือข่ายการเรียนรู้ นโยบายงบประมาณ สื่อและบริการความช่วยเหลือต่างๆ ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดของ มลิวัดย์ ธรรมแสง (2555) พบว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมคือการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ได้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยมีการบริหารจัดการอำนวยความสะดวก และเตรียมความพร้อมโรงเรียนใน 4 ด้าน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมนักเรียนและบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อม การบริหารจัดการหลักสูตร และการประสานความร่วมมือกับชุมชน ภัทรนันท์ อิงภู (2555) กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม คือ การพัฒนาบุคลากร การจัดอาคารสถานที่และพัฒนาสภาพแวดล้อม การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลมาเป็นกรอบแนวคิดการศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมิน แก้ไข พัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม ศุภชัย ประเสริฐฐู (2557) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งปลูกจิตสำนึกและสร้างเจตคติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยให้สังคมชุมชน ผู้จัดบริการและประชาชน ตระหนักถึงศักยภาพความแตกต่างระหว่างและเฉพาะบุคคลรวมถึงสิทธิเท่าเทียมของบุคคลทุกคน สถานศึกษาจึงต้องดำเนินงานของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารจัดการเรียนร่วมจากการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารจัดการเรียนร่วม พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดการวิจัย ภัทรนันท์ อิงภู (2555) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการเรียน อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ศุภชัย ประเสริฐฐู

(2557) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ถึง สูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถเขียนแผนภาพประกอบเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน
2. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษ 21 ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การบริหารจัดการเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
  - 1.1 ข้อมูลทั่วไป
  - 1.2 สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2564-2569
    - 1.3 บริบทการจัดการศึกษาพิเศษในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม
  - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการศึกษาแบบเรียนร่วม
  - 2.2 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
  - 2.3 หลักการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
  - 2.4 ปรัชญาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
  - 2.5 รูปแบบของการจัดการเรียนร่วม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม
  - 3.1 มาตรฐานการศึกษาพิเศษ
  - 3.2. ความหมายและแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วม
  - 3.3 การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท SEAT
    - 3.3.1 ความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท SEAT
    - 3.3.2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท SEAT
4. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21
  - 4.1 ความหมายของผู้นำ และภาวะผู้นำ
  - 4.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ
  - 4.3 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงวิชาการ
  - 4.4 ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงวิชาการ
  - 4.5 แนวคิดเชิงทฤษฎีของภาวะผู้นำเชิงวิชาการ
  - 4.6 ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21

5. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. บริบท สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1 ข้อมูลทั่วไป

กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 437 แห่ง ในพื้นที่ 50 สำนักงานเขต โดยจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและนักเรียนเรียนร่วม (เด็กพิเศษ) โดยจำแนกตามโรงเรียนที่เปิดสอน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566) มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนที่เปิดสอน	จำนวน (โรงเรียน)
โรงเรียนอนุบาลศึกษาและประถมศึกษา	327
โรงเรียนประถมศึกษา	1
โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น	1
โรงเรียนอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น	98
โรงเรียนอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	4
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	6
รวม	437

ข้าราชการครูในสังกัดของกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 13,597 คน มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 253,554 คน แบ่งเป็นระดับปฐมวัย จำนวน 36,499 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 175,170 คน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 39,885 คน

1.2 สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2564-2569

วิสัยทัศน์

จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาสู่อัตลักษณ์ผู้เรียนแห่งมหานครที่พร้อมด้วยคุณธรรม

พันธกิจ

1. ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ
2. ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์แห่งมหานคร
3. เสริมสร้างประสิทธิภาพจัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
4. ส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา
5. เสริมสร้าง และพัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์การสมรรถนะสูง

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์แห่งมหานคร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับประสิทธิภาพจัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์การสมรรถนะสูง

1.3 บริบทการจัดการศึกษาพิเศษในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครในบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการ สาธารณะตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและกำหนดขึ้นตอนในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และตามที่กฎหมายอื่นๆ บริการสาธารณะต่างๆล้วนเป็นบทบาทความรับผิดชอบที่กรุงเทพมหานครต้องเลือกที่จะดำเนินการได้ตามความจำเป็น บริการสาธารณะต่างๆบางรายการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ผูกขาดการให้บริการ แต่อีกหลายบริการ กรุงเทพมหานครได้มีหน่วยงานและภาครัฐร่วมกันจัดบริการ อาทิเช่น รักษาพยาบาล การจัดการศึกษา และขนส่งสาธารณะ เป็นต้น

กรุงเทพฯ พ.ศ. 2575 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป็น “มหานครแห่งเอเชีย” โดยได้มีการมอง กรุงเทพฯ ในฐานะเมืองมหานคร โดยกรุงเทพมหานคร ได้วางแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561-2564) ประกอบได้ด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 มหานครปลอดภัย ด้านที่ 2 มหานครสีเขียว สะดวกสบาย ด้านที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน ด้านที่ 4 มหานครกระชับ ด้านที่ 5 มหานครประชาธิปไตย และด้านที่ 6 มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ ด้านยุทธศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คือด้านที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน โดยมีสาระสำคัญ คือ “ชาวกรุงเทพฯ ทุกคน ทุกชนชั้น ทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานภาพ อยู่ร่วมกัน อย่างเสมอภาคและสมานฉันท์ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ได้รับโอกาสที่จะเรียนรู้ พัฒนาตนเอง และเข้าถึงบริการสาธารณะ ในขณะเดียวกันชาวกรุงเทพฯ แต่ละกลุ่ม แต่ละชุมชน สามารถดำรงรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ประเพณี วัฒนธรรมของตนเอง เป็นมหานครที่โดดเด่นในเชิงวัฒนธรรม ที่หลากหลาย” โดยมีมติที่ 3.3 การศึกษาสำหรับทุกคน เป้าหมายที่ 3.3.1 การกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค โดยมีเป้าประสงค์ที่ข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ ได้แก่ เป้าประสงค์ที่ 3.3.1.2 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครทุกสถานศึกษานั้นสามารถให้บริการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในด้านการศึกษา โดยมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก โดยโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่เปิดการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) เพื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดำเนินการในมาตรการที่ 1 สํารวจข้อมูลของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในให้การรับรองบริการการศึกษา และมีโครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1) โครงการพัฒนาการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
  - 2) โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (เด็กพิเศษเรียนร่วม)
  - 3) กิจกรรมคัดกรองนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการประเมินความพร้อมทางการเรียน
  - 4) กิจกรรมสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
  - 5) กิจกรรมการเปิดการจัดการสอนแบบเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีอำนาจบทบาทในด้านงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษาของกรุงเทพมหานคร กำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผนการศึกษาของ กรุงเทพมหานครดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพทั้งการศึกษาในระบบ ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เป็นศูนย์กลางเครือข่าย

สารสนเทศด้านการศึกษา ส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายใน ให้โรงเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมีการจำแนกส่วนราชการภายในออกทั้งหมด 8 ส่วนราชการ ได้แก่ด้วย สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานการเจ้าหน้าที่กองคลัง หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา กองเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารุงเทพมหานคร และกองเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนจากแผนปฏิบัติการ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการจัดการศึกษา (SWOT Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาพิเศษจากการวิเคราะห์ ในการจุดแข็ง และ จุดอ่อน พบว่า ในด้านโครงสร้างการบริหารการศึกษามีหลากหลายระดับ ส่งผลให้ในการทำงานมีความล่าช้า ขาดความคล่องตัว การจัดสรรงบประมาณลงสู่โรงเรียนต่างๆโดยตรง ทำให้โรงเรียนไม่สามารถทำงานได้คล่องตัว ด้านกายภาพของโรงเรียน สำนักงานการศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการขออนุมัติก่อสร้างอาคารเรียน รวมถึงการประกอบอาคารหลังใหม่ แต่ขณะเดียวกันบทบาทในการซ่อมแซม/ปรับปรุงอาคารกลับเป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขต ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้เกิดความซ้ำและขาดความคล่องตัว ด้านการให้บริการของสำนักงานการศึกษาและคุณภาพของผลสัมฤทธิ์ พบว่าการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กทุกคนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ได้รับความเท่าเทียมและได้รับโอกาสในการได้รับการศึกษาให้มีความเสมอภาคสูงสุด การบริหารจัดการการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เปิดรับนักเรียน ทั้งหมดโดยไม่ปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเสมอภาค ไม่ว่าเด็กจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยให้ทำการจัดการเรียนการสอน เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนในห้องเรียนปกติได้ และเปิดสอนการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ห้องเรียนการศึกษาพิเศษเรียนร่วม แต่ยังมีข้อปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาพิเศษของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกระดับความพิการ ทุกระดับความพิการ ทุกความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยจำนวนเด็กในแต่ละประเภทของความพิการมีความต้องการพิเศษจำนวนที่แตกต่างกัน บางโรงเรียนมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมอยู่ในแต่ละระดับชั้นกับเด็กปกติ และบางโรงเรียนมีห้องเรียนสำหรับการศึกษาพิเศษ บางโรงเรียนมีเด็กปกติเรียนร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม ซึ่งบางโรงเรียนมีทุกการเรียนร่วมในทุกระดับชั้น บางโรงเรียนมีเพียงบางระดับชั้น และบางโรงเรียนอาจไม่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้น การบริหารจัดการการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจึงมีหลายรูปแบบ

หลายลักษณะ รวมทั้งขึ้นอยู่กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นจะเข้ามาใช้บริการทางการศึกษา จำนวนเท่าไรในแต่ละปีอีกด้วย

การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้ริเริ่มดำเนินการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา มีการจัดทดลองดำเนินโครงการจัดชั้นเรียนพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 23 โรงเรียน มีเด็กร่วมในโครงการทั้งสิ้น 400 คน โดยมี จุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความล่าช้าทางการเรียนให้มีโอกาสได้ใช้ความสามารถของตนในการเล่าเรียนจนสามารถสำเร็จการศึกษาภาคบังคับ และเพื่อต้องการลดอัตราการซ้ำชั้น สอบตก และยังต้องการลดปัญหาการสูญเปล่าในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถเลื่อนไปเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 224 คน โดยเข้าเรียนร่วมกับ เด็กปกติในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 33 คน และ อยู่ในชั้นเรียนพิเศษเต็ม จำนวน 143 คน เด็กที่เรียนซ้ำชั้นเดิมถูกส่งเข้ารับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ ของศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักงานอนามัยกรุงเทพมหานคร พบว่าบางส่วนเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อยู่ระดับ เรียนได้ และบางส่วนพบว่าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนไม่ได้ และอีก บางส่วนหนึ่ง เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สำนักงานการศึกษาจึงจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ในการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ นอกจากนี้ สำนักงานการศึกษาขอความร่วมมือจากกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้น โดยได้รับการสนับสนุนครูผู้สอนมาช่วยสอนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนวัดนิมมานรดี โรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทรภิราม โรงเรียนวัดสุวรรณาราม โรงเรียนวัดลาดพร้าว โรงเรียนวัดดอน โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ และ โรงเรียนสามเสนนอก จึงจัดได้ว่าเป็นโรงเรียนกลุ่มแรกของกรุงเทพมหานคร ที่มีการจัดการเรียนรู้ แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยครูการศึกษาพิเศษในกระทรวงศึกษาธิการ

จากนโยบายแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ต่อเนื่องมาจนถึง ปัจจุบัน แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2563) และ แผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (2556-2575) มอบหมายให้สำนักงานศึกษาดำเนินการ จัดการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการเปิดสอนการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนจัดการเรียนร่วมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและมีอายุอยู่ในเกณฑ์ระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยจัดให้เรียนร่วมในโรงเรียน ปัจจุบัน จำนวนโรงเรียนที่เปิด สอนการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) จำนวน 158 โรงเรียน การศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) มี

จำนวน นับสถิติเฉพาะนักเรียนที่มีใบรับรองทางการแพทย์ ทั้งสิ้น จำนวน 4,383 คน โดยยังพบเฉพาะเด็กจำนวนมากที่ได้รับการตรวจคัดกรองเบื้องต้นแล้วแต่ขาดใบรับรองแพทย์ โดยพบว่ามีแนวโน้มจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยการจำแนกจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามประเภทความพิการและ สำนักงานเขต และระดับชั้น ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2566

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึงแนวทางในการนำนโยบาย สำหรับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. เป้าหมายการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้โรงเรียนเรียนร่วม ในสังกัดกรุงเทพมหานครจัดการเรียนร่วมได้อย่างมีคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ให้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคม ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. จุดประสงค์การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร รวมถึงมีโอกาสร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดประสงค์ให้เด็กรู้จักตนเอง สามารถปรับตัวในการเข้าสังคม ได้รับการยอมรับและอยู่ร่วมกับเด็กทั่วไปได้อย่างดี มีความสุข และเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง ภาคส่วนต่างๆของสังคมในการร่วมกันจัดการศึกษาเพื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น การทดสอบทางจิตวิทยาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องได้รับความร่วมมือจากนักจิตวิทยา จิตแพทย์ แพทย์ การให้ความช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพจะต้องได้รับความร่วมมือจากนักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักอรรถบำบัด ครูการศึกษาพิเศษ หน่วยงานอื่น ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ในกฎหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการจัดการเรียนร่วมเข้าใจบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ดังนี้ 1) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานการศึกษา 2) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขต และ 3) บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน

1) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานการศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาส เด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับโอกาสในการเข้าเรียนอย่างเท่าเทียมร่วมกับ เด็กปกติ ดังนี้ (1) สำรวจความต้องการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีความต้องการในการจัดการเรียนร่วม (2) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาความพร้อมการขอเปิดเป็นโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วม โดย

ดำเนินการตามระเบียบแนวทางในการคัดเลือกโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ขอเปิดสอนการ เรียนร่วม (3) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจเยี่ยมความพร้อมของโรงเรียนที่มีความต้องการ ในการขอเปิดการจัดการเรียนร่วม (4) จัดทำหนังสือแจ้งคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งออกตรวจ เยี่ยม ความพร้อมของโรงเรียนที่ประสงค์ขอเปิดการจัดการเรียนร่วมและเยี่ยมโรงเรียนในวันเวลาที่ กำหนด (5) สรุปรายงานผลการตรวจเยี่ยมความพร้อมของคณะทำงาน (6) คณะกรรมการ ดำเนินการพิจารณาการเปิดโรงเรียนจัดการเรียนร่วม (7) จัดทำหนังสือนำเสนอเรียนปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามเห็นชอบ และลงนามในประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การเปิดโรงเรียน ที่ดำเนินการเรียนร่วมภายในปีการศึกษาดังกล่าว (8) สำนักงานยุทธศาสตร์ การศึกษาดำเนินการแจ้งประกาศ ให้ส่วนราชการต่างๆที่เกี่ยวข้องรวมถึงสำนักงานการศึกษา (9) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขั้นตอนบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อไป

2) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขต สำนักงานเขต มีบทบาทในการส่งเสริมผลักดัน ให้เกิดการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสและ เด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับโอกาสในการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนเด็กปกติอย่างเท่าเทียม แนวทางดำเนินการของสำนักงานเขตต้องมีการดูแลกำกับและจัดการให้องค์ความรู้ในภาคส่วน ต่างๆรวมถึงความเข้าใจแก่โรงเรียนเรียนในสังกัดที่มีการจัดการเรียนร่วม

3) บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา ให้กับผู้เรียน โดยให้ความสำคัญในความสามารถ ในการเรียนรู้ของนักเรียน อาทิเช่น บุคคลหลาย ฝ่ายที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาศักยภาพได้เต็มที่ผ่านการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดการเรียนร่วมให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ทุกฝ่ายต้องรู้หน้าที่ความรับผิดชอบที่ตนรับผิดชอบ และ ดำเนินการตามหน้าที่ตนเองภายใต้กฎหมาย

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดย สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีอำนาจบทบาทของเกี่ยวกับงานในส่วนของจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษาของกรุงเทพมหานคร มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำ และพัฒนาแผนการศึกษาของกรุงเทพมหานครจัดการศึกษาในระบบอย่างมีคุณภาพ โดยหน่วย ศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้มีแนวทางในการนำนโยบายสำหรับการจัดการ เรียนร่วมมาดำเนินการ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเปิดสอนการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร มีเป้าประสงค์เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการศึกษาร่วมกันกับเด็กปกติ เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และการเข้าถึงการศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และองค์กรต่างๆในสังคม

ที่มีส่วนช่วยจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการกำหนดความรับผิดชอบบทบาทภายใต้กฎหมาย โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติการจัดการเรียนร่วมเข้าใจหน้าที่ในการก่อเกิดความร่วมมือร่วมกันร่วมกันทั้งในสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขต และสถานศึกษา โดยกรุงเทพมหานครได้แนะนำการนำโครงสร้างซีท SEAT มาใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี มีความสุข

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม

2.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนร่วม

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนร่วม ไว้ดังนี้

Stainback S (1996) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วม หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนภายในโรงเรียน โดยค้นหาวิธีการในการเรียนรู้และได้รับประโยชน์ด้วยกัน โดยการจัดการศึกษาต้องไม่คำนึงถึงความบกพร่องในด้านต่างๆ เช่น ฐานะ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

Knight A (1999) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องหรือความต้องการพิเศษเข้ามาเป็นสมาชิกของโรงเรียน มีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่มีการแบ่งแยก โดยโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วมจะต้องอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า โลกคือประชาคมโดยรวมที่มีพลเมืองที่แตกต่างกันทั้งด้านความบกพร่อง เชื้อชาติ ศาสนา โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้เด็กอยู่รวมกับเพื่อนในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ดังนั้นการเรียนร่วมจึงต้องให้นักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าเรียนในห้องเรียนปกติ เพื่อการเรียนรู้ตามความต้องการและลักษณะที่หลากหลายของเด็ก

Ginagrecó M (2008) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วม หมายถึงการจัดการศึกษาในลักษณะดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความบกพร่องได้รับการต้อนรับเข้าสู่โรงเรียนปกติ พร้อมได้รับความเอาใจใส่ ความช่วยเหลือ และการบริการอย่างเหมาะสม
2. นักเรียนได้เข้ารับการศึกษาระดับชั้นเรียนที่จัดให้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องและเด็กปกติ
3. นักเรียนได้เข้ารับการศึกษาร่วมไปพร้อมกับนักเรียนที่มีอายุเท่ากัน โดยไร้ซึ่งความตระหนักว่าเป็นผู้ที่มีความบกพร่อง

4. นักเรียนทุกคนมีความสามารถและแตกต่างกัน ต้องได้มีส่วนร่วมรับประสบการณ์ด้านการศึกษาจากการสนับสนุนช่วยเหลือจากครูด้วยวิธีการสอนที่แตกต่างกัน การสอนสามารถปรับได้หลายระดับตามความสามารถ

5. ในห้องเรียนปกติสามารถแบ่งปันประสบการณ์ต่างๆร่วมกันระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องได้

กองการศึกษาพิเศษ (2543) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนร่วมว่า หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล

ไพริน ปุกมะ (2553) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ดังนี้ การเรียนร่วมหมายถึง การจัดการศึกษาที่มีการโอกาสกับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาร่วมกับผู้เรียนปกติ ตามความขีดจำกัดของตน และตามความต้องการพิเศษของแต่ละคน เพื่อการส่งเสริมให้อยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมได้โดยมีความสุขโดยไม่รู้สึกรำคาญแบ่งแยกโดยความพิการสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ โดยการจัดการศึกษาต้องจัดในหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของเด็กพิเศษและเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะสามารถพัฒนาได้ ในการจัดการสอนและกิจกรรมต่างๆ

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วม ดังนี้ การเรียนร่วมหมายถึง เป็นการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติ เพื่อทดแทนวิธีเดิมที่เป็นการจัดกลุ่มตามประเภทของเด็ก การนำผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมในระบบการศึกษาปกติโดยมีการใช้เวลาว่างช่วงใดช่วงหนึ่งและร่วมกิจกรรมของแต่ละวันระหว่างผู้เรียนปกติกับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาความสามารถของตนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 ความเป็นมาของการจัดการเรียนร่วม

ความเป็นมาของการจัดการเรียนสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้จัดลำดับของความเป็นมาของการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิการในประเทศไทย ตามลำดับดังนี้

พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติประถมศึกษาภาคบังคับ ได้ยกเว้นสำหรับเด็กพิการไม่ต้องเข้าเรียนตามที่บังคับ และปี พ.ศ. 2482 ได้เริ่มมีการทดลองสอนเด็กพิการทุกประเภทพบว่า เด็กที่มีความพิการสามารถเรียนได้ไม่ว่าจะเป็นเด็กพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และบกพร่องทางสติปัญญา

พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้ทดลองสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไประดับประถมศึกษา 7 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวันชนะสงคราม โรงเรียนวัดพญาไย โรงเรียนวัดนิมมานนรี โรงเรียนสามเสนนอก และโรงเรียนวัดจันทร์สมิสร

พ.ศ. 2507 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการเรียนร่วมให้กับเด็กที่บกพร่องทางการเห็นในโรงเรียนทั่วระดับประถมศึกษาโดยมีมูลนิธิช่วยคนตาบอดสหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุนซึ่งได้พัฒนาไปเรื่อย ๆ และได้ขยายการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

พ.ศ. 2518 วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้ทดลองสอนเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปในชั้นเรียนปกติและชั้นเรียนพิเศษเฉพาะระดับอนุบาล โดยจัดตั้งหน่วยการศึกษาพิเศษในภาควิชาการอนุบาลศึกษา ต่อมาได้แยกออกเป็นภาควิชาการศึกษาพิเศษ

พ.ศ. 2519 หน่วยการศึกษาพิเศษได้ขยายเป็นโรงเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษและได้ทดลองสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและเด็กที่มีความบกพร่องทางอารมณ์ และสังคมเพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งมีประเภทเดียว โดยประสานงานกับโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ เด็กที่จบการศึกษาแล้วพร้อมที่จะไปเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไปในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีโรงเรียนร่วมโครงการ คือ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนสามเสน โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนสาธิตวิทยาลัย ครูสวนสุนันทา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2520 แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 มีการกำหนดนโยบาย การศึกษาพิเศษไว้ว่าเป็นการดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษ หรือ ความต้องการพิเศษทางร่างกาย สติปัญญาและจิตใจ โดยดำเนินการเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือดำเนินการในโรงเรียนทั่วไปตามความเหมาะสม ดังนั้นเริ่มมีการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนทั่วไปขึ้นและทำการสอน

จนเกิดการยอมรับว่ามีการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนทั่วไป มีความเหมาะสม ให้ความ
 เสมอภาคแก่เด็กพิเศษเป็นโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กพิเศษมากที่สุดตามความสามารถของแต่ละ
 บุคคลเมื่อได้รับการบริการพิเศษตามความต้องการจำเป็น

พ.ศ. 2525 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) ได้กำหนดแนวนโยบาย
 ในการจัดการศึกษาแก่ประชากรที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และ สติปัญญาโดยจะเร่งขยาย
 และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับบางประเภทที่มีความบกพร่องทาง ร่างกาย หรือ
 ทางสติปัญญาเพื่อให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสสำหรับบริการทางการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป

พ.ศ. 2530 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ได้กำหนดแนวนโยบาย
 ในการขยายในการจัดการศึกษาแก่ประชาชนที่มีความบกพร่อง เพื่อพัฒนาแบบและวิธีการสอนที่
 เหมาะสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายสติปัญญาและจิตใจเพื่อความเสมอภาคในโอกาส
 ทางการศึกษาและเสมอภาคในด้านคุณภาพทางการศึกษาตอบสนองกับแนวนโยบายซึ่งถูกกำหนด
 และมีความสำคัญสำคัญในด้านสิทธิมนุษยชน และด้านการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย

พ.ศ. 2533 วิทยาลัยครูสวนดุสิต มีการตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือขั้นแรกสำหรับเด็กที่มี
 ความบกพร่องทางการเห็นรวมถึงครอบครัวของเด็กที่มีความบกพร่อง โดยให้การปรึกษาและ
 คำแนะนำแก่ครอบครัวเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น และ ครอบครัวโดยให้คำแนะนำปรึกษาแก่
 ครอบครัวเด็กที่มีปัญหาโดยให้ คำแนะนำปรึกษาแก่ครอบครัวเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
 (ตาบอด และตาบอดเลือนราง) สำหรับผู้มารับบริการฝึกปฏิบัติเลี้ยงดูเด็กที่มีความบกพร่อง
 ทางกรมมองเห็นวัยก่อนประถมศึกษา บริการจัดกิจกรรมกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
 อายุระหว่างแรกเกิด - 7 ปี

พ.ศ. 2535 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535-2539) ได้กำหนดนโยบาย
 เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษอย่างชัดเจน ซึ่งกรมการฝึกหัดครูได้เร่งดำเนินการ
 วางแผนงานต่างๆ สำหรับสนับสนุนการศึกษาพิเศษหลายโครงการ ขณะเดียวกัน กองการศึกษา
 พิเศษได้จัดชั้นเตรียมความพร้อมเด็กพิเศษสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนให้พร้อมที่จะเรียนร่วมใน
 โรงเรียนทั่วไปและยังได้จัดในโรงเรียนเฉพาะความพิการในสังกัดอีกหลายแห่งในกรุงเทพมหานคร
 นอกจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัด
 การศึกษาให้เด็กพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
 ประถมศึกษาจังหวัดทุกภาค

พ.ศ. 2540 แผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ) ระยะเวลาที่ 3 (พ.ศ.2540 – 2544) ได้
 จัดโครงการในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ คือ

กำหนดจุดประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนสอนเด็กพิการให้มีจำนวนมากขึ้น และต้องการเพิ่มจำนวนบริการในรูปแบบของการเรียนร่วมให้เกิดในโรงเรียนปกติมากขึ้น พร้อมทั้งให้กระจายไปในส่วนภูมิภาคอย่างกว้างขวางและทั่วถึง อันจะช่วยให้เยาวชนคนที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาคกับเยาวชนในชาติ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและตามข้อกำหนดของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 โดยมีการดำเนินการวิธี คือ จัดชั้นพิเศษในโรงเรียนทั่วไปจัดชั้นเรียนร่วมกับผู้เรียนปกติ โดยต้องการให้การเรียนร่วมได้ดำเนินการสืบเนื่องเรื่อยไป

พ.ศ. 2545 แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้กำหนดปรัชญาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการไว้ว่า “ทุกคนล้วนเป็นมนุษย์มีศักดิ์ศรีเสมอภาคเท่ากัน สามารถพัฒนาความสามารถได้หากได้รับโอกาสอย่างเสมอภาค เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี” โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ว่า คนพิการ มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข และสร้างสรรค์ มีการร่วมมือของเกี่ยวข้องในการยกระดับคุณภาพของประเทศ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการไว้ 7 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมเจตคติเชิงสร้างสรรค์ ด้านสิทธิและหน้าที่ ด้านศักยภาพคนพิการ ด้านการวิจัยการพัฒนา ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการ เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อม ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรของคนพิการ ด้านการมีส่วนร่วมของคนพิการ ครอบครัวและชุมชน ด้านการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมในสังกัดจัดการเรียนร่วมสำหรับ คนพิการขึ้นโดยวางแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษา นำร่อง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก เพชรบุรี ชลบุรี อำนาจเจริญ และ ภูเก็ต โดยจัดทำฐานข้อมูลเด็กด้อยโอกาส ลงทุนพื้นที่เป้าหมายเพื่อเข้าถึงเด็กด้อยโอกาสร่วมกับเครือข่ายองค์กรโอกาส จัดเจ้าหน้าที่ถึงภาคเอกชน เพื่อร่วมกันค้นหาเด็กด้อยโอกาสประชาสัมพันธ์เชิงรุกทุกรูปแบบ ให้บริการทางการศึกษาโดยส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนทั่วไป โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนราชปรานูเคราะห์

สรุป ความเป็นมาของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมนั้นมีมาตั้งแต่อดีตกาล ในการจัดการเรียนร่วมในอดีตนั้นเริ่มมาจากการยกเว้นในการเรียนของเด็กพิเศษ จากนั้นพัฒนาการเรียนในเด็กพิเศษว่า เด็กทุกคนล้วนมีความสามารถในการเรียนได้ กระทรวงศึกษาธิการได้ริเริ่มพัฒนาสอนเด็กที่มีความบกพร่องภายในโรงเรียนในระดับประถมศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร

โดยมีการสนับสนุนร่วมมือจากองค์การภายนอกเรื่อยมา อาทิเช่น มูลนิธิช่วยคนตาบอด สหรัฐอเมริกา โรงพยาบาลต่างๆ มหาวิทยาลัยต่างๆเริ่มเข้ามามีบทบาทและให้ความสำคัญกับการศึกษาพิเศษตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนประถมศึกษา สืบเนื่องมาจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติในปี 2520 เริ่มมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษในโรงเรียนปกติทั่วไปตามความเหมาะสม เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาและความเท่าเทียม ละมีการพัฒนาแบบวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษเรื่อยมา ขยับขยายเป็นรูปแบบการเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไปมากขึ้น โรงเรียนต่างๆเริ่มมีการเปิดสอนชั้นเรียนพิเศษอย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการให้มีโอกาสได้เรียนกับผู้เรียนปกติ รวมถึงเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกองค์การต่างๆเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอีกด้วย

2.3 ปรัชญาการจัดการเรียนร่วม

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้อธิบายปรัชญาการจัดการเรียนร่วม ไว้ดังนี้

Smith (1982) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดการจัดการเรียนร่วมไว้ว่า การนำผู้เรียนเข้าสู่ภาวะปกติให้มากที่สุดนั้นเป็นวิธีการที่เป็นปกติวิสัยของสังคม โดยมีจุดประสงค์คงทักษะพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนปกติให้มากที่สุด การนำผู้เรียนพิเศษเข้าสู่สภาวะปกติที่สมบูรณ์ เน้นให้โอกาสในการได้รับสิทธิต่างๆเทียมเท่ากับคนปกติ ได้รับการยอมรับไว้ซึ่งกรณีพิเศษใดๆจากบุคคลอื่นและเพื่อน ภายใต้วัฒนธรรมเดียวกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับเจตคติและการแสดงออกของสมาชิกภายในชุมชน ล้วนเป็นการเข้าสู่สภาวะแวดล้อมทางกายภาพและสังคมการออกกฎหมาย เป็นเพียงการนำไปสู่ความเป็นไปได้ที่จะเข้าสู่สภาวะปกติอย่างสมบูรณ์ เว้นแต่ไม่ได้ประกันการเข้าร่วมในสังคมอย่างถ่องแท้ของผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

Patton et al. (1996) ได้กล่าวว่า ปรัชญาของการจัดการเรียนร่วม คือการเพิ่มโอกาสให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กปกติทั่วไปภายใต้สภาพห้องเรียนปกติ การได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกวิธีจะช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากการเรียนร่วมช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กพิเศษและเด็กปกติ ทำให้การถูกตีตราในด้านความพิการลดน้อยลง เกิดการยอมรับกันของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ตัดสินประเมินคุณค่าซึ่งกันและกัน

ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์ (2550) ได้กล่าวถึงปรัชญาของการจัดการเรียนรวมว่า เป็นการจัดการศึกษาที่นักวิชาการมีความเชื่อเรื่องเด็กทุกคนมีความเท่าเทียมกัน และมีสิทธิได้รับการปฏิบัติกันอย่างเท่าเทียม ดังนี้

1. โอกาสที่เท่าเทียมกัน (Equal opportunity) บุคคลทุกคนควรมีสิทธิได้รับโอกาสทางการศึกษาแบบเท่าเทียม โดยไม่เกี่ยวกับความบกพร่องของบุคคล หรือ เกี่ยวกับพื้นฐานทางสังคม และเศรษฐกิจในระดับใดก็ตาม

2. ความหลากหลาย (Diversity) คนทุกคนนั้นมีลักษณะแตกต่างกัน ในหมู่ประชาคมทั้งหมด ล้วนย่อมมีความแตกต่างหลากหลาย ไม่มีใครที่เหมือนกันโดยแท้จริง ดังนั้นการให้การศึกษา จำต้องยอมรับเรื่องความแตกต่างในสังคมมนุษย์ การจัดการศึกษาให้บุคคลต้องแตกต่างกัน แต่คนทุกคนล้วนต้องยอมรับเกี่ยวกับความแตกต่างของบุคคลอื่น

3. ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัว (Normalization) และสามารถยอมรับในความปกติได้ หมายถึง คนทุกคนล้วนต้องการมีความปกติเหมือนบุคคลทั่วไป ไม่มีใครอยากแปลกแยกจากคนอื่น เช่นนั้นแล้วมนุษย์ทุกคนจึงคู่ควรที่จะเข้าถึงความเท่าเทียมการศึกษาไปพร้อมกับบุคคลอื่น โดยไร้ซึ่งการแบ่งแยก

4. สังคมที่มีความสามารถหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multicultural society) ทุกๆวงประชาคมล้วนมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากมาย เป็นเรื่องปกติหากคนในสังคมสามารถเข้าใจในความแตกต่างที่มากมายของคน การให้ศึกษานั้นควรคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของมนุษย์หลายวัฒนธรรมในแต่ละประชาคม

5. ศักยภาพของบุคคล (Potential) คนทุกคนล้วนมีศักยภาพของตนเอง แม้ว่าจะจะเป็นมนุษย์อย่างไรก็ตามนั้นล้วนมีศักยภาพโดยแน่แท้ หากการมีศักยภาพในด้านต่างๆแตกต่างกัน เมื่อเป็นเช่นนั้นการให้การศึกษา จำเป็นต้องให้เพื่อให้คนสามารถบรรลุศักยภาพของตนเองได้ หากเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและรายละเอียดที่เหมือนกันกัน จะส่งผลให้ไม่สอดคล้องกับความสามารถของบุคคลได้

6. มนุษยนิยม (Humanism) บุคคลในสังคมทุกคนควรมีความเข้าใจซึ่งกันและกันเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ เพราะมนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่า

7. การเป็นสังคม (Socialization) คนทุกคนล้วนเป็นสัตว์สังคม ฉะนั้นจึงไม่สามารถแยกมนุษย์ออกจากสังคมได้ ตามธรรมชาติของมนุษย์จำเป็นต้องช่วยเหลือเกื้อกูล พึ่งพาอาศัย ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน การให้การศึกษาโดยการแบ่งแยกจึงไม่สอดคล้องกับความเป็นมนุษย์

8. ความเป็นส่วนบุคคล (Individualization) มนุษย์ทุกคนล้วนมีลักษณะเฉพาะที่เป็นของตนเอง เหมือนผู้อื่น เพราะฉะนั้นการจัดการศึกษาล้วนต้องให้ความสำคัญถึงความต้องการเฉพาะตนด้วย

9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Dependency) มนุษย์ล้วนต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันและกัน ดังนั้นการจัดการเรียนรวมจะทำให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเกิดขึ้น

10. สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least restrictive environment) การให้การศึกษาคงต้องเน้นนำการนำเข้กลับสู่สังคมปกติโดยเร็วที่สุดในสภาพที่เด็กเรียนได้

11. การเรียนรวมจัดขึ้นบนฐานการเชื่อมั่นเกี่ยวกับการสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นของบุคคล แม้ว่าจะมีความแตกต่างด้านความต้องการ เชื้อชาติ ศาสนา ความบกพร่อง ดังนั้นนักเรียนทุกระดับจึงสามารถ เกิดเรียนรู้ได้ โดยการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงในสังคมของมนุษย์ที่ต้องพบเจอใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่มีความหลากหลาย แตกต่าง แต่ต้องเติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมเดียวกัน

12. การเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนให้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยกันในโรงเรียน ในด้านการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม ใช้ชีวิต รับผิดชอบร่วมกัน ทำงานร่วมกัน

13. การเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาที่มีประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีโอกาสได้เข้าเรียนในห้องเรียนในสภาพแวดล้อมเดียวกันกับเด็กปกติ

สรุปได้ว่า ปรัชญาการจัดการเรียนรวม ได้แก่ เด็กพิการทุกคนมีสิทธิในการได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกับเด็กปกติ เนื่องจากทุกคนมีศักยภาพเพียงพอในการเรียนรู้ในแบบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตนเอง ผู้พิการมีสิทธิในการได้รับการดูแลทางการแพทย์ รักษาฟื้นฟูโดยเร็วที่สุด มนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างหลากหลาย ดังนั้นผู้พิการย่อมมีสิทธิในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติ ไร้ซึ่งการแบ่งแยก โดยการจัดการเรียนรวมให้แก่ผู้เรียนมีความบกพร่องได้อยู่ร่วมกับผู้เรียนปกติในโรงเรียนเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งตัวผู้พิการและเด็กปกติในการอยู่ร่วมกันในสังคมในอนาคต ครูจึงมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2.4 รูปแบบของการจัดการเรียนรวม

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้อธิบายรูปแบบการจัดการเรียนรวม ไว้ดังนี้

ฉวีวรรณ โยคิน (2553) ได้อธิบายถึงรูปแบบของการจัดการเรียนร่วมนทั้งหมด 3 ลักษณะ ดังนี้

1. Mainstreaming หมายถึง การให้เด็กเข้าไปร่วมเรียนในโรงเรียนปกติ ภายในชั้นเรียนปกติ เต็มเวลา โดยผู้เรียนจะได้รับบริการทางการศึกษาแบบเดียวกับผู้เรียนคนอื่นๆ เหมือนกันทุกประการ ผู้เรียนที่เข้าเรียนรวมแบบนี้ต้องมีลักษณะ มีภาวะความพิการไม่มากนัก มีความพร้อม มีระดับสติปัญญาด้านการเรียน รวมถึงมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมเหมาะสมกับวัย

2. Integrating หมายถึง การเรียนร่วมโดยจัดให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนในชั้นเรียนปกติบางวิชาหรือบางเวลา และยังอาจหมายถึงการจัดชั้นเรียนเฉพาะผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ ดังนั้นผู้เรียนที่รับบริการในลักษณะนี้ มักเป็นผู้เรียนที่มีความพิการในระดับปานกลางถึงระดับมาก ส่งผลให้ไม่อาจเรียนร่วมเต็มเวลากับเด็กปกติในทุกวิชาได้ จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะบุคคลให้กับผู้เรียน จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) หรือมีอุปกรณ์พิเศษในการให้บริการตามความต้องการของผู้เรียน

3. Inclusion หมายถึง การจัดการเรียนร่วมโดยมีความเชื่อว่า เด็กพิการต้องได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปในชั้นเรียนปกติ ภายในโรงเรียนที่อยู่บริเวณบ้านและในชุมชน โดยได้ใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนๆ อย่างปกติ แนวความคิดนี้แตกต่างกับแนวคิด 2 แบบแรก โดยแนวคิดนี้มีความเชื่อว่าไม่ว่าเด็กจะมีความพิการรุนแรงมากมาเพียงใดก็มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาแบบที่จัดในชั้นเรียน ผู้เรียนต้องการวิธีสอนแบบพิเศษ หรือเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวก ช่วยบำบัด หรือการช่วยเหลือเฉพาะตัว ถือเป็นสิ่งที่ต้องจัดหาให้มีในชั้นเรียนปกติ ดังนั้นแนวคิดนี้จะสะท้อนถึงสิทธิทางการศึกษาของผู้พิการที่ต้องได้รับความเสมอภาคทางการศึกษา

พัชนี สืบประสงค์ (2552) ได้อธิบายถึงรูปแบบของการจัดการเรียนร่วมน ทั้งหมด 6 ประเภท ดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน หมายถึง ผู้เรียนจะได้เรียนในชั้นเรียนปกติในเวลาเต็มวัน โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น โดยไม่ได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษ ซึ่งผู้เรียนที่ได้เข้าเรียนในลักษณะดังนี้ได้ ต้องเป็นผู้เรียนที่มีความพิการน้อย มีทักษะทางสติปัญญา ความฉลาด และมีความพร้อมในการเรียน รวมถึงมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและได้รับบริการปรึกษาหารือ หมายถึง ผู้เรียนได้รับการเรียนในชั้นเรียนปกติ เต็มเวลา โดยอยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น และครูประจำวิชา และได้รับคำแนะนำจากครูการศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยา ตัวอย่างเช่น ช่วยชี้แจง ให้คำแนะนำแก่ครูที่สอน

ชั้นเรียนร่วมให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน การช่วยกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ให้คำแนะนำด้าน วิธีการสอนต่างๆ การให้บริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก การปฏิบัติตนต่อผู้เรียน วิธีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนช่วยประเมินผลพัฒนาการในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอน หมายถึง ผู้เรียนจะต้องเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ผู้เรียนจะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากครูเดินสอนตามตารางที่ถูกกำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็น ครูเดินสอนมีบทบาทในการเดินทางไปให้บริการแก่โรงเรียนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนการให้บริการช่วยเหลือแก่ครูทั่วไปในด้านการสอน รวมถึงการปรับพฤติกรรม

4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม หมายถึง ผู้เรียนจะได้เรียนในชั้นเรียนปกติเต็มวันโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น และได้รับการสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษที่ประจำอยู่ ณ ห้องเรียนเสริมเฉพาะบางวิชาหรือบางเวลาวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านั้น อาจขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของผู้เรียน ในกระบวนการสอน อาจดำเนินการสอนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เจาะจงการสอนในเนื้อหาที่ผู้เรียนไม่ได้รับการเรียนในชั้นปกติหรือเนื้อหาเป็นปัญหาต่อผู้เรียน เช่น ภาษามือสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทักษะการทำความเข้าใจความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility : O&M) สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เป็นต้น ภายในห้องสอนเสริมจำเป็นต้องมีหนังสือเอกสาร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการสอนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครูบริการสอนเสริม นอกจากการสอนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษและยังคงต้องมีบทบาทหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูผู้สอนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในการปฏิบัติตนต่อผู้เรียนประเภทนี้อีกด้วย

5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ หมายถึง ผู้เรียนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนพิเศษ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศรวมถึงเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษา พลศึกษาและศิลปะ เป็นต้น

6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ หมายถึง การจัดผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือผู้เรียนที่มีความบกพร่องในประเภทเดียวกันเป็นกลุ่มเดียวกัน และเป็นกลุ่มขนาดเล็กปกติ โดยผู้เรียนจะได้เรียนในชั้นเรียนพิเศษเต็มเวลาและเรียนกับครูประจำชั้นทุกวิชา แต่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับผู้เรียนปกติทั่วไป เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง เข้าแถวเคารพธงชาติ การรับประทานอาหารกลางวัน

การไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ในการจัดการเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสำหรับ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องค่อนข้างมาก

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนร่วมโดยมี รายละเอียดดังนี้

1. เรียนในชั้นเรียนพิเศษ และได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับเด็กปกติทุกประการ
2. เรียนร่วมในชั้นเรียนพิเศษ แต่ได้รับบริการที่จำเป็นจากครูการศึกษาพิเศษ
3. เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติในบางวิชา และเรียนในชั้นเรียนพิเศษบางวิชา
4. เรียนในชั้นเรียนปกติทุกวิชา และได้รับความช่วยเหลือจากครูการศึกษาพิเศษเป็น

รายบุคคล หรือกลุ่มย่อย ๆ ในขณะที่ครูประจำวิชาอธิบาย

5. ให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนพิเศษ

6. ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติอยู่ร่วมในชั้นเดียวกัน นักเรียนทั้งชั้นเรียน ร่วมกันในบางวิชา และในบางวิชาเด็กปกติแยกไปเรียนกับเด็กปกติในห้องอื่น เด็กที่มีความต้องการพิเศษแยกไปเรียนกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในห้องอื่น

7. เรียนในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ และเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรกับเด็กปกติ
  8. เรียนในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ และร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเท่าที่จำเป็น
- สรุป รูปแบบการจัดการเรียนร่วมมีหลากหลาย โดยอาจจำแนกแบ่งอย่างง่ายได้ดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา หมายถึง การให้เด็กพิเศษและเด็กปกติเรียน ภายในห้องเรียนเดียวกัน ทำกิจกรรมตามปกติ เหมือนเด็กปกติทุกประการ

2. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาโดยได้รับบริการพิเศษจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น รับคำแนะนำบางประการจากครูการศึกษาพิเศษ หรือครูเสริมวิชาการบางวิชา

3. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติบางเวลา หมายถึง เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติบางเวลา และเรียนในชั้นเรียนพิเศษบางเวลา ตามตารางเรียนและความสามารถที่เหมาะสมของผู้เรียน

4. การเรียนร่วมในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ หมายถึง การจัดชั้นเรียนให้กับกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกันในโรงเรียนปกติ โดยให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆกับเด็กปกติทั่วไป

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม

3.1 มาตรฐานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กล่าวถึงมาตรฐานการศึกษาพิเศษว่า มาตรฐานการเรียนร่วมเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมให้มีคุณภาพ และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐาน มาตรฐานการเรียนร่วมเป็นข้อกำหนดในเรื่องคุณภาพ การศึกษา รวมถึงลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดให้ปรากฏในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อคุณภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย

1. ด้านคุณภาพนักเรียน หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนตามศักยภาพ ผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถทักษะ ตามหลักสูตรสถานศึกษาและมีพัฒนาการใน ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน เป็นคุณภาพที่บุคลากรในโรงเรียนรวมทั้งชุมชนมี ความพึงพอใจต่อพัฒนาการของนักเรียน มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ศักยภาพในการเขียน อ่าน คิดคำนวณ ตามเกณฑ์ความสามารถของ ระดับชั้นต่างๆ หรือตามศักยภาพที่ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล มีศักยภาพใน การการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดรวมถึงแก้ไข ปัญหาต่างๆ

1.2 ศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและคิดแก้ไขเรื่องต่างๆตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถทาง การเรียนตามหลักสูตรเฉพาะในสถานศึกษาต่างๆ

1.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการสื่อสาร ตามความสามารถของตนเอง โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลพัฒนาการที่ได้รับจากผลการ ประเมิน วัดผลการพัฒนาการเรียนเฉพาะในหลักสูตรสถานศึกษาต่างๆ

1.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)

1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลพัฒนาการจากความสามารถในการสอบวัด ระดับชาติ

1.6 ความพร้อมของการดำเนินการศึกษาในระดับชั้นต่อไป รวมถึงการฝึกงาน หรือการทำงานในองค์กรต่างๆ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีงาม สอดคล้องกับที่สถานศึกษากำหนดโดย สอดคล้องกับกฎหมาย และวัฒนธรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม

2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองรวมถึงความเป็นไทย

2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

2.4 สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวคือ การดำเนินการบริหารและจัดการของสถานศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอนรวมถึงบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความมั่นใจให้แก่การศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีการวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลโดยจัดทำเป็นแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Plan : IEP) พร้อมทั้งจัดกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน จัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วม และส่งเสริมความสามารถตามศักยภาพเป็นรายบุคคล มีการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

1. การมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม เป้าหมาย

2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.3 การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบขั้นตอน

2.4 การวางแผนและดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทางสังคมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การทำงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย และการร่วมมือกันในการรับผิดชอบต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทุกกลุ่มผู้เรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้

4. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในท้องถิ่นและชุมชนตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยใช้ดำเนินการด้วยกรรมวิธีที่หลากหลาย มีจุดประสงค์ต้องการให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทร่วมกัน มีขั้นตอนประเมินตรวจสอบประมวลความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นมีคุณภาพภาพ และเป็นขั้นตอน แบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

3. การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

4. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

4. ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การจัดขั้นตอนระบบการจัดการประสิทธิภาพการศึกษาในโรงเรียนที่มีผลต่อคุณภาพผู้เรียนที่อาจมาจากการร่วมมือร่วมใจของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยร่วมมือร่วมใจกันเมื่อเกิดข้อผิดพลาด รวมถึงร่วมกันรับผิดชอบในกรณีถ้าจัดการศึกษามีคุณภาพไม่ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา โดยมีข้อพิจารณา ได้แก่ การใช้ระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อเพิ่มระดับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาพิเศษ หมายถึง ประกอบไปด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพและมาตรฐาน และด้านมีด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล โดยมาตรฐานการศึกษาพิเศษมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางการกำหนดคุณภาพของการบริหารการเรียนร่วมภายในสถานศึกษา ให้มีมาตรฐานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

3.2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วม

มลิวัลย์ ธรรมแสง (2555) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม เนื่องจากความหลากหลายของผู้เรียน การเรียนรวมกันที่มีมาตรฐานทัดเทียมกัน สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องการออกแบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนเข้าถึงการศึกษาได้นั้น การศึกษาที่จัดให้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและจัดให้สำหรับเด็กทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นเด็กทั่วไป เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือเด็กพิการ นอกจากนี้เด็กบางคนอาจจะต้องการการดัดแปลงวิธีสอนวิธีการเรียนรู้หากแต่ต้องการศึกษาที่มีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกันกับเด็กทั่วไปซึ่งจะเป็นหลักการที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาขององค์การสหประชาชาติที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาปรับใช้เป็นแนวดำเนินการจัดการศึกษาอยู่ คือ หลักการ 4 As

1. Availability การศึกษาแบบให้เปล่า
2. Accessibility การศึกษาที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
3. Adaptability การศึกษายืดหยุ่นให้เหมาะกับผู้เรียน
4. Acceptability การศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ได้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยมีการบริหารจัดการ อำนวยความสะดวก และเตรียมความพร้อมโรงเรียนใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การเตรียมความพร้อมนักเรียนและบุคลากร หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของโรงเรียนแกนนำในด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและบุคลากรภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม การประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน การให้ความรู้กับนักเรียนปกติในและบุคลากรของโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การส่งเสริมเสริมให้นักเรียนปกติและบุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การให้ความร่วมมือของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วม การส่งเสริมการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอน การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของการเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและบุคลากรภายในโรงเรียน การกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน

2. การจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของโรงเรียนแกนนำในด้านการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนรวมถึงการจัดสื่อ บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดสภาพแวดล้อมให้มีขีดจำกัดน้อยที่สุด การจัดเตรียมอาคารสถานที่ภายนอก ห้องน้ำ โรงอาหาร ทางเดิน การจัดสภาพแวดล้อมในตัวอาคาร ประตู แสงสว่าง การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน การให้บริการสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งการจัดหาสื่อให้พอเพียงกับผู้เรียน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอีกด้วย การกำหนดผู้รับผิดชอบหรือครู บุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ชัดเจน การดำเนินการปรึกษาหารือของทุกฝ่ายในสถานศึกษาเพื่อยกระดับสภาพแวดล้อม การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้มีความทันสมัย การจัดสภาพแวดล้อมตามระเบียบเกณฑ์ การประเมินผลการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

3. การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของโรงเรียนแกนนำในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการสอนรายบุคคล การตรวจสอบ คัดกรอง คัดแยกนักเรียนก่อนการรับเข้าศึกษา การใช้เทคนิคการสอนของบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ การรายงานผลการพัฒนาพัฒนาการในด้านต่างๆ ความก้าวหน้าของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดห้องเรียนและตารางเรียน การวัดผลและประเมินผลนักเรียนตามศักยภาพ การดำเนินการในด้านกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำหลักสูตรการศึกษาพิเศษ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน

4. การประสานความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของโรงเรียนแกนนำในขอบข่ายงานประสานความร่วมมือกับท้องถิ่น ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ การประชุมผู้บริหาร ครู การศึกษาพิเศษนักวิชาชีพและผู้ปกครอง การติดต่อประสานงานเพื่อดำเนินการส่งต่อผู้เรียนในการเข้าเรียนในชั้นถัดไปหรือสถานศึกษาใกล้เคียง การร่วมมือร่วมใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การให้คำปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การประสานความร่วมมือติดต่อกับนักสหวิชาชีพในสาขาต่างๆ โดยมีจุดประสงค์ในการพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆ การติดต่อขอความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม การรายงานผลของการบริหารการเรียนร่วมให้องค์กรที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ปกครอง ความเสมอภาคในการประชุมผู้ปกครองอย่าง ครู นักวิชาชีพ

ภัทรนันท์ อิงภู (2555) กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม คือ การพัฒนาบุคลากร การจัดอาคารสถานที่และพัฒนาสภาพแวดล้อม การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การพัฒนา

ศักยภาพ ผู้เรียนและการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดการศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมิน แก้ไข พัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม

ศุภชัย ประเสริฐบุญ (2556) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนรวม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งปลูกจิตสำนึกและสร้างเจตคติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยให้สังคมชุมชน ผู้จัดบริการและประชาชน ตระหนักถึงศักยภาพความแตกต่างระหว่างและเฉพาะบุคคลรวมถึงสิทธิเท่าเทียมของบุคคลทุกคน สถานศึกษาจึงต้องดำเนินงานของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป

สุชาดา บุษพา (2557) กล่าวว่า การบริหารและจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมุ่งจัดการศึกษาตามสิทธิและโอกาสของนักเรียน ทุกคนที่รับเข้ามาเรียนและร่วมเป็นสมาชิกของโรงเรียน โดยพิจารณาด้านการจัดการให้เด็กเข้าเรียนใน โรงเรียนในภาพที่คล้ายกับภาพปกติมากที่สุดไม่ควรกระทำในลักษณะที่เพิ่มความด้อยหรือความเปรียบเทียบกับแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษและต้องได้รับการตอบสนองโดยเท่าเทียมกันโดยใช้ กระบวนการที่ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถดำรงชีวิตให้ได้ดีเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปและให้โอกาสแก่คนในสังคมได้ร่วมเป็นสมาชิกในโรงเรียนและสังคมโดยทุกคนสามารถมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนแบบเรียนรวมโดยช่วยกันออกแบบการจัดการศึกษาที่ทุกคนเห็นสมควร และจัดให้มีประสบการณ์ที่เปิดกว้างให้เกิดการเรียนรู้ภายในวงสังคม การจัดการศึกษามักดำเนินการโดยมีขั้นตอนและยุทธศาสตร์ที่ออกแบบการสอนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติได้พัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างดีที่สุดตามขีดจำกัดของตนเอง โดยมีจุดประสงค์ให้เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี มีความสุข มีคุณค่าต่อสังคมโลก สามารถเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมและร่วมกันพัฒนาสังคมอย่างมีความรับผิดชอบสืบไป

สรูป ในการบริหารการจัดการเรียนรวม สถานศึกษาควรมีแนวทางที่ยึดหลักความเท่าเทียมของผู้เรียนทุกประเภท ปรับปรุงดัดแปลงวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ เป็นการศึกษาที่มีคุณภาพและได้รับการยอมรับ โดยสถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมทั้งนักเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจที่ตรงกันในด้านของ

ทัศนคติและแนวทางในการเรียนร่วมกัน ใช้กระบวนการสอนที่เสริมสร้างการใช้ชีวิตอย่างปกติ ให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนร่วมรวมถึง สถานที่ สื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสม มีการจัดการ บริหารด้านหลักสูตรที่สอดคล้องกับผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ จัดทำแผนการ ศึกษาเฉพาะบุคคล มีการประเมินผลและรายงานผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ประสานความ ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนและผู้เรียน

3.3 การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท SEAT

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท SEAT เป็นระบบการบริหารจัดการของ โรงเรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ S – Student นักเรียน E – Environment สภาพแวดล้อม A – Activity กิจกรรม การเรียนการสอน และ T – Tools เครื่องมือ

3.3.1 ความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการ บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท ไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่าง มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามประเด็นต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ และ ความสามารถของผู้เรียน โดยนี้ถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการในการเผชิญเหตุการณ์ ปัญหาต่างๆ และ การประยุกต์นำทักษะความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่พบจริง ฝึกการคิด และลงมือทำ ลงมือปฏิบัติ มีนิสัยรักการอ่าน รักการเรียนรู้ เรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง
4. จัดการเรียนการสอน โดยให้ได้รับประสบการณ์ความรู้ในต่างๆ อย่างได้เท่าเทียม เหมาะสมในทุกเนื้อหาอย่างสมดุล มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของสังคม รวมถึงการปฏิบัติ ตาม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในวิชาต่างๆ
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศในการเรียน สื่อ การเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่างๆ และมีการนำการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เรียกได้นำการวิจัยมาเป็นส่วน

หนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรศึกษาค้นคว้าสำหรับ บุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย โดยดำเนินการ จัดการศึกษาออกแบบให้เข้ากับผู้เรียนแต่ละชั้นเรียน โดยมุ่งส่งเสริมเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีให้ผู้เรียน ตามวิสัยทัศน์และความสามารถของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ได้กำหนดนโยบายและ การดำเนินงานด้านการศึกษาพิเศษ ของประเทศไทยมีต้นกำเนิดมาจากพระราชบัญญัติ การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัด โครงสร้างซีท (SEAT) มี ดังนี้ มาตรา 15 ให้จัดการศึกษาแก่คนพิการอย่างหลากหลายรูปแบบ ให้ ดำเนินโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนเรียนร่วม รวม 390 โรงเรียน โดยใช้ SEAT Framework ในการ บริหารจัดการ

สำนักงานการศึกษา (2554) ได้กำหนดและเสนอแนะให้นำกระบวนการบริหารจัดการเรียน ร่วมตามกระบวนการโครงสร้างซีท (SEAT) มาใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมภายในสังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อให้โรงเรียนแกนนำในสังกัดนำแนวทางมาดำเนินงานตามแนวทางบริหาร จัดการของกรุงเทพมหานคร

พลธาวิณ วัชรธรรมารงค์ และ ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์ (2565) กล่าวว่า การบริหาร จัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน และ สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมได้อย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาผู้เรียน ผ่านกระบวนการที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกคน โดยการลดอุปสรรค ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีการตั้งเป้าหมายเพื่อการสนับสนุนกิจกรรมการ เรียนรู้ การจัด สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตร่วมกันในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

สรุป โครงสร้าง SEAT เป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมที่มีความสำคัญและมี ประโยชน์ต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็น ระบบ สามารถลดอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ มีการสนับสนุนด้านต่างๆที่จำเป็นต่อการเรียนร่วมได้ อย่างดี ตอบสนองกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 สามารถส่งเสริมสนับสนุนทั้งนักเรียน ครู และบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมได้ อย่าง ดี มีประสิทธิภาพ

3.3.2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมตามโครงสร้างซีท

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้กล่าวถึงแนวทางของการบริหารจัดการเรียนรวมตามโครงสร้างซีท ไว้ดังนี้

ศุภชัย ประเสริฐบุญ (2556) กล่าวว่า การดำเนินงานของโรงเรียนนำร่องด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป โดยดำเนินการตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านนักเรียน (S- Students) หมายถึง การเตรียมความพร้อมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไปให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันโดยเน้นการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่สนับสนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่อง

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) หมายถึง การบริหารหลักสูตรซึ่งรวมถึง การดำเนินการใช้หลักสูตรและคอยปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะบุคคล กระบวนการเรียนการสอน การตรวจสอบประเมินผลผู้เรียน รวมถึง การดำเนินงานสร้างโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การลงมือสอน เทคนิคการสอน การวัดผลประเมินผลและการรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียน การประกันคุณภาพภายใน การคัดกรองผู้เรียนที่มีความแตกต่างในการเข้าเรียน การจัดตารางเวลาเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน

4. ด้านเครื่องมือ (T-Tools) หมายถึง การระดมปัจจัยสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนทั้งนโยบายข้อมูลสารสนเทศ ที่มงาน ตลอดจนการเข้ามามีส่วนร่วมของเครือข่ายต่างๆ การมีปัจจัยสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน เช่น นโยบายงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงเทคโนโลยีที่ช่วยนักเรียนที่มีความบกพร่องในการสื่อสารและการเข้าถึง อาคารสถานที่ สื่อบริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2567) ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวม ใช้กรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) (เบญญา ชลธารินทร์, 2546) มีการดำเนินงานตามองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนักเรียน (Students) นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไปที่อยู่ในสถานศึกษา โดยจัดชั้นเรียนให้จำนวนนักเรียนมีความเหมาะสม เพื่อวางแผนการช่วยเหลือ เช่น หากมี นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จำนวน 3 คน ในระดับชั้นเดียวกัน ให้จัดนักเรียนกระจายไปอยู่ทั้ง 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 1 คน สถานศึกษาเตรียมความพร้อมนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 เตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทันทีเมื่อพบความบกพร่อง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และสังคม วิชาการ และการช่วยเหลือตนเอง โดยการกระตุ้นพัฒนาการ ฟันฟู สมรรถภาพ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การทำความคุ้นเคยกับ สภาพแวดล้อมในการเคลื่อนไหว (Orientation and Mobility : O&M) เป็นต้น

1.2 เตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่

1.2.1 สร้างความตระหนักให้นักเรียนทั่วไปให้เกิดการยอมรับ ช่วยเหลือ และปฏิบัติต่อ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างถูกวิธี เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Simulation Exercises) ใ้รับรู้ถึงความรู้สึกยากลำบาก ช่วยกันคิดหาวิธีดูแลและร่วมกันแก้ปัญหา เยี่ยมชมสถานที่ดูแลคนพิการ เป็นต้น

1.2.2 จัดกิจกรรมการสอนทักษะที่จำเป็นให้นักเรียนทั่วไปใช้ในการช่วยเหลือ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่อาจจะต้องช่วยเหลือเพื่อนในห้องเรียนหรือตามสถานการณ์ต่าง ๆ

2. ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) การจัดสภาพแวดล้อม สถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

2.1 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายนอกและภายในให้นักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment : LRE) โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และหลักอารยสถาปัตยกรรม (Universal Design : UD) เช่น พื้นอยู่ในระดับเดียวกับ ประตูทางเข้า ไม่มีบันไดคั่น แสงสว่างเพียงพอ ทางลาดที่ไม่ชันเกินไป เป็นต้น

2.2 การจัดสภาพแวดล้อมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคลากร ในสถานศึกษา โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 จัดประชุมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักและชี้แจงแนวทางการจัด การศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษา

2.2.2 สร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียน ในสถานศึกษา ให้บุคลากรทุกคนตั้งแต่ครู พี่เลี้ยง นักเรียนพิการ แม่ค้า ภารโรง ยาม ฯลฯ รับรู้และร่วมมือกัน ดูแลช่วยเหลืออย่างถูกวิธี

2.2.3 จัดให้มีคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ครูพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอก เพื่อเสนอแนะความคิดเห็น กำหนดแนวทางการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

2.2.4 ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อเป็นเครือข่ายร่วมกันพัฒนา การจัดการศึกษาเรียนรวม

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) มีการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไปได้รับการพัฒนาทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์และสังคม วิชาการ มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

3.1 นำหลักสูตรสู่การปฏิบัติโดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อปรับเนื้อหา ออกแบบ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้วัดและประเมินผล นำไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบท และสอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.2 จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ

3.3 จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับ เป้าหมายตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.4 ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) การสอนโดยเพื่อนช่วยสอน (Peer tutoring) การสอนแบบ 3Rs เป็นต้น

3.5 วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ ทดสอบ ประเมินชิ้นงาน เป็นต้น ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างน้อย ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนโดยสรุปจากแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ใช้สอนนักเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ ทักษะและกิจกรรมต่างๆ

4. ด้านเครื่องมือ (Tools) ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

4.1 นำนโยบาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มากำหนด วิสัยทัศน์ และพันธกิจ เป็นทิศทางในการจัดการศึกษาเรียนรวมที่ชัดเจน

4.2 กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี/งาน/โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เรียนรวม ที่สอดคล้องกับนโยบาย โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4.3 จัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับการจัดการศึกษาเรียนรวม

4.4 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม ประกอบด้วย ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ทรงคุณวุฒิ

4.5 จัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545

4.6 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้อันช่วยเหลือนักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

สรุปว่าการบริหารโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้โรงเรียนได้พิจารณาหรือบูรณาการองค์ประกอบทุกด้าน ทั้งทางด้านการเตรียมความพร้อม และสร้างความตระหนักให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและมีความปลอดภัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละคนทีละคนไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และเครื่องมือต่างๆ ตลอดจนผู้บริหารสามารถจัดการเรียนร่วมได้อย่างมีระบบและบริหารโดยใช้การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ย่อมทำให้มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน เด็กจะเรียนอย่างมีความสุข และได้รับประโยชน์ทางการศึกษาเพิ่มขึ้น พ่อแม่ หรือผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่บุตรของตนได้รับโอกาสทางการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป

4. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

4.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ ผู้นำ ไว้ดังนี้

Stogdill R M (1974) กล่าวว่า ผู้นำ คือ ผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบ มีแรงกระตุ้นที่จะทำงานให้สำเร็จ เข้มแข็งและเพียรพยายาม กล้าได้กล้าเสีย มีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในตนเองและเข้าใจตนเอง พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง พร้อมทั้งจะรับความรู้สึกของคนอื่น ทนต่อความคับข้องใจและความล่าช้าในการปฏิบัติงานได้

Terry (1977, อ้างอิงใน ปรีชา ทศนัลละไม, 2550) ได้ให้ทฤษฎีว่า ผู้นำ คือผู้ใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ในความสัมพันธ์ที่มีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อปฏิบัติและอำนวยความสะดวกการใช้กระบวนการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้ที่มีอำนาจหรืออิทธิพลต่อบุคคลอื่น มีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของบุคคลอื่น เป็นศูนย์กลางของกลุ่ม เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับหรือเป็นที่นิยม สามารถจูงใจโน้มน้าวบุคคลอื่นในการความคิดและทางปฏิบัติให้ยอมทำตามได้ เป็นผู้ที่คอยประสานบุคคลรวมกันภายในองค์กรโดยการชักชวนผู้ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันมาปรับความคิดร่วมกันเพื่อจุดมุ่งหมายของกลุ่ม โดยใช้วิธีการสามัคคีประณีประนอม เข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน ผู้นำสามารถทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

Draft (1999) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ การใช้อิทธิพลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม ซึ่งมีความตั้งใจที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยสะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายร่วมกัน

Yuki (1989) ให้คำนิยามว่า ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared goal)

Dubrin (1998) ให้ทัศนะว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

Greenberg and Baron (2003) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่บุคคลที่มี อิทธิพลต่อกลุ่มสมาชิก สามารถโน้มน้าวให้ทุกคนในกลุ่มทำงานเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้

Mcshane and von Glinow (2005) ได้ให้นิยามไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่มีอิทธิพลที่จะกระตุ้นจูงใจ และทำให้กลุ่มคนทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และ ความสำเร็จขององค์กรที่ตนเป็นสมาชิกอยู่

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550) ให้ทัศนะว่า ภาวะผู้นำเป็นการใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตามเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่กำหนดไว้

คุณวุฒิ คนฉลาด (2551, อ้างอิงใน จักรกฤษ วงษ์ชาติ, 2551) ให้ความหมายภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพลซึ่งเป็นอำนาจภายในตัวของผู้นำ เช่น ความรู้ คักยภาพ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ คุณธรรม ซึ่งเป็นอำนาจจริง ๆ ที่มีอยู่และอำนาจที่บุคคลนั้นได้รับจากการที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งเป็นอำนาจการยอมรับจากกลุ่มแสดงพฤติกรรม ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันให้เกิดแรงกระตุ้นภายในกลุ่ม ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร

ภารดี อนันต์นาวิ (2551) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่บุคคลหนึ่งได้รับการยอมรับให้ได้รับบทบาทในเป็นผู้นำในกลุ่มและมีอำนาจต่อพฤติกรรมของผู้ที่อยู่ในกลุ่มบุคคลนั้น โดยผู้ที่อยู่ในกลุ่ม มีความมั่นใจในความสามารถต่างๆของผู้นำที่จะสามารถทำสิ่งต่างๆ หรือแก้ไขปัญหาต่างๆที่กลุ่มพบเจอให้คลี่คลายได้ โดยอาศัยอิทธิพล พฤติกรรม บทบาทของผู้นำในการชักนำ จูงใจบุคคลอื่นให้สามารถทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สัมมา ธรนิธย์ (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งโดยการจูงใจให้บุคคลหรือกลุ่มปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการของตนเอง ด้วยความเต็มใจ ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ เพื่อจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำหมายถึง ความสามารถ กระบวนการ พฤติกรรมส่วนบุคคล อันเป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้ผู้นำในกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้น ภาวะผู้นำเป็นการใช้อิทธิพลของบุคคลหรือตำแหน่ง ซึ่งเป็นอำนาจในตัวของผู้ผู้นำให้เกิดเป็นความเข้าใจและแรงกระตุ้นจนสามารถชักนำผู้ตาม หรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตามด้วยความสมัครใจ ทำให้ผู้ตามทุ่มเทความพยายามปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ จนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และบรรลุผลสำเร็จขององค์กรได้

4.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้บริหารหรือผู้นำโดยตรง เนื่องจากการดำเนินงานขององค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้มากน้อยเพียงใดหรือมีประสิทธิภาพเพียงใดล้วนขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้นำ จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

Lipham and Hoch (1974) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จลุล่วงของงานทางการศึกษา

ความรู้ ความสามารถและทักษะของผู้บริหารต่อการสร้างภาวะผู้นำที่ดีนั้น เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกคน

ภัทรนันท์ อิงภู (2555) ได้สรุปความสำคัญของภาวะผู้นำหรือการเป็นผู้นำได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเป็นคุณสมบัติส่วนตัวของผู้นำแต่ละคนที่แสดงออกในพฤติกรรมต่างๆ ในการตัดสินใจสั่งการเพื่อที่จะทำให้ผู้ร่วมงานดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่ฝึกอบรมให้เกิดขึ้นได้ และขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูงจะต้องสามารถแสดงพฤติกรรมในการนำและความมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานในทุกสถานการณ์

3. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ภายในหน่วยงานหรือกลุ่ม ภาวะผู้นำจึงมีผลกระทบต่อสิ่งอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน องค์กร หรือสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องซึ่งก่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพหรือด้อยประสิทธิภาพ

4. ภาวะผู้นำเป็นศิลปะอันจำเป็นและสำคัญยิ่งของนักบริหารในการที่จะนำหน่วยงานหรือกลุ่มองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญ อย่างน้อยใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผู้บริหารจะต้องตระหนักว่าการจูงใจและภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ทักษะภาวะผู้นำจึงเป็นส่วนสำคัญ ที่จะทำให้การบริหารมีความเติบโตก้าวหน้า หากต้องการประสบความสำเร็จก็ต้องพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติ และมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติว่าจะดีหรือไม่ดีด้วย

3. ในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ คนเป็นปัจจัยสำคัญ หากไม่มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพบุคคล ไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำแม้จะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ก็ไม่สามารถพัฒนาองค์กรได้ มีสองกลุ่มที่นำเสนอความคิดที่แตกต่างกันว่า ภาวะผู้นำมีมาแต่กำเนิด หรือเป็นพฤติกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาได้ ในปัจจุบันยังไม่พบข้อคำตอบ แต่ก็มีผลจากผลการวิจัยจากนักวิชาการหลายท่าน กล่าวว่า ภาวะผู้นำไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่ต้องพัฒนาขึ้นอย่างทุ่มเต สร้างมาจากทำงานอย่างหนัก ด้วยเหตุนี้ ทุกคนจึงสามารถเป็นผู้นำได้และทุกคนล้วนมีศักยภาพในการเป็นผู้นำได้อีกด้วย

สรุป ภาวะผู้นำวิชาการนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่องานบริหารองค์กร เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จขององค์กรและมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรเป็นอย่างมาก เป็นคุณสมบัติที่ผู้บริหารที่ดีควรมี ภาวะผู้นำนั้นมีอิทธิพลต่อสิ่งต่างๆ ในองค์กร การเป็นนักบริหารต้องตระหนักว่า ผู้นำที่แท้จริงต้องมีความสามารถในด้านต่างๆ เช่น การตัดสินใจ การสร้างแรงบันดาลใจ การจูง

ใจ มีความรู้ ความรับผิดชอบ เข้าใจในธรรมชาติของผู้ปฏิบัติงาน มีศิลปะในการใช้ภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีทัศนกว้างไกล มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานตามได้จนสามารถบรรลุจุดประสงค์ของงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.3 ความหมายของภาวะผู้นำวิชาการ

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้นำวิชาการ ไว้ดังนี้

Carter and Klotz (1990, อ้างอิงใน จักรกฤษ วงษ์ชาติ, 2551) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการต้องให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการและครูซึ่งได้ชื่อว่าเป็นผู้นำในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งผู้บริหารในลักษณะดังกล่าวจะยึดถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนา และมีการส่งเสริมให้บุคลากรในทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

กล่าวว่า ภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารควรจะทำให้ความสำคัญในเรื่องของหลักสูตรเหมือนกับการสอน ในการบริหารงานด้านการศึกษา Murphy ได้ให้ความสำคัญของหลักการบริหารที่ยึดเอาหลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. จำนวนของเนื้อหา
2. การจัดการเนื้อหา
3. การเรียงลำดับเนื้อหา
4. ความชัดเจนและความลึกของเนื้อหา
5. ความหลากหลายของขั้นตอนวิธีการให้ความรู้
6. งานที่ได้รับมอบหมาย
7. การวางแผนแนวปฏิบัติของหลักสูตร
8. คุณภาพของจุดประสงค์

Wildy and Dimmock (1993) กล่าวว่าภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นภาระงานของผู้บริหารเองหรือการมอบหมายงานให้ผู้อื่นปฏิบัติแทน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้อุ้ของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยภาระงานที่สำคัญด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน
2. เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน
3. กำกับติดตามนิเทศครู

4. เป็นคณะกรรมการอำนวยการหรือประสานงาน

5. ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร

Debevoise (1993, อ้างถึงใน จักรกฤษ วงษ์ชาติ, 2551) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของอาจารย์ใหญ่ทั้งหลาย หรือการเป็นตัวแทนของสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุนความเจริญเติบโตทางการเรียนของนักเรียน

Seyfarth (1999) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง บทบาทในการเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไว้ 5 ด้าน

1. การมีมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้าน หลักสูตร หมายถึง แนวคิดและการดำเนินการในการส่งเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคมสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและความต้องการของชุมชน

2. การประเมินผลนักเรียน หมายถึง การดำเนินการประเมินผล ความก้าวหน้าในพฤติกรรม และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อนำมาดำเนินการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียน

3. การจัดโครงการให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมสำหรับช่วยเหลือทางด้านการศึกษาต่างๆสำหรับผู้เรียนที่กำลังมีพัฒนาการและความเจริญเติบโตบางลักษณะแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปได้เรียนร่วมในสถานศึกษา

4. การประเมินผลการสอนของครู หมายถึง กระบวนการติดตามคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและการตรวจสอบคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ที่ทำให้ทราบผลสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น จากนั้นนำผลที่พบมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เพื่อให้การสนับสนุนช่วยเหลือปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูสืบไป

5. การวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ หมายถึง การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับสภาพสังคมนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

วีระชาติ วิลาศรี (2550) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการกระทำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาการเรียนการสอน รวมถึงการจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีจุดประสงค์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้สำเร็จ

นาวา สุขรมย์ (2550) ได้สรุปความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิด

ประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ ให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สมสะนิด วงคำจัน (2551) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว สรุปว่า ผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทในการบริหารวิชาการ การบริหารด้านการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่คาดหวังไว้

สิร์รานี วรสุภัทร (2551) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เกิดความร่วมมือร่วมใจ ประสานความร่วมมือกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพ และด้านวิชาการต่างๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นหน้าที่ดำเนินการสำคัญที่สุดของสถานศึกษา ให้สำเร็จเสร็จสิ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551) สรุปว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด 8 ด้าน ประกอบด้วย พฤติกรรมการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจูงใจ การสนับสนุนการจัดการในชั้นเรียน การสนับสนุนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน และบรรยากาศในโรงเรียน

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) สรุปว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะ พฤติกรรม และกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้เพื่อมีอิทธิพล หรือส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย การนิยามการสื่อสาร เป้าหมายร่วม การกำกับติดตาม และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอน การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

โกศิษฐ์ เพลรินทร์ (2552) ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้

ขวัญใจ ชุนทำนาย (2553) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เกิดการรวมพลังประสานสัมพันธ์กันเพื่อพัฒนาวิชาชีพและงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของ

การจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำวิชาการ หมายถึง พฤติกรรม บทบาทหน้าที่ กระบวนการต่างๆ ของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ งานหลักสูตรและการเรียนการสอน คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน โดยให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทร่วมกันในกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีการจูงใจ ชี้นำให้ทุกฝ่ายเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาร่วมกัน หาแนวทางปรับปรุง การเรียนการสอน พัฒนาบุคลากร หมั่นติดตามความก้าวหน้า ใช้ทรัพยากรที่มีอย่างสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ เพื่อบรรลุภารกิจของสถานศึกษา และยกระดับคุณภาพผู้เรียน

4.4 ความสำคัญของภาวะผู้นำวิชาการ

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้ให้ความสำคัญของภาวะผู้นำวิชาการ ไว้ดังนี้

Brundrett et al. (2003) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะมุ่งที่การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสำคัญต่องานวิชาการ และมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของการจัดการศึกษาในทุกระดับ ซึ่งแสดงว่า ภาวะผู้นำเป็นศิลปะอันจำเป็นและสำคัญยิ่งของนักบริหาร ในการที่จะนำหน่วยงานหรือกลุ่มองค์การไปสู่ความสำเร็จ จากบทบาทและหน้าที่ของผู้นำที่นักวิชาการได้กล่าวมาแล้ว เห็นได้ว่าบทบาทของผู้นำมีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์การเป็นอย่างมาก ในการที่จะนำองค์การไปสู่จุดมุ่งหมายผู้ที่จะเป็นผู้นำได้ต้องมีหน้าที่สำคัญหลายประการ มีความสามารถมากกว่าสมาชิกในกลุ่ม ใช้อิทธิพลต่อผู้ร่วมงานเพื่อการปฏิบัติงาน ใช้ความสามารถในการตัดสินใจ การใช้แรงจูงใจ การสร้างอุปนิสัยเป็นผู้รู้ มีความรับผิดชอบ ตอบสนองความต้องการของผู้ร่วมงาน ต้องทำให้กลุ่มปฏิบัติอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเหมาะสม

Murphy (1990) กล่าวว่า ภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร ควรจะให้ความสำคัญในเรื่องของหลักสูตรเหมือนกับการสอนในการบริหารด้านการศึกษา Murphy ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของหลักการบริหารที่ยึดเอาหลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติดังนี้ 1) จำนวนของเนื้อหา 2) การจัดเนื้อหา 3) การจัดเรียงลำดับของเนื้อหา 4) ความชัดเจนและความลึกซึ้งของ

เนื้อหา 5) ความหลากหลายของวิธีการให้ความรู้ 6) การบ้านหรืองานที่มอบหมาย 7) การวางแผน
แนวปฏิบัติของหลักสูตร และ 8) คุณภาพของจุดประสงค์

Lunenberg and Ornstein (2004, อ้างอิงใน กำไลทอง ชุมยางสิม) กล่าวว่า พฤติกรรม
ของอาจารย์ผู้สอนจะมีผลโดยตรงต่อความงอกงามของนักศึกษา

สมสะนิด วงคำจัน (2551) ได้สรุปความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการว่า ภาวะผู้นำ
ทางวิชาการมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดแผนยุทธศาสตร์และ
การกำหนดนโยบายด้านต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและตามลักษณะ
การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสากล ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการและให้
ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนในการให้ความร่วมมือกับสมาชิกในองค์กรได้ดำเนินการ
ปฏิบัติงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ให้มีความเจริญงอกงามและยุติธรรม

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมทางวิชาการ
ของผู้นำซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพของการศึกษา รวมถึงคุณภาพการสอนของครู ไปจนถึง
ประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญก่อให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงต่อบรรยากาศงาน ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงผลการศึกษา กล่าวคือ โรงเรียนที่มี
คุณภาพนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการในการเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง โดยทำให้อ
องค์กรต่างๆและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือ ศรัทธา และร่วมมือปฏิบัติงานตามภารกิจจนบรรลุผล
ตามเป้าหมายการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชน และ
สังคม

4.5 ลักษณะของภาวะผู้นำวิชาการ

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้กล่าวถึงลักษณะของ
ภาวะผู้นำวิชาการ ไว้ดังนี้

Brundrett et al. (2003) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำวิชาการมีลักษณะดังนี้

1. เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยกำหนดเป้าหมายทางการเรียนการสอน กำหนด
มาตรฐานการเรียน โดยกำหนดเป้าหมายทางการเรียนการสอน กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติของ
นักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุผลตามมาตรฐานเหล่านั้น
2. ให้ความสำคัญในการประสานงานและดูแลการสอนของครูมากขึ้น
3. มีความชำนาญในการสอน สังเกตการณ์สอนของครูบ่อยขึ้น นิเทศการสอน และเข้า
ไปมีส่วนร่วมในการทำงานของครูและประเมินผลการทำงานของครูมากขึ้น

4. ใส่ใจกับหลักสูตรและการสอนมากขึ้น
5. ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับแผนการเรียนการสอนจากเขตพื้นที่การศึกษา
6. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยให้มีระเบียบขั้นต่อน้อยลงและลดภาระงานด้านเอกสารของครูลง

7. รั้วโครงสร้างของชุมชนและรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในปัจจุบันนี้ต้องหลอมรวมลักษณะภาวะผู้นำแบบดั้งเดิม (Traditional school leadership) อาทิเช่น การประเมินคุณภาพครูผู้สอน การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดตารางการเรียน และการบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ หลอมรวมลักษณะต่างๆกับการเรียนการสอน ผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล (Effective instructional leaders) คือ บุคคลที่ให้ความสำคัญอย่างมากในการจัดทำหลักสูตรและสิ่งต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอน ทำให้ส่งผลโดยตรงกับความสำเร็จของเด็ก อีกทั้งยังค้นพบงานวิจัยว่า บทบาทที่สำคัญนี้ขยายขึ้นอย่างมาก มากเกินขอบข่ายงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องใช้ลักษณะผู้นำแบบอื่นๆ ด้วย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาผู้ประสานงานหลักสูตรผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ผู้ดูแลงานการเรียนการสอน

Dwis and Thomas (1989) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารที่จะทำให้กิจการด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ โดยมีคุณลักษณะอันโดดเด่นเฉพาะจำแนกเป็น 7 ด้าน ได้แก่

1. มีวิสัยทัศน์ มองทะลุปรุโปร่งว่า โรงเรียนจะพัฒนาได้อย่างไรและกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงวิสัยทัศน์นั้นๆ
2. เป็นผู้นำที่ได้รับความคาดหวังสูง อาทิเช่นด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การดำเนินการปฏิบัติงานของครู สังเกตการสอนในชั้นเรียน หรือมอบหมายงานให้บุคลากรได้มีส่วนปฏิบัติงานแทน ให้คำปรึกษาที่เป็นการแนะนำ สะท้อนข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพ
3. กระตุ้นให้ครู อาจารย์ใช้เวลาในการสอนให้มีประโยชน์สูงสุด
4. ช่วยรบกวนอุปสรรคในการสอนให้หมดไป
5. เน้นการใช้สื่อ และพัฒนาบุคลากร ให้คิดและผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์
6. กำกับ ติดตาม ข้อมูลสารสนเทศ การปฏิบัติงานบุคลากร
7. เอาใจใส่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนการสอนในเวลาใกล้เคียงกัน

Krug (1992) กล่าวถึงพฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล โดยจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ 5 องค์ประกอบซึ่งถือว่าเป็นครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ของผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล ดังนี้

1. การกำหนดพันธกิจ (Defining mission) พบว่างานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน แสดงถึง วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ชัดเจนนั้น ต้องนำไปสู่การสื่อสารให้ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องได้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ การจัดทำกรอบเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าประสงค์และพันธกิจนั้นจะต้องมีความเหมาะสมพอดี วัตถุประสงค์ที่ระบุชัดเจนต้องมีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ในปัจจุบัน การปฏิบัติงานโดยไร้ซึ่งพันธกิจที่แน่นอนชัดเจน เปรียบเสมือนกับการออกเดินทางที่ไร้ซึ่งจุดหมายในใจ

2. การบริหารหลักสูตรและการสอน (Managing curriculum and instruction) การสอนถือว่าการบริการเบื้องต้นของโรงเรียน ดังนั้น อย่างน้อยที่สุดผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรู้ขอบข่ายของรายวิชาที่สอนและรู้ความจำเป็นที่ต้องสอนรายวิชานั้นๆ การมีพื้นฐานความรู้กว้างๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการตามพันธกิจของโรงเรียนได้ก็ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น ผู้บริหารโรงเรียนสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศและทิศทางแก่ครูเกี่ยวกับวิธีสอน และผู้บริหารควรใส่ใจ และสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง

3. การนิเทศการสอน (Supervising teaching) ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการนิเทศการสอน โดยให้ถือว่าเป็นวิธีการพัฒนาครูอย่างจริงจังมากกว่าจะเป็นเพียงการนิเทศการสอนตามสภาพปัญหา (Clinic supervision) การประเมินการปฏิบัติงานเป็นการพิจารณาย้อนหลังแต่ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นการมองไปข้างหน้าซึ่งเรื่องนี้จะต้องนำมาใส่ใจให้มากกว่า เวลานี้ทำอะไรได้ ไม่ใช่มองว่าได้ทำอะไรแล้ว ผู้นำทางวิชาการต้องให้โอกาสครูได้พัฒนาวิชาชีพทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ด้วยเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพในตัวของครูแต่ละคน ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนได้

4. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (Monitoring student progress) ความต้องการของตลาดในการรับสมัครผู้ที่เรียนจบใหม่เข้าทำงานดูเหมือนจะเป็นบททดสอบขั้นสุดท้าย แต่ถึงกระนั้น ผู้บริหารโรงเรียนนั้นต้องดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการเตรียมนักเรียน ผู้นำทางวิชาการที่มีคุณภาพจะต้องหาวิธีการที่หลากหลายในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละบุคคล เลือกสรรให้มีความเหมาะสม รวมถึงการประเมินเป็นประจำอย่างต่อเนื่องเองก็มีความสำคัญยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องบอกอธิบายผลการประเมินได้อย่างชัดเจนเมื่อจำเป็น

ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถในการทบทวนผลและใช้ผลนั้นช่วยครู ช่วยนักเรียนและช่วยผู้ปกครองในการพัฒนากลยุทธ์เพื่อปรับปรุงผลการเรียนการสอน

5. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (Promoting instructional climate) เมื่อบรรยากาศของโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่แสดงว่าเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จได้จึงเป็นการยากที่จะไม่เรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนรับผิดชอบการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ดี หากมีสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่ดีจะสามารถช่วยให้พลังงานของครูและนักเรียนมีพลังงานในทางที่ดี นอกจากนี้ควรมีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมบรรยากาศ จะทำให้เกิดผลดีได้ยิ่งขึ้น ได้แก่ การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้เกิดความเข้าใจร่วมกันว่าการที่ผู้เรียนแต่ละคนได้ดำเนินการทำตามความสามารถของตนเองนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากผู้ที่มีส่วนร่วมทุกท่านและผู้เรียนล้วนผูกพันกันด้วยความคาดหวังของผู้มีส่วนร่วม

Hopkins (1997) ได้สรุปจากรายงาน โครงการพัฒนาโรงเรียนเกี่ยวกับลักษณะภาวะผู้นำทางวิชาการว่า ผู้นำทางวิชาการเป็นผู้ที่มีความสามารถแสดงออกอย่างชัดเจนในด้านวิสัยทัศน์และด้านคุณค่า (Values and vision) ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และมีความประสิทธิภาพในการเชื่อมโยง หลักการ พฤติกรรมและโครงสร้างที่จำเป็น นำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาและการดำรงอยู่ของคุณค่าและวิสัยทัศน์นั้นไว้ ความเข้าใจ ขอบข่ายโครงสร้างทางการศึกษาและผลลัพธ์ในการเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ประสิทธิภาพในการแยกแยะระหว่างโครงสร้างการพัฒนาและโครงสร้างการบำรุงรักษา กิจกรรมและวัฒนธรรม การปฐมนิเทศ คัดค้นกลยุทธ์ และประสิทธิภาพในการวางแผนในระยะต่างๆของสถานศึกษา มีความคิดเชิงจัดการที่เป็นประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร เข้าใจขีดความสามารถขององค์กร เข้าใจบทบาทที่ขององค์กรในการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจวิธีการเพิ่มพูนการเปลี่ยนแปลงนั้น มีความตั้งใจในการสนับสนุน ค้นหาข้อมูล หมั่นหาความรู้ที่ทันสมัย เท่าทันเป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อการพัฒนา อาทิเช่น “อย่างไร” มากกว่าที่จะเป็นคำถามว่า “อะไร” มีความตั้งใจในการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร ตั้งเป้าหมายในการบริหารจัดการในการยกระดับความสามารถในการทำงานของครู หมั่นสร้างความน่าเชื่อถือ ใช้วิธีการเสริมแรงทางบวกแก่ครูภายในสถานศึกษา

E. K. McEwan (1998) มีแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้นำทางวิชาการจะต้องทำการต่างๆ ให้เกิดผลดีต่อชีวิตของนักเรียน และครู องค์ประกอบในการปฏิบัติสู่ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลมีดังนี้

1. สร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการนั้น
2. ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นบุคคลที่เป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการให้แก่ครูได้
3. สร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่มุ่งการเรียนรู้
4. สื่อสารสร้างความเข้าใจกับนักเรียนและครูเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน
5. ตั้งความคาดหวังต่างๆ ไว้สูงสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนเอง
6. พัฒนาครูแกนนำ
7. พัฒนาและรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียน

Seyfarth (1999) ได้กล่าวถึงบทบาทในการเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไว้ 5 ด้านดังนี้

1. การมีมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร หมายถึง แนวคิด และการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน อิทธิพลทางสังคม ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นของสถานศึกษา
2. การประเมินผลนักเรียน หมายถึง การจัดให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนว่า ความก้าวหน้าในการเรียนนั้นถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร จากนั้นนำผลมาหาข้อปรับปรุงแนวทางการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพนักเรียนสืบไป
3. การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมสำหรับช่วยเหลือในการศึกษาสำหรับเด็กที่มีพัฒนาการและการเจริญเติบโตบางลักษณะแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปได้มีโอกาสเรียนร่วมในสถานศึกษา
4. การประเมินผลการสอนของครู หมายถึง ขั้นตอนการพิจารณา ตรวจสอบ ติดตาม กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แสดงให้เห็นผลสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงการสอน ช่วยเหลือ สนับสนุนในด้านต่างๆที่ครูต้องการ เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอน
5. การวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ หมายถึง การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับสภาพสังคมนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

Hoy and Hoy (2003) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนว่า บทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียนคือเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional leader) แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้บริหารโรงเรียนคนเดียวเท่านั้นที่รับผิดชอบต่อภาวะผู้นำในการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการควรเกิดขึ้นเองทั้งในตัวผู้บริหารโรงเรียนและจากครู ทั้งนี้ครูเป็นผู้ทำการสอนในชั้นเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน เป็นบุคคลที่มีองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบการพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนเพื่อให้เกิดบรรยากาศและการปฏิบัติการสอนที่ดีที่สุด ความร่วมมือกันที่เกิดจากการใช้วิธีการที่หลากหลายร่วมกัน จึงจะเกิดความร่วมมือได้ ดังนั้นผู้ที่เป็ผู้นำทางวิชาการต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการใช้เวลาในห้องเรียนเหมือนเป็นเพื่อนร่วมงาน อาศัยการสนทนาในข้อเท็จจริงต่างๆกับครูท่านอื่น ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและการสอน รวมถึงการปรับปรุงการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรจะเข้าสังเกตการณ์สอนอย่างสม่ำเสมอ มิใช่สองครั้งต่อภาคเรียน กิจกรรมการเรียนเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ผู้บริหารควรเข้าสังเกตการณ์สอนอย่างต่อเนื่องเช่นกัน เมื่อเข้าสังเกตการณ์เรียนการสอนแล้ว ผู้บริหารต้องนำผลจากการสังเกตมาสนทนาร่วมกันถึงเป้าหมายการพัฒนาทางวิชาชีพของครูผู้สอน รวมถึงการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและการร่วมพัฒนาผู้เรียน กลยุทธ์การเรียนการสอนต่อไป

สถานการณ์ที่แตกต่างกันย่อมต้องใช้วิธีการที่แตกต่างกัน ขอบขี้ถึงการพัฒนาที่ได้ผลดี และสามารถใช้งานิเทศตามแบบเก่าได้แก่ การร่วมมือร่วมใจ ความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน ความชำนาญการ และที่มงานที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้นำในการใช้ความพยายามอย่างเต็มใจร่วมมือ และอย่างมืออาชีพ แต่ในที่สุดก็เป็นครูนั่นเองที่เป็นผู้กำหนดความสำเร็จ การพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนมีความสำคัญเช่นเดียวกันกับการนำด้านการเรียนการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการก็เกิดขึ้นและมั่นคงขึ้นจากครูนั่นเอง เหนือสิ่งอื่นใดผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจในวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางวิชาการ รวมถึงการส่งเสริมวิชาชีพครูครูอย่างสม่ำเสมอ เป็นวิสัยทัศน์ที่สอดคล้อง กับเป้าหมายของการพัฒนาการเรียนการสอน วิสัยทัศน์นี้จะแปลความและนำสู่การปฏิบัติได้อย่างไร

ประการที่ 1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรถือว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญมากในโรงเรียนมีงานวิจัยจำนวนมากขึ้นที่ยืนยันว่า การที่โรงเรียนเน้นงานด้านวิชาการเป็นเรื่องสำคัญที่สุดต่อผลสำเร็จของนักเรียน ผู้นำทางวิชาการควรสร้างความมั่นใจที่จะให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เป็นระเบียบ จริงจังและเน้นเป้าหมายทางวิชาการที่สูงแต่สามารถบรรลุผลได้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงให้เห็นถึงความเชื่อซึ่งทำได้ทั้งด้วยวาจาและการกระทำว่านักเรียนทุกคนสามารถบรรลุ

ถึงผลสำเร็จได้ โดยการพัฒนาระบบของโรงเรียนที่ทำให้ทั้งครูและนักเรียนมีความเอาใจใส่ต่อการทำงานหนักและต่อความสำเร็จทางวิชาการ

ประการที่ 2 ความเป็นเลิศทางวิชาการและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นกิจกรรมสำคัญที่ต้องอาศัยความร่วมมือในการช่วยเหลือ ดำเนินการร่วมกันระหว่างครูและผู้นำทางวิชาการ โดยหมายถึง บรรยากาศสภาพแวดล้อมของโรงเรียน กิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ การจุดประกายแรงจูงใจให้กับครู และนักเรียน สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานแก่ครู รวมทั้งควรมีการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเป็นการปรับปรุงคุณภาพทางการสอน

ประการที่ 3 ครูเป็นศูนย์กลางของการปรับปรุงงานการเรียนการสอนในตอนท้าย ครูนั่นเองที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการปฏิบัติการสอนของตนในห้องเรียนดังนั้นแรงจูงใจของครูและความมีวินัยในตนเองของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาครู ต้องตัดสินใจว่าต้องการที่จะพัฒนา

ประการที่ 4 ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนและจัดหาทรัพยากรและสิ่งของจำเป็นเพื่อให้ครูประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานในห้องเรียนความจริงแล้วการจัดหาทรัพยากรให้แก่ครูเป็นบทบาทพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนอยู่แล้ว

ประการที่ 5 ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้นำที่มีสติปัญญาดีที่ทันต่อการพัฒนา เกี่ยวกับการสอน การเรียน การสร้างแรงจูงใจ การบริหารจัดการห้องเรียนและการประเมินผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ละเรื่องกับครู

ประการสุดท้าย ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำในการรับรู้และแสดงความยินดีเมื่อมีความเป็นเลิศทางวิชาการร่วมกับนักเรียนและครู เพราะว่าการกิจกรรมเช่นนั้นช่วยเสริมให้วิสัยทัศน์และวัฒนธรรมความเป็นเลิศทางวิชาการมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

Lambert (2003) ในศตวรรษที่ 21 ความเป็นผู้บริหารโรงเรียนมักจะได้รับคามคาดหวังว่าเป็นตำแหน่งที่ซับซ้อน เป็นภาวะผู้นำที่มีหน้าที่มากมายและเปี่ยมไปบทบาทหน้าที่ที่เต็มไปด้วยความคลุมเครือรวมถึงปัญหา ข้อจำกัดต่าง ๆ ซึ่งได้บรรยายว่า ความเป็นผู้บริหารโรงเรียนเป็นตำแหน่งที่เป็นเอกลักษณ์ในโรงเรียน เพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนสามารถเข้าถึงระบบทั้งโรงเรียน มีอิทธิพลกับทั้งองค์การและ สมาชิกในองค์การ รวมถึงมีแรงผลักดันต้องบรรลุความคาดหวังของบุคคลต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ภาระงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนคือการทำงานกับผู้ใหญ่ในโรงเรียน เพราะว่า ครูซึ่งไม่ใช่ผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบต่อการสอน โดยแลมเบิร์ตสนับสนุนการรับรู้และการสร้างขีดความสามารถด้านภาวะ

ผู้นำเพื่อการเรียนรู้ทั้งหมดในโรงเรียนและเขาได้ทำรายการสมมติฐานเพื่อสนับสนุน ทักษะภาวะผู้นำโรงเรียนนี้ สรุปว่า ทักษะที่ด้านหน้าทีี่ล้วนมีความรับผิดชอบ โดยมีความสามารถเฉพาะตนและมีสิทธิในการที่จะเป็นผู้นำ และ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการดึงภาวะผู้นำในตัวผู้อื่นออกมานั้นคือสภาพแวดล้อมของผู้ใหญ่ แลมเบิร์ต กล่าวว่ ถ้าโรงเรียนดำเนินการให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ รวมถึงผู้ปกครอง และนักเรียน หากได้มีบทบาทในการผลักดันให้ภาวะผู้นำ จะยังมีโอกาสสูงที่โรงเรียนจะบรรลุด้านผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่าโรงเรียนที่มีขีดความสามารถด้านภาวะผู้นำต่ำซึ่งจะทำให้การบรรลุผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำไปด้วย

MacNeill et al. (2003, อ้างถึงในไกศิษฏ์ เพลรินทร์, 2552) ได้ระบุว่า ผู้นำทางวิชาการมีพฤติกรรมหลายประการ ดังนี้

1. คำนึงถึงความคาดหวังของสังคมที่มีต่อโรงเรียนโดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน
3. การสร้างความมุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อพันธกิจ ให้แก่ครูและนักเรียน
4. การพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน โดยใช้ทักษะองค์ความรู้ของผู้เชี่ยวชาญ
5. การพัฒนาครู ด้านการสอน
6. การเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาตนเอง
7. การใช้ภาวะผู้นำหลายด้านกับครู
8. การให้ความสำคัญในด้านการสอนมากกว่าด้านการบริหารทั่วไป
9. การแลกเปลี่ยนความคิด สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ ภายในโรงเรียน
10. การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน
11. การคิดเปลี่ยนแปลงพัฒนาวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

U.S. Department of Education (2005) กระทรวงศึกษาธิการของสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนว่าต้องแสดงออกถึงการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการดังนี้

1. การจัดลำดับความสำคัญ (Prioritization) ให้ถือว่าการสอนและการเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุดเสมอ ภาวะผู้นำต้องสมดุลกับการบริหารจัดการวิสัยทัศน์ ทั้งที่ผู้นำต้องปฏิบัติ ภารกิจอื่นๆ งานการเรียนการสอนก็ยังคงเป็นเรื่องที่ผู้นำต้องจัดเวลาให้
2. การให้ความสำคัญกับการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการอ่าน (Scientifically based reading research) ผู้ที่มีความรู้ดีเยี่ยมเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการอ่าน โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนการอ่านของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีจุดประสงค์ใน

การเลือกใช้อุปกรณ์การสอนและนำไปใช้ประโยชน์ได้ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาครู การให้ครูรับรู้ตลอดทุกกระบวนการการพัฒนาวิชาชีพครูนั้นมีความสำคัญ ส่งผลให้สามารถกำกับ ติดตามได้ใกล้ชิด มีประสิทธิผลที่ดีมากขึ้นไป

3. การเน้นความสอดคล้องต่อหลักสูตรการสอน การประเมินผลและมาตรฐาน (Focus on alignment of curriculum , instruction, assessment ,and standards) ถ้าหากความสำเร็จของนักเรียนคือเป้าหมาย และเป้าหมายนั้นสามารถวัดได้ด้วยการประเมินที่อาศัยมาตรฐานเป็นเกณฑ์ หลักสูตรการสอนและการประเมินผลเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน หากไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน ก็คงแสดงให้เห็นเป็นหลักฐานมาได้ว่านักเรียนมีผลสำเร็จ ความสอดคล้องตรงกันเป็นกระบวนการที่ต้องมีและดำเนินการต่อไปเรื่อย ๆ ในขณะที่เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร และการประเมินหมุนเวียนผ่านขั้นตอนการพัฒนาไปเรื่อย ๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis) เพื่อที่จะส่งเสริมปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่มีทักษะมักจะใช้แหล่งข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน การตัดสินใจในทุกขั้นตอนจะต้องคำนึงถึงข้อมูลมีความเกี่ยวข้องกับปัญหา เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถใช้ข้อมูลเพื่อช่วย ผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูง และบุคลากรก็สามารถดำเนินการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร นโยบายต่างๆ ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลมาปรับแนวทางการเรียนการสอน รวมถึงแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลก็สามารถช่วยครูในภารกิจต่างๆ ทั้งการใช้ข้อมูลเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน และเพื่อชี้วัดความต้องการของนักเรียนๆ

5. การมีวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสำหรับผู้ใหญ่ (Culture of continuous learning for adults) การสอนที่มีประสิทธิผลนั้นเป็นทักษะที่ไม่มีวันสมบูรณ์ ครูทุกคน สามารถใช้เวลาที่เหลือทำประโยชน์เพื่อปรับปรุงการสอนของตนเอง งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง ผู้นำที่เห็นความสำคัญของการคงสภาพการเรียนรู้ยอมจัดหาเวลาให้ครูได้รับการฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ผู้นำที่คอยติดตามกำกับและให้การสนับสนุนให้การเรียนรู้ใหม่มีความยั่งยืน จากแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการทั้งหมดที่กล่าวมา

เศรษฐีญา เปรื่องพิชญาธร (2553) ได้วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นคุณสมบัติสำคัญในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้นล้วนมีลักษณะที่แตกต่างจากองค์การอื่นๆ สถานศึกษาและองค์การต่างๆมีความแตกต่างกันในเรื่องของจุดมุ่งหมายและพันธกิจ องค์การโดยทั่วไปนั้นจะมีจุดมุ่งหมายและพันธกิจที่เข้าใจง่าย ไม่

ซับซ้อนเท่ากับองค์การทางการศึกษา องค์การทางการศึกษาหากเปรียบกับองค์การทั่วไป พบว่า มีเป้าหมายและพันธกิจเหมือนกัน แต่สิ่งที่แตกต่างขององค์การทางการศึกษาคือ เป้าหมายในการจัดการศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ และเป้าหมาย สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อมีจุดประสงค์ในการขับเคลื่อนองค์การให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้ บริหารองค์การ และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา สิ่งสำคัญคือ การบรรลุผลสำเร็จของผู้เรียน ผู้บริหารควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Vision) โดยการกำหนดภาพในอนาคตของสถานศึกษา ที่มีเอกลักษณ์ ชัดเจน เจาะจง จากนั้นดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงจุดได้ ความสามารถยังรู้ถึงวิธีการในการก้าวต่อไปขององค์การ เป็นคุณสมบัติที่ผู้นำต้องมี ผู้บริหารต้องสร้างภาพอนาคตของสถานศึกษาที่ชัดเจนแจ่มแจ้ง จากนั้นต้องนำเผยแพร่ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาทราบร่วมกัน เนื่องจากความเข้าใจตรงกันในจุดมุ่งหมายเป็นสิ่งสำคัญ ทำให้เกิดการยอมรับ และผู้บริหารควรให้ความสำคัญของความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนหากจะต้องมีการปรับเปลี่ยน เนื่องจากเป็นภาพอนาคตที่เป็นสิ่งที่ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน ทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนภายในองค์การ เพื่อปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นั้น ขณะเดียวกันผู้นำควรปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ด้วย เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ

วุฒ อิศระกุล (2556) ได้วิเคราะห์แนวคิดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้านประกอบด้วย

1. ด้านการประเมินผลนักเรียน
2. ด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร
3. ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ
4. ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

วิชญ์ จุลวรรณ (2557) ได้วิเคราะห์แนวคิดภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทฐานะผู้นำในภารกิจต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการโดยมุ่งผลสำเร็จของงานทุกงานที่มีความข้องเกี่ยวกับจัดการศึกษาในโรงเรียนทุกงานอย่างมีคุณภาพ
2. ด้านพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นองค์สำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงบทบาทเป็นผู้นำในการดำเนินการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา

3. ด้านความสามารถ เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ มาสู่สถานศึกษา คุณภาพผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ นั้นย่อมเกิดจากการยอมรับซึ่งกันและกันและความร่วมมือร่วมใจอย่างแน่วแน่ของบุคลากรในโรงเรียนทุกท่านที่มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจงานในโรงเรียน

4. ด้านบุคลิกภาพ เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การมีบุคลิกภาพที่ดีย่อมส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของบุคลากรในโรงเรียนเพิ่มขึ้น บุคลิกภาพเป็นหนึ่งในคุณสมบัติของผู้นำทางวิชาการ บุคลากรในโรงเรียนจะเกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากผู้บริหารมีบุคลิกภาพที่ดี น่าเชื่อถือ สามารถส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ยกย่องคุณภาพผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้

5. ด้านการนิเทศ เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ความสามารถในการนิเทศแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่สามารถให้ความช่วยเหลือ หรือให้คำแนะนำแก่ครูได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสวมบทบาทในการนิเทศ ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่บุคลากรด้วยความมั่นใจ เปี่ยมไปด้วยความรู้ ความสามารถ การนิเทศเป็นบทบาทหน้าที่หลักซึ่งมีความสำคัญ ซึ่งสามารถพัฒนาผู้เรียนได้และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ด้านการวางแผน เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ การวางแผนทำให้บุคลากรสามารถมองเห็นภาพรวมในการพัฒนาของสถานศึกษาต่อไปได้ มองเห็นทิศทางในการพัฒนา รวมถึงเป้าหมายที่ต้องดำเนินการ ถือเป็นกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน ละเอียดยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งไปยังทิศทางเดียวกัน สามารถยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาได้

7. ด้านการอำนวยความสะดวก เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การอำนวยความสะดวกมีความสำคัญยิ่ง ทั้งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆทั้ง งบประมาณ สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ สถานที่ ล้วนเป็นการส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้สะดวกมากขึ้น ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพที่ดี ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพของตนเอง

8. ด้านส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างบรรยากาศทางวิชาการช่วยยกระดับคุณภาพของ

โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทในการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำนั้นเป็นบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอน และเกิดผลดีต่อผู้เรียน ครู โดยผู้มีภาวะผู้นำวิชาการต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา เป็นผู้มีความรู้ สามารถจูงใจครูและบุคลากรในองค์กรได้ สามารถพัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับสภาพจริงของโรงเรียนและชุมชน ใส่ใจในการพัฒนาหลักสูตร มีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนาครูในด้านต่างๆ ทั้งการนิเทศการสอน การประเมินผล การอำนวยความสะดวกในการจัดหาสื่อการเรียนรู้ต่างๆ แก่ครู หมั่นกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้เต็มความสามารถ ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.6 องค์ประกอบภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานและงานวิจัยของนักวิชาการ นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยอ้างอิงจาก วิโรจน์ สารรัตนะ และคณะ (2561) พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (vision for change) หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่เฉียบคม เป็นการมีวิสัยทัศน์ร่วมและมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน

2. ด้านความร่วมมือ (collaboration) หมายถึง มีปฏิบัติการร่วมกัน ยึดถือทีมเป็นฐาน เน้นความมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุม ต้องการความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางวัฒนธรรม เพิ่มเติมจากความฉลาดในกระบวนการคิด ทั้งภายในและเครือข่ายภายนอกร่วมกับองค์กรต่างๆ

3. ด้านจินตนาการและนวัตกรรม (imagination and innovation) หมายถึง การทำให้มีความก้าวหน้าในวิสัยทัศน์ สร้างและส่งเสริมให้เกิดความหมายและควมมีคุณค่าในงานและสภาพแวดล้อมของงาน คิดสร้างสรรค์ในการเผชิญกับสิ่งที่ท้าทายหรือความเสี่ยง

4. ด้านการสื่อสาร (communication) หมายถึง การสื่อสารระหว่างกันที่เข้มแข็ง ทั้งแบบตัวต่อตัวหรือแบบกลุ่ม เป็นการสื่อสารที่เสมอต้นเสมอปลายและเป็นที่น่าเชื่อถือ

5. ด้านความยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง ความยืดหยุ่นในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการมีความฉลาดทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่นทางจิตใจเพื่อและทำงานได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่มีแบบภาวะผู้นำที่เป็นทั่วไปที่สามารถนำไปใช้ได้ในทุกสถานการณ์ ความยืดหยุ่นจึงเป็นเรื่องสำคัญ

ปิยาภรณ์ หอมจันทร์ และ อุไร สุทธิแย้ม (2564) ได้กำหนดองค์ประกอบของ ภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจการเรียนรู้
2. ด้านการบริหารหลักสูตร
3. ด้านการนิเทศการสอน ประเมินผลการสอน และพัฒนาครู
4. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

จิรัฐติกาล สุทธานุช และคณะ (2564) ได้กำหนดองค์ประกอบของ ภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูด้วยความร่วมมือ มีวิสัยทัศน์ สร้างสรรค์ และสื่อสาร
2. การพัฒนางานหลักสูตรด้วยความร่วมมือ มีวิสัยทัศน์ สร้างสรรค์ และสื่อสาร
3. การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครูด้วยความร่วมมือ มีวิสัยทัศน์ สร้างสรรค์ และสื่อสาร
4. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

รวิภา ศรีวัตร และคณะ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ได้สรุปองค์ประกอบทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และการสื่อสาร
2. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู
3. ด้านการบริหารและประสานงานการใช้หลักสูตร
4. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู
5. ด้านการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

อัมภาวุธ บุญเกิด และคณะ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ได้สรุปองค์ประกอบทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย แนวทางคือ ผู้บริหารจะต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษามาใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ

เป้าประสงค์ของโรงเรียน แผนกลยุทธ์ ให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2. ด้านการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ แนวทางคือ ผู้บริหารจะต้องดำเนินการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร แนวทางคือ ผู้บริหารจะต้องจัดระบบให้มีการนิเทศงานวิชาการและการจัดการ เรียนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบที่หลากหลาย

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน แนวทางคือ ผู้บริหารจะต้องแนะนำพร้อมทั้งกระตุ้น และส่งเสริมครูและบุคลากรให้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ทักษะในศตวรรษที่ 21

5. ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน แนวทาง คือ ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและกระตุ้นครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21

พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์ (สุนทรโร) (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ได้สรุปองค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การกำกับดูแล การบูรณาการการเรียนการสอนด้วยการประยุกต์นวัตกรรม ใหม่ ๆ มาใช้

2. การนำรูปแบบทางดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอนของครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การให้โอกาสแก่ครูได้พิจารณาไตร่ตรองกำหนดจุดมุ่งหมายและการร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการ เรียนรู้อย่างมีอาชีพ

4. การจัดสภาพแวดล้อมและการประเมินผลบนพื้นฐานตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ การร่วมมือร่วมใจกับองค์กรต่างๆ รวมถึงส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ ประสานความร่วมมือระหว่าง การพัฒนาด้านวิชาการกับเครือข่าย โรงเรียน และหน่วยงานอื่นๆ การส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และเครือข่ายสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และ ตรัยภูมินทร์ ตริตรีศวร (2565) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ ภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. การมีวิสัยทัศน์เท่าทันการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองภาพในอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน โดยใช้ทักษะในการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลในด้านต่างๆอย่างรอบคอบ จากการมีส่วนร่วมของบุคคลอื่นในองค์กรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

2. การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือภารกิจที่มีความจำเป็นน้อย มีรายงานและการตรวจวัดการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน มีระบบรายงานการปฏิบัติงาน มีเครื่องมือในการตรวจสอบและมีการติดตามระบบงาน

3. การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะชีวิต หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรที่ให้โอกาสผู้เรียนได้มีอิสระในการเลือกที่จะเรียนรู้ตามความสนใจและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถอย่างมีความสุขและมีอิสระ มีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง โดยตระหนักถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ สามารถวัดคุณลักษณะผู้เรียนได้อย่างสอดคล้องกับพฤติกรรมตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง

4. การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาองค์กร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆเช่น CAI นำมาช่วยสอนให้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นวิทยาการใหม่ๆ มีการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ ICT บูรณาการเรียนรู้ในสาระวิชาต่าง ๆ มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ส่งเสริมครูใช้ให้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

5. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มคนได้เรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์และทักษะร่วมกัน ทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทันทต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง

ปารีชาติ ขัติกันทา และ ศิริพงษ์ เศษภายน (2566) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์
2. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5. การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

ดาโอะ บาฮี และ จรุณี แก้วเขียน (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่ามี 7 องค์ประกอบดังนี้

ภาวะผู้นำทางวิชาการ 7 ด้าน

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

5. ด้านการวัด ประเมินผลและวิจัย

6. ด้านการนิเทศการศึกษา

7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

จากการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของ ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ และคณะ (2564), ปิยาภรณ์ หอมจันทร์ และอุไร สุทธิรัมย์ (2564), จิรัฐติกาต สุทธานุช (2564), รวิภา ศรีวัตร และคณะ (2564), อัมภาวรุท บุญเกิด และคณะ (2565), พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์ (2565) สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และตรีภุมิ ตรีตรีศวร (2565), ปารีชาติ ขัติกันทา และศิริพงษ์ เสาภายน (2566) และ ดาโอะบาฮี และจรุณี แก้วเขียน (2566) สามารถสังเคราะห์ภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21	ผู้วิจัย								รวม
	กนกพัฒน์ ลิ้มโพธิ์ และคณะ (2564)	ปิยาภรณ์ หอมจันทร์ และอุไร สุทธิรัมย์ (2564)	จิรุตติกาล สุพานุช (2564)	วิภา ศิริวัตร และคณะ(2564)	อัษฎาภรณ์ บุญเกิด และคณะ (2565)	พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์ (2565)	ศิริฉัตร รัตนสุวรรณ และตรัยภูมิ ตีรศิริศวรร	ปาริชาติ ขัติกันทา และ ศิริพงษ์ เสงายน	
1.การสร้างวิสัยทัศน์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7*
2.การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม		✓		✓		✓		✓	4*
3.การพัฒนาบุคลากร		✓	✓	✓	✓	✓		✓	6*
4.การพัฒนาการหลักสูตรและการสอน		✓	✓	✓	✓		✓	✓	7*
5.การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล					✓	✓		✓	4*
6.การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	✓				✓	✓		✓	5*
7.ความยืดหยุ่น	✓								1
8.การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							✓		1

หมายเหตุ* ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป

จากการศึกษา พบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยได้พบตัวแปรย่อย โดยพิจารณาจากความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน 5) การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล และ 6) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์

ความหมายของการสร้างวิสัยทัศน์

The Wallace Foundation (2012) อธิบายว่า การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และนำวิสัยทัศน์ลงสู่การปฏิบัติจริง เพื่อความสำเร็จทางวิชาการสำหรับนักเรียน โดยมี

จุดให้ประสงค์ให้เกิดความเข้าใจและมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

เลอศักดิ์ ตามา (2564) การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ มีมุมมองทางด้านการจัดการศึกษาที่ทันสมัย กล้าตัดสินใจ กำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลงนำความรู้และวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์การให้ประสบความสำเร็จ

จิตรกร จันทร์สุข (2564) อธิบายว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถมองการณ์ไกล เพื่อความสำเร็จในอนาคตขององค์กร พร้อมทั้งผู้บริหารจะต้องขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัลที่แปลกใหม่ เพื่อเป็นโอกาสในการแข่งขัน และมีความเข้าใจเทคโนโลยีและกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์กร

สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และ ตรัยภูมิินทร์ ตริตรีศวร (2565) ได้อธิบายความหมายของการมีวิสัยทัศน์เท่าทันการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองภาพในอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน โดยใช้ทักษะในการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลในด้านต่างๆอย่างรอบคอบ จากการมีส่วนร่วมของบุคคลอื่นในองค์กรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

อัษฎาภูธ บุญเกิด และคณะ (2565) ได้อธิบายว่า การมีวิสัยทัศน์หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย โดยมีแนวทางคือ ผู้บริหารจะต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัย สภาพแวดล้อม ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษามาใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าประสงค์ของโรงเรียน แผนกลยุทธ์ ให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

สรุปได้ว่า การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่เฉียบคม ทันสมัย เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถมองภาพในอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนผ่านการใช้ทักษะรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างรอบคอบ ผู้บริหารต้องคิดหายุทธศาสตร์ใหม่ๆในการบริหาร สามารถนำวิสัยทัศน์ลงสู่การปฏิบัติจริง โดยมีจุดให้ประสงค์ให้เกิดความเข้าใจและมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีวิสัยทัศน์ร่วมและมุ่งไปในทางเดียวกัน โดยมีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

ความหมายของการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

E. K. McEwan (1998) อธิบายว่า การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างห้องเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนรู้ ตามความต้องการของผู้เรียน

ตั้งความหวังสูงต่อความสำเร็จของนักเรียน แจ้งให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองทราบ กำหนดระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอน กำกับติดตามประสิทธิผลของการใช้เวลาเรียน

The Wallace Foundation (2012) อธิบายว่า การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม หมายถึง การสร้างบรรยากาศแวดล้อมที่อบอุ่นเพื่อการศึกษา โดยผู้บริหารต้องจัดให้สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและบุคคลภายนอก เนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์กลางทางการเรียนและกิจกรรม บรรยากาศจึงมีความสำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

DoDEA 21 (2014) เสนอแนวคิดที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องจัดสภาพแวดล้อมบนพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีของชุมชน เช่น การสร้างสภาพแวดล้อมในการสนับสนุนการสอนและการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือ ยึดหยุ่นภายในโรงเรียนและชุมชน ออกแบบสิ่งแวดลอมที่เพิ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะการคิด ทักษะชีวิต อาชีพ และเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับการทำงานในอนาคต

ธเนศ ขำเกิด (2556) เสนอแนวคิดว่าการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน หมายถึง การสร้างแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน วัสดุต่างๆ ให้มีความสวยงามเป็นระเบียบ สะดวก ภายใต้หลักการร่วมคิด ร่วมทำ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ในการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อสนับสนุนงานวิชาการ ในบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น เอื้อซึ่งกันและกัน เพื่อทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์ (สุนทรโร) (2565) ได้อธิบายการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมไว้ว่า การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม จะต้องจัดให้อยู่บนพื้นฐานบรรยากาศที่ยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อชุมชน และการปฏิบัติตนตามหลัก กัลยาณมิตรธรรม 7

สรุปได้ว่า การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น บนพื้นฐานยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ จัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือ มีความยืดหยุ่นภายในโรงเรียนและชุมชน เหมาะสมกับผู้เรียนและบุคคลภายนอก ออกแบบสภาพแวดล้อมที่เพิ่มโอกาสการพัฒนาทักษะการคิด ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมการเรียนต่างๆ การมีบรรยากาศอบอุ่นจะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเรียนการสอนของครู

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

E. K. McEwan (1998) เสนอแนวคิดว่าการพัฒนาบุคลากรหมายถึง การพัฒนาความเป็นผู้นำของครู โดยการจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือ การตัดสินใจ การเสนอแนะ การพัฒนาหลักสูตรและนำเสนอผลงาน การจัดแนะนำช่วยเหลือครู และฝึกอบรมครูอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงสร้างแรงจูงใจให้ครูในการทำงานอย่างมีส่วนร่วม ช่วยพัฒนาวิชาชีพให้มีความก้าวหน้า

The Wallace Foundation (2012) อธิบายว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การปลูกฝังและสร้างให้ครูมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เนื่องจากครูในโรงเรียนถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญในการบริหาร การส่งเสริมพัฒนาครูจะส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพไปสู่มาตรฐานการศึกษาได้

DoDEA 21 (2014) เสนอแนวคิดการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การให้โอกาสครูได้มีโอกาสพิจารณาไตร่ตรองจุดมุ่งหมายและร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพในสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงและนำมาเป็นโอกาส เช่น การให้ครูร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลและให้นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ เปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาอย่างมืออาชีพ

วัชรภรณ์ เบ้าจันทิก และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2558) เสนอว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การจัดสรรงบประมาณให้กับบุคลากรอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการอบรมพัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อเป็นการพัฒนา ความรู้ ความสามารถให้มากขึ้น และควรมีการกำกับ ติดตามและขยายผลของบุคลากรที่รับมาอบรมอย่างต่อเนื่อง

พระครูปริยัติกิจวัฒน (สุนทรโร) (2565) ได้อธิบายการพัฒนาบุคลากรว่า หมายถึง การให้โอกาสแก่ครูได้เป็นผู้พิจารณาไตร่ตรองกำหนดจุดมุ่งหมายและการร่วมมือกันในหมู่ครูด้วยกันเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ

อัษฎาภูษ บัญเกิด และคณะ (2565) เสนอแนวคิดว่าการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การจัดให้มีการนิเทศงานวิชาการของครูและส่งเสริมให้ครูการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การพัฒนาศักยภาพให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นผู้นำ โดยปลูกฝังความเป็นผู้นำให้แก่ครู ครูเป็นทรัพยากรสำคัญในการบริหาร การสร้างความเป็นผู้นำวิชาการในตัว

ครูจึงล้วนส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาจนเกิดคุณภาพ รวมถึงมีมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้พิจารณาไตร่ตรองจุดหมายโดยรวมมีกันภายใต้จุดมุ่งหมายเกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยง และสามารถนำมาเป็นโอกาสได้ เช่น ครูกำหนดยุทธศาสตร์ทำการวิจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผล จากนั้นนำผลวิจัยมาใช้ประโยชน์ รวมถึงเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทเรียนรู้แบบมืออาชีพอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องจัดระบบให้มีการนิเทศงานวิชาการและประเมินการเรียนการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลาย

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

Tyler (1949) อธิบายว่า การพัฒนาหลักสูตรและการสอน หมายถึงการใช้หลักการและเหตุผลในการพัฒนาหลักสูตร โดยการพัฒนหลักสูตรการสอนต้องตอบคำถามพื้นฐานที่สำคัญได้ เช่น จุดมุ่งหมายทางการศึกษาและสิ่งที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ประสิทธิภาพทางการศึกษาที่โรงเรียนต้องจัดให้เพื่อช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมาย รูปแบบการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ รูปแบบวิธีการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนที่แสดงถึงการบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของผู้เรียน

The Wallace Foundation (2012) อธิบายว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลต้องมุ่งทำงานด้วยความเอาใจในการปรับปรุงการเรียนการสอน มุ่งถึงคุณภาพการสอน ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ให้บรรลุตามความคาดหวังของผู้เรียนและผู้ปกครองให้บรรลุผลสำเร็จ

DoDEA 21 (2014) เสนอแนวคิดที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องกำหนดให้มีการพัฒนากำกับดูแลด้านการเรียนการสอน โดยสนับสนุนให้ครูบูรณาการการเรียนการสอน และประยุกต์นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้และการประเมินผล เช่น การให้คำแนะนำหรือแนวคิดใหม่ๆ กับครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้ห้องเรียนที่มีประสิทธิผล การสนับสนุนให้การเรียนการสอนสอดคล้องกับภายในและภายนอกโรงเรียน

ปราณูชลี สุดตา (2560) อธิบายว่า การพัฒนากระบวนการเรียนสอน หมายถึง การสนับสนุนการสอนของครูให้มีกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นในการจัดการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้แต่ละคนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยการจัดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ฝึกลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะกระบวนการคิด ฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหา การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อ

ป้องกันและแก้ปัญหาเหล่านี้เป็นแนวทาง ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

อัษฎาวุธ บุญเกิด และคณะ (2565) อธิบายว่า การพัฒนาหลักสูตรและการสอน หมายถึงการแนะนำและการกระตุ้น ส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความสามารถในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และ ตรัยภูมินทร์ ตริตรีศวร (2565) อธิบายถึงการพัฒนาหลักสูตรที่ บูรณาการทักษะชีวิต หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรที่ให้โอกาสผู้เรียนได้มีอิสระในการเลือกที่จะ เรียนรู้ตามความสนใจและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถอย่างมีความสุขและมี อิสระ มีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง โดยตระหนัก ถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก เรียนรู้ สามารถวัด คุณลักษณะผู้เรียนได้อย่างสอดคล้องกับพฤติกรรมตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง

สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรและการสอน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการเป็นผู้นำ ในการออกแบบหลักสูตรส่งเสริมด้านเทคโนโลยี บูรณาการทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต บริหาร พัฒนาหลักสูตรให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการมีอิสระเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถ อย่างมีความสุข อีกทั้งผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้น แก้ไขปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง ตระหนักถึงกระบวนการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับเปลี่ยนเนื้อหาการสอนตามหลักสูตร ปรับเปลี่ยนพัฒนารูปแบบการสอนของครูให้มีเทคนิค ใหม่ๆ เหมาะสมโดยกำกับดูแลบูรณาการการเรียนการสอนและประยุกต์นำนวัตกรรมที่ทันสมัยมา ใช้ประเมิณผล รวมถึงแนวคิดใหม่ๆของครูผู้สอนที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารต้องสนับสนุนการเรียน การสอนให้มีความสอดคล้องกับปัจจัยภายในและภายนอกห้องเรียน ให้ความสำคัญกับ การปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยความเอาใจใส่ เน้นคุณภาพการสอน เพื่อให้บรรลุความ คาดหวังของผู้เรียนและผู้ปกครอง สามารถวัดคุณลักษณะของผู้เรียนได้สอดคล้องกับพฤติกรรม ตามสภาพจริง

แนวคิดเกี่ยวกับการการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล

ความหมายของการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล

DoDEA 21 (2014) เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรนำรูปแบบ ทางดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการเรียนการสอนของครู เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อาทิเช่น นำเทคโนโลยี เครื่องมือต่างๆไปใช้ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้เครื่องมือทางดิจิทัลอย่างมี

ประสิทธิผลและใช้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการประเมินความพร้อมของโรงเรียนที่จะนำทักษะทางดิจิทัลมาใช้

ปรากฏული สุตตา (2560) อธิบายถึง การใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำสื่อและเทคโนโลยีการศึกษามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมาย ได้มีประสิทธิภาพ สื่อจะช่วยกระตุ้นและดึงดูดให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งยังลดบทบาทของครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เข้าใจง่ายและรวดเร็วขึ้น

ศศิกาญจน์ แปรงามนกุล (2561) อธิบายถึง บทบาทการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูและบุคลากรการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ตามให้ทันเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในองค์กรและใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

อัษฎาภรณ์ บุญเกิด และคณะ (2565) เสนอแนวคิดว่าการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริมและกระตุ้นครูและบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21

พระครูปริยัติกิจวิวัฒน์ (สุนทรโร) (2565) อธิบายถึง การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล หมายถึง การนำรูปแบบทางดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอนของครูเพื่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียน

สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และ ตรีฎมิษฐ์ ตรีตรีศวรร (2565) เสนอแนวคิดว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาองค์กร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆ เช่น CAI นำมาช่วยสอนให้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียน ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นวิทยาการใหม่ๆ มีการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ ICT บูรณาการเรียนรู้ในสาระวิชาต่าง ๆ มีการจัดทาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ส่งเสริมครูใช้ให้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุน ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาพัฒนาองค์กรและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆภายในสถานศึกษา กระตุ้นครูและบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น สนับสนุนการใช้ e-learning ภายในสถานศึกษา CAI ช่วยสอนให้เกิดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนของครู นำเครื่องมือดิจิทัลไปใช้ในห้องเรียน ส่งเสริมให้ครูนักเรียนสามารถใช้

เครื่องมือดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล การใช้แผนการเรียนรู้แบบ ICT บูรณาการการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ จัดทำระบบสารสนเทศเผยแพร่ความรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียน นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ประเมินความพร้อมของโรงเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

ความหมายของการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

สุภิญญา แสตนศรีจันทร์ (2547) การสร้างเครือข่ายเป็นกระบวนการสร้างสัมพันธภาพ โดยการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคลอื่นทั้ง ภายในและภายนอกวิชาชีพ การมีเครือข่ายจะส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าและความสำเร็จ องค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายได้แก่ การมีเป้าหมายและทางเลือกที่เป็นไปได้ในการสร้างเครือข่าย มีสิ่งที่จะแลกเปลี่ยนกับเครือข่าย มีการติดต่อเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา จะทำให้การสร้างเครือข่ายประสบความสำเร็จได้

สมหมาย อ้าดอนกลอย (2556) เสนอแนวคิดว่าการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเท่าเทียมสากล เป็นที่ยอมรับของต่างชาติ จนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ศศิครดา แพงไทย (2559) อธิบายถึงการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และ เกิด ประสิทธิภาพทั้งภายในและนอกสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ชมรมศิษย์เก่า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน ในท้องถิ่น สถานประกอบการ

อัษฎาภรณ์ บุญเกิด และคณะ (2565) อธิบายถึงการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และ ตรีฎมรินทร์ ตรีศรีศวรร (2565) เสนอแนวคิดว่าการสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มคนได้เรียนรู้ ร่วมกันเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ ความรู้ ประสบการณ์และทักษะร่วมกัน ทำให้อองค์กรเกิดการพัฒนอย่างต่อเนื่อง ทันทต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่าการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์และทักษะ ร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอกสถานที่ เช่น เครือข่ายผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน

ชุมชน สถานประกอบการที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลง มีทักษะเท่าเทียมสากล เป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร หมายถึง การปฏิบัติงาน ของผู้บริหารในการสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิตอล และ การสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ อันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร และยกระดับคุณภาพของผู้เรียน

5. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการต่างๆ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการบริหารจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการเรียนให้แก่ผู้ที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถเข้า เรียนในโรงเรียนปกติ อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข คืบคลานภาวะปกติของสังคม สถานศึกษา เป็นองค์กรสำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนให้แก่ผู้เรียนทุกคน โดยไม่แบ่งแยกผู้เรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนควรต้องตอบสนองของความแตกต่างของ บุคคลแต่ละบุคคลได้ โดยภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่แสดงถึงความรู้ พฤติกรรม ทักษะต่างๆของผู้นำใน การบริหารจัดการศึกษา Seyfarth (1999) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทสำคัญใน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการดำเนินกิจกรรมสำหรับช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีพัฒนาการและ ความเจริญเติบโตบางลักษณะแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปได้เรียนร่วมในสถานศึกษา นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรครูก็มีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ ภัทรนันท์ อิงภู (2555) ได้เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ เชิงวิชาการ และมีทักษะทางวิชาการในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการวางแผนเพื่อพัฒนา ความเป็นครูมืออาชีพ กำหนดนโยบายเป้าหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจน สนับสนุนครู สร้าง ขวัญและกำลังใจแก่ครู สนับสนุนในด้านการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน สอดคล้องกับ รุ่งชีวา สุขศรี (2556) อธิบาย ว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในด้านการพัฒนาบุคลากร และการวางแผนวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ มีอิทธิพลทางตรงทำให้สามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิผล

อีกทั้ง (อุบล เล่นวารี, 2542) อธิบายว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในด้านการสร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงหน่วยงานภายนอกนั้นมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลได้ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ที่อธิบายว่า ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีทักษะทางวิชาการ สามารถจัดหาบริการสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนร่วมได้ มีองค์ความรู้ในเรื่องของการเรียนร่วม มีความพร้อมในการจัดเตรียมบุคลากร อีกทั้ง สมฤดี พลระวูทธิโหมทัย (2564) อธิบายว่า การบริหารจัดการการศึกษาพิเศษ มีความสำคัญคือด้านการบริหารงานวิชาการ ที่ต้องจัดการบริหารให้สอดคล้องกันระหว่างหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และหลักสูตรปกติทั่วไป ให้มีความสอดคล้องตามประเภทของความต้องการพิเศษ รวมถึงดำเนินการกิจกรรมเป็นรายบุคคลตามความต้องการจำเป็นพิเศษ อีกทั้งสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สืบเนื่องไปจนกระบวนการวัดผลประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อประเมินความก้าวหน้า ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จ ศุภชัย ประเสริฐฐู (2556) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ งานด้านต่างๆ อาทิเช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ งานด้านหลักสูตรและการสอน การมุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน การส่งเสริมวิชาชีพครู การจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ ล้วนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลลัพธ์ของการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน อนุชิต บุญมาก (2560) อธิบายว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในแนวทางการจัดการเรียนร่วม โดยเฉพาะบทบาททางวิชาการที่สำคัญได้แก่ การมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาพิเศษ การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความพร้อม เหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเรียนร่วมอย่างชัดเจน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนร่วมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม บทบาททางวิชาการเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและสามารถส่งผลถึงระดับคุณภาพของการจัดการเรียนร่วมภายในโรงเรียน สอดคล้องกับ จิราภา ทิศวงศ์ (2561) อธิบายว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยเฉพาะในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับการเรียนร่วม ทำให้มีทิศทางการทำงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการสอนที่ยืดหยุ่น ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีภาวะผู้นำวิชาการเพื่อการบริหาร

จัดการเรียนรวมให้เกิดประสิทธิภาพ สมพร หวานสเด็จ อธิบายว่า บทบาทด้านวิชาการของผู้บริหารเป็นหนึ่งในแนวคิดสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในศตวรรษที่ 21 อาทิ เช่น จัดทำหลักสูตรแบบองค์รวม เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีทักษะพื้นฐาน จนนำไปสู่การประกอบอาชีพได้ สร้างทางเลือกและหลักสูตรที่ยืดหยุ่นแก่ผู้เรียน ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเครือข่ายต่างๆ ดำเนินการบริหารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มความสามารถ

ด้านนักวิชาการต่างชาติได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาท ภาวะผู้นำการบริหารจัดการเรียนรวม โดย Jennifer Lambrecht (2022) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการจัดศึกษาแบบเรียนรวม แนวทางปฏิบัติของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำ ด้านการสอน พบว่า ภาวะผู้นำด้านการสอนหรือภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดย ภาพรวม มีผลเชิงบวกต่อระดับการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ด้านการสอน การวางแผนการสอนรายบุคคล (IEP) ดังนั้นภาวะผู้นำวิชาการเป็นปัจจัยที่สนับสนุน การจัดการศึกษาเรียนรวม สอดคล้องกับ Stephen Powers et al. (2003) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำในการศึกษาแบบเรียนรวม: ภาวะการพัฒนาศักยภาพสำหรับการศึกษาพิเศษ พบว่า บทบาททาง วิชาการของผู้บริหาร อาทิเช่นการสนับสนุนหลักสูตรของโรงเรียน การจัดอบรมครูและบุคลากร การหมั่นพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ ช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาได้ และยังมี Wanda Lyons (2016) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความเป็นผู้นำก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนแบบเรียนรวม พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในด้าน วิชาการ ผู้บริหารต้องมีความรู้ ทักษะ สามารถบริหารบุคคลได้ ทักษะดังกล่าวถูกระบุว่าเป็นกุญแจ สำคัญความสำเร็จในการดำเนินการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนรวม โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพ ประสพความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

นพดล อุบลจันทร์ (2546) ได้ทำการศึกษา การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง

ข้าราชการครู ประสบการณ์ดีเนกรอบรมและขนาโรงเรียนพบว่า ทุกตัวแปรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอน

สมเด็จ อธิธา (2549) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหาร จัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 พบว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิมล จันทราศรี (2553) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าระดับการดำเนินการสูงสุด คือ ด้านนักเรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม และ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าระดับการดำเนินการต่ำสุด ได้แก่ ด้านเครื่องมือ

ภทรนันท์ อิงภู (2555) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการเรียนรวม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรศักดิ์ เรือนงาม (2555) ได้ทำการศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมพบว่า ระดับมาก โดยรายด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดย ด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนและ บุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด

ศุภชัย ประเสริฐบุญ (2556) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ถึงสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ การเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาครู

จิราภา ทิศวงศ์ (2561) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน องค์ประกอบกรณีศึกษาในการกำหนดวิสัยทัศน์ และการพัฒนาหลักสูตรมีความสามารถพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ร้อยละ 68.6

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Porter (2001) ทำการศึกษาวิจัย เรื่องความบกพร่องและการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นสิ่งที่ทำทนายมาก เนื่องจากมีประชากรเพียงร้อยละ 1-10 เท่านั้นที่สามารถเข้าสู่ระบบโรงเรียนได้ นักเรียนส่วนใหญ่มักได้รับการศึกษาภายในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ทำให้เด็กขาดโอกาสทางสังคมที่จะได้อยู่ร่วมกับเด็กปกติ ปัญหานี้เกิดขึ้นมากในเขตชนบทห่างไกล เด็กเหล่านี้ต้องไปเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการซึ่งอยู่ห่างไกลบ้าน ผู้วิจัยอธิบายว่าหากได้เรียนในโรงเรียนชุมชนของตนเองจะเรียนได้ดีกว่า และมีความสุขมากกว่า เพราะได้อยู่กับผู้ปกครอง องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโกและองค์การสำหรับการพัฒนาและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (The Organization for Economic Cooperation and Development หรือ OECD) เป็นผู้ตัดสินว่าการจัดการเรียนรวมเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้เรียนกับเด็กปกติทั่วไป มีผลทำให้การจัดการเรียนรวมได้รับความสนใจมากขึ้นในช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรวมก้าวไปข้างหน้าคือการจัดให้มีโครงการนำร่องในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนในการพัฒนายุทธศาสตร์และวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับชุมชน การฝึกอบรมครูผู้ปฏิบัติและผู้บริหาร การฝึกอบรมวิธีสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนในห้องเรียนปกติ

Stephen Powers et al. (2003) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำในการศึกษาแบบเรียนรวม : วาระการพัฒนาวิชาชีพสำหรับการศึกษาพิเศษ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทผู้นำในการศึกษา

พิเศษมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพความต้องการพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหาร หรือผู้นำในบริบทเฉพาะทางการเรียนร่วม โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาขององค์กร ผลลัพธ์เปิดเผยข้อบ่งชี้ที่สำคัญเกี่ยวกับบทบาทภาวะผู้นำการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ การสนับสนุนสำหรับหลักสูตรของโรงเรียน รัฐบาลควรมีการสนับสนุนในการจัดการฝึกอบรม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริหารของโรงเรียน ผลลัพธ์ที่สำคัญอีกข้อของการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้ที่ทำงานด้านการศึกษาพิเศษมีความต้องการสูงในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยต้องการมีบทบาทในการเป็นผู้นำและการจัดการ มีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัย

Kobus Mentz and Shermaine Barrett (2011) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำในการศึกษาแบบเรียนรวมในแอฟริกาใต้และจามาเมกา ผลการศึกษาพบว่า ความก้าวหน้าของการศึกษาแบบเรียนรวมได้รับการยอมรับทั่วโลกว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการให้การศึกษแก่ทุกคนที่ต้องการ ทั้งยังคำนึงถึงสิทธิของเด็กในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ได้เปรียบเทียบการเรียนรวมของสองประเทศ ได้แก่ แอฟริกาใต้และจามาเมกา ในการศึกษาบริบทของภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่า การจัดให้มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพสำหรับการศึกษาแบบเรียนรวมจำเป็นต้องมีกรอบกฎหมายและนโยบายที่แข็งแกร่ง พบว่ามีการสร้างกรอบการทำงานเหล่านี้ขึ้นในทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปลี่ยนวิธีคิดแบบเดิมๆ เพื่อให้โรงเรียนก้าวไปสู่กรอบความคิดแบบมีส่วนร่วม การฝึกอบรมเพิ่มเติมในเรื่องนี้เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ผู้นำและโรงเรียนยอมรับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบเรียนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ดังเช่น ผู้บริหารต้องมีความรู้และทักษะที่สำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารต้องเป็นผู้สนับสนุนแนวทางปฏิบัติที่ครอบคลุมและมองเห็นได้ชัดเจน ผู้บริหารต้องสามารถสื่อสารอย่างไม่คลุมเครือกับครูผู้สอนถึงความต้องการที่จะสร้างโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การดูแลและการสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารต้องสามารถจัดการกับนโยบาย แนวปฏิบัติ โปรแกรมและหลักปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดตั้งโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ดูแลและสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารต้องสร้างบรรยากาศของโรงเรียนที่ปลอดภัย เป็นมิตร เปิดเผยและสร้างเครือข่ายร่วมมือระหว่างผู้เรียนผู้ปกครอง ครอบครัว ตลอดจนครูผู้สอน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานการทำงานร่วมกันและการไม่แบ่งแยก ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการจัดโปรแกรมสนับสนุนเพิ่มเติมสำหรับการเรียนการสอน เป็นต้น

Wanda Lyons (2016) ได้ทำการศึกษา ความเป็นผู้นำก่อนเข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนแบบเรียนรวม ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ถูกระบุว่าเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จในการดำเนินการศึกษาทั่วถึงนักเรียนพิการ ผู้อำนวยการโรงเรียนในอนาคต ต้องมีความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพที่ดี เพื่อให้พวกเขาสามารถทำงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีบทบาทสำคัญในการริเริ่มและรักษาแนวทางปฏิบัติที่ครอบคลุมภายในโรงเรียน

Shari E. Lujan (2020) ได้ทำการศึกษาความสำคัญของการสนับสนุนการบริหารสำหรับครูการศึกษาพิเศษ ทั้งนี้เนื่องจากครูการศึกษาพิเศษมีบทบาทในการทำงานกับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องออกแบบการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน อีกทั้ง ครูการศึกษาพิเศษและครูที่สอนห้องเด็กปกติจะต้องสามารถประสานความร่วมมือในการทำงานด้วยกัน โดยมีจุดประสงค์ในการสร้างความมั่นใจ และเป็นการยืนยันจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนของครูว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนล้วนมีความแตกต่าง การวัดและประเมินผลก็มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ครูการศึกษาพิเศษต้องเป็นผู้มีองค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนให้เหมาะกับนักเรียนที่มีความแตกต่าง และกระบวนการวัดและการประเมินผล ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ หากผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมสนับสนุนจะส่งผลดีต่อปัจจัยต่างๆเหล่านี้ไปด้วย จากผลของการสัมภาษณ์ คุณครูจาก 7 โรงเรียนพบว่า มี 4 ประเด็นที่ครูต้องการให้ผู้บริหารให้ความสำคัญส่งเสริม คือ 1) การสื่อสาร 2) เรื่องของสุขภาพจิต 3) การขาดการส่งเสริมที่ดีจากผู้บริหาร หรือล่าช้าในการได้รับความช่วยเหลือ 4) วัฒนธรรมระหว่างการศึกษาพิเศษกับการศึกษาทั่วไป นอกจากนี้ด้านวิชาการควรมีการสนับสนุนโปรแกรมการศึกษาพิเศษและ ครูการศึกษาพิเศษสนับสนุนในด้านต่างๆทั้งการพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมส่งเสริมครู และการสนับสนุนด้านการเงิน งบประมาณ การลงทุนอย่างเหมาะสม และพอเพียง

Edson Muresherwa and Loyiso C. Jita (2021) ได้ทำการศึกษาการสร้างผู้บริหารสถานศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิชาการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบรวม ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนร่วมมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาร่วมแตกต่างกันออกไป ข้อมูลชีวประวัติของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัยของภาวะผู้นำวิชาการของโรงเรียน

Lazarus Udie (2021) ได้ศึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานและติดตามการบริหารการศึกษาที่มีความต้องการพิเศษในรัฐโครอสริเวอร์ กล่าวว่าการบริหาร

การศึกษาที่มีความต้องการพิเศษนั้นต้องได้รับความใส่ใจที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษประสบความสำเร็จได้ นอกจากนี้การบริหารจัดการศึกษาพิเศษยังเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจการวางแผนงาน การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย การสร้างและทบทวนองค์กร การกำกับหน้าที่โดยผู้ดูแลระบบหรือผู้บริหาร และคณะกรรมการเพื่อติดตามการดำเนินงานที่มี ประสิทธิภาพของโปรแกรมการศึกษาความต้องการพิเศษ จากสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนถึง สถาบันอุดมศึกษา พบว่าปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดผลกระทบต่อการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพของ การบริหารการศึกษาความต้องการพิเศษว่าบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความ ต้องการพิเศษต้องพึงพาความร่วมมือร่วมใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพใน การทำงานเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายที่ตั้งไว้ในการบริหารการศึกษาพิเศษ

Jennifer Lambrecht (2022) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ การดำเนินการจัดศึกษาแบบเรียนรวม แนวทางปฏิบัติของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะ ผู้นำด้านการสอนส่งผลต่อการวางแผนการศึกษารายบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำด้าน การสอนหรือภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวม มีผลเชิงบวกต่อระดับการบริหาร การจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสอน การวางแผนการสอน รายบุคคล (IEP) ภาวะผู้นำวิชาการเป็นปัจจัยที่สนับสนุนของการจัดการศึกษาเรียนเรียนร่วม

จากที่ศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมเป็น ตัวแปรที่น่าสนใจศึกษา เนื่องจากมีงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมมากมาย ซึ่งผู้วิจัย สนใจศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา จึงพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ การเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาและรายละเอียดหัวข้อต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูการศึกษาพิเศษและครูที่เกี่ยวข้องใน สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 158 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 357 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนระดับการศึกษาพิเศษและครูที่เกี่ยวข้อง สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ตัวอย่าง 186 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้กลุ่ม ตัวอย่างเป็นตัวแทนจากขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่

ตาราง 3 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร (ครู)	กลุ่มตัวอย่าง (ครู)
โรงเรียนขนาดเล็ก		63	33
โรงเรียนขนาดกลาง		84	44
โรงเรียนขนาดใหญ่		210	109
รวม		357	186

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติการ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติการ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการบริหารจัดการเรียนร่วม

2. นำแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลต่างๆ กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อสร้างแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมตามขอบเขต และนิยามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดมุ่งหมายของการสอบถาม (Item-Objective Congruence Index : IOC) ค่าดัชนี IOC ที่ได้เป็นค่าเฉลี่ยที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนี IOC มี 3 ระดับ ได้แก่ 1 คะแนน (ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอบถาม) 0 คะแนน (ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอบถาม) -1 (ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอบถาม) นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเกณฑ์ ค่าดัชนีความสอดคล้องต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไปโดยค่าความสอดคล้องทุกข้อของแบบสอบถามมีค่า 0.60-1.00 จึงเป็นเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำไปหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเชื่อมั่นของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 เท่ากับ .938 ได้ค่าเชื่อมั่นของการบริหารจัดการเรียนร่วมเท่ากับ .966 ได้ค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .980

6. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้น

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 ชุด ได้กลับมา 186 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Science) หาค่าสถิติ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทั้งในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตัวแปรที่ศึกษาโดยใช้การคำนวณการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

5.3 วิเคราะห์ระดับขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 วิเคราะห์ระดับของการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับของการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับของการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับของการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับของการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับของการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.5 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 และการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการหาพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560)

สูงกว่า .90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

.71 - .90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

.30 - .70 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ต่ำกว่า .30 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

0 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

5.6 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

6.1.1 หาดัชนีความสอดคล้อง Index of Item Objective Congruence : IOC)

6.1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจากการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha (Cronbach's Alpha Coefficient)

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 สถิติพื้นฐาน

6.2.1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency)

6.2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2.1.3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

6.2.2.1 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

6.2.2.2 วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบนำเข้าทั้งหมด (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

การวิจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ระดับการภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 วิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบวิธีการนำตัวแปรเข้าทุกตัว (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
	β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
มาตรฐาน	a	แทน	ค่าคงที่
	R	แทน	ค่าที่แสดงระดับของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม
	R^2	แทน	ค่าที่แสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม
	SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
	SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
	t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที
	$\hat{Y}$	แทน	คะแนนของการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ได้มาจากสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
	$\hat{Z}$	แทน	คะแนนของการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ได้มาจากสมการพยากรณ์
	X_1	แทน	คะแนนของด้านการมีวิสัยทัศน์
	X_2	แทน	คะแนนของด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม
	X_3	แทน	คะแนนของด้านการพัฒนาบุคลากร
	X_4	แทน	คะแนนของด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน
	X_5	แทน	คะแนนของด้านการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี ดิจิทัล
	X_6	แทน	คะแนนของด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

Y_1	แทน	คะแนนของด้านนักเรียน
Y_2	แทน	คะแนนของด้านสภาพแวดล้อม
Y_3	แทน	คะแนนของด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
Y_4	แทน	คะแนนของด้านเครื่องมือ
X	แทน	คะแนนของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Y	แทน	คะแนนของการบริหารจัดการเรียนร่วม ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรทุกตัวในสมการ
p-value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) ปรัชญาผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	46	24.7
2. หญิง	140	75.3
รวม	186	100

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ครูผู้ช่วย	39	21
ครู (ไม่มีวิทยฐานะ)	73	39.2
ครู (ชำนาญการ)	47	25.3
ครู (ชำนาญการพิเศษ)	24	12.9
ครู (เชี่ยวชาญ)	3	1.6
รวม	186	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	125	67.2
ปริญญาโท	60	32.3
ปริญญาเอก	1	0.5
รวม	186	100.0
ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 5 ปี	73	39.2
5 - 10 ปี	48	25.8
11 - 15 ปี	31	16.7
15 ปีขึ้นไป	34	18.3
รวม	186	100.0

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 และเพศชาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครู (ไม่มีวิทยฐานะ) จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาเป็นตำแหน่งครูชำนาญการ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ตำแหน่งครู ครูผู้ช่วย 39 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และตำแหน่งครูเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 67.2 ระดับปริญญาโทจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 และระดับปริญญาเอกจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 5-10 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 กลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และกลุ่มอายุ 11-15 ปีขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ระดับระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผลดังตาราง 5

คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านและโดยรวม

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.25	.64	มาก
2	ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	4.27	.61	มาก
3	ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.31	.64	มาก
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน	4.30	.64	มาก
5	ด้านการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี และดิจิทัล	4.27	.65	มาก
6	ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	4.28	.63	มาก
	รวม	4.27	.63	มาก

จากตารางที่ 5 ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการพัฒนาบุคลากรค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64 รองลงมาด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64 รองลงมาด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เท่ากับ 4.28 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 ด้านการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี และดิจิทัลเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .65 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .61 และด้านการมีวิสัยทัศน์เท่ากับ 4.25 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการมีวิสัยทัศน์

ด้านที่	การมีวิสัยทัศน์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีวิสัยทัศน์ที่เฉียบคมทันสมัย เท่าทันการเปลี่ยนแปลง	4.25	.75	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ทักษะในการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างรอบคอบ	4.23	.76	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดหายุทธศาสตร์ใหม่ๆในการบริหาร และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้	4.15	.79	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.27	.76	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมให้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย	4.33	.63	มาก
	รวม	4.24	.73	มาก

จากตารางที่ 6 ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .73 และ

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมให้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 รองลงมาเป็นข้อผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .76 และข้อผู้บริหารสถานศึกษาให้มีวิสัยทัศน์ที่เจียมตน ทนสมัย เท้าทันการเปลี่ยนแปลง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .75 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

ด้านที่	การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น	4.18	0.763	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมบนพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.26	0.728	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.32	0.723	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง หรือพัฒนาสภาพแวดล้อมที่มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับผู้เรียน และชุมชน	4.28	0.764	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เพิ่มโอกาสพัฒนาทักษะการคิด ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ	4.28	0.695	มาก
	รวม	4.27	.73	มาก

จากตารางที่ 7 ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ .73 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .72 รองลงมาเป็นข้อผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง หรือพัฒนาสภาพแวดล้อมที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียน และชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .76 และข้อผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เพิ่มโอกาสพัฒนาทักษะการคิด ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .69 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการพัฒนาบุคลากร

ด้านที่	การพัฒนาบุคลากร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของครู รวมถึงส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	4.29	0.729	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาส ส่งเสริมให้บุคลากรได้เป็นผู้นำ หรือปลูกฝังความเป็นผู้นำให้แก่ครู	4.30	0.747	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พิจารณา ทบทวนจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีอาชีพ	4.32	0.766	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาท การเรียนรู้แบบมีอาชีพอย่างแท้จริง	4.27	0.724	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดระบบการ นิเทศการศึกษาหรือประเมินครูในรูปแบบที่ หลากหลาย	4.37	0.761	มาก
	รวม	4.31	0.74	มาก

จากตารางที่ 8 ระดับระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการพัฒนาบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 และ

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดระบบการนิเทศการศึกษาหรือประเมินครูในรูปแบบที่หลากหลาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .76 รองลงมาเป็นข้อผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พิจารณาทบทวนจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .76 และข้อผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาส ส่งเสริมให้บุคลากรได้เป็นผู้นำ หรือปลูกฝังความเป็นผู้นำให้แก่ครู มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ด้านที่	การพัฒนาหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ท่านเป็นผู้นำในการออกแบบหลักสูตรเพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยี การบูรณาการทักษะทางสังคม และทักษะชีวิต	4.24	0.771	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการมีอิสระเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถอย่างมีความสุข	4.26	0.734	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เน้นพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.31	0.697	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ท่านปรับเปลี่ยนพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย โดยประยุกต์นวัตกรรมเข้ามาใช้ร่วมด้วย	4.35	0.758	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับปัจจัยภายในและภายนอก	4.32	0.714	มาก
รวม		4.30	0.735	มาก

จากตารางที่ 9 ระดับระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .73 และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าชื่อที่อยู่ในระดับมากทุกชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ชื่อผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ท่านปรับเปลี่ยนพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย โดยประยุกต์นวัตกรรมเข้ามาใช้ร่วมด้วย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .75 รองลงมาเป็นชื่อผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับปัจจัยภายในและภายนอกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .71 และชื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เน้นพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .69 ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล

ด้านที่	การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาพัฒนาองค์กร และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียน	4.31	0.748	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสารที่ทันสมัย	4.34	0.749	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเรียนการสอนในห้องเรียน	4.28	0.705	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้เครื่องมือดิจิทัลได้อย่างดี มีประสิทธิผล	4.22	0.757	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ประเมินความพร้อมของโรงเรียน	4.21	0.781	มาก
รวม		4.27	0.748	มาก

จากตารางที่ 10 ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี ดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าชื่อที่อยู่ในระดับมากทุกชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ชื่อผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสารที่ทันสมัย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 รองลงมาเป็นชื่อผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาพัฒนาองค์กร และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 และชื่อผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเรียนการสอนในห้องเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

ด้านที่	การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.27	0.730	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.27	0.715	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.25	0.766	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.29	0.736	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการแลกเปลี่ยนทักษะต่างๆร่วมกันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.32	0.708	มาก
	รวม	4.28	0.731	มาก

จากตารางที่ 11 ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในรายด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .73 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการแลกเปลี่ยนทักษะต่างๆร่วมกันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .70 รองลงมา เป็นข้อผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .73 และข้อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .71 ตามลำดับ

2.2 วิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปราบกฏผลดังตาราง 12

คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายด้านและโดยรวม

ด้านที่	การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ด้านนักเรียน	4.23	0.691	มาก
2	ด้านสภาพแวดล้อม	4.19	0.698	มาก
3	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.22	0.689	มาก
4	ด้านเครื่องมือ	4.22	0.695	มาก
	รวม	4.21	0.693	มาก

จากตารางที่ 12 ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .69 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .69 รองลงมาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .68

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายด้านนักเรียน

ด้านที่	นักเรียน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.25	0.768	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างรวดเร็ว	4.22	0.797	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ การช่วยเหลือตนเอง และทักษะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.23	0.814	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปกติ	4.25	0.787	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดให้มีกิจกรรมการให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องความแตกต่างในการอยู่ร่วมกันกับเด็กปกติเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.19	0.795	มาก
รวม		4.23	0.792	มาก

จากตารางที่ 13 ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายด้านนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

.79 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .76 รองลงมาเป็นข้อผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนปกติ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .78 และข้อผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ การช่วยเหลือตนเอง และทักษะที่จำเป็นให้แก่เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .81 ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในรายด้านสภาพแวดล้อม

ด้านที่	สภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดประชุม และชี้แจงแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนร่วม	4.19	0.782	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการ การเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกำหนดนโยบาย แนวทาง บทบาทหน้าที่ของทุกฝ่าย	4.15	0.798	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมในชั้นปกติมากที่สุด	4.24	0.763	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมโดยพิจารณาจากความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.835	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน	4.18	0.809	มาก
รวม		4.19	0.797	มาก

จากตารางที่ 14 ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายด้านสภาพแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .79 และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าชื่อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ชื่อผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมในชั้นปกติมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .76 รองลงมาเป็นชื่อผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดประชุม และชี้แจงแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนร่วม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .78 และชื่อผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมโดยพิจารณาจากความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .83 ตามลำดับ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่	กิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามความต้องการพิเศษ โดยวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย	4.25	0.794	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรเสริมทักษะ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.13	0.867	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนการศึกษาและแผนการสอนเฉพาะบุคคล รวมถึงนำเทคนิควิธีต่างๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียน	4.27	0.766	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียนร่วมกับชุมชน	4.20	0.819	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.25	0.773	มาก
	รวม	4.22	0.804	มาก

จากตารางที่ 15 ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายการกิจกรรมการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .80 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้มีการจัดทำแผนการศึกษาและแผนการสอนเฉพาะบุคคล รวมถึงนำเทคนิควิธีต่างๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .76 รองลงมา เป็นข้อผู้บริหารสถานศึกษาติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .77 และข้อผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามความต้องการพิเศษ โดยวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .79 ตามลำดับ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายด้านเครื่องมือ

ด้านที่	เครื่องมือ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	4.23	0.752	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา	4.17	0.825	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรเครื่องมือเทคโนโลยี และสนับสนุนให้มีการนำเครื่องมือเทคโนโลยีต่างๆมาใช้ภายในสถานศึกษา	4.24	0.797	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรสื่อการศึกษา บริการต่างๆให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.26	0.785	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีมาตรการความช่วยเหลือทางการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.19	0.807	มาก
รวม		4.22	0.793	มาก

จากตารางที่ 16 ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในรายเครื่องมือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .79 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรสื่อการศึกษา บริการต่างๆให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .78 รองลงมาเป็นข้อผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรเครื่องมือ เทคโนโลยี และสนับสนุนให้มีการนำเครื่องมือ เทคโนโลยีต่างๆมาใช้ภายในสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .79 และข้อผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .75 ตามลำดับ

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏผลดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ภาวะผู้นำเชิง วิชาการใน ศตวรรษที่ 21	การบริหารจัดการเรียนร่วม				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	โดยรวม(Y)
X ₁	.708**	.713**	.717**	.786**	.785**
X ₂	.754**	.711**	.691**	.768**	.784**
X ₃	.717**	.725**	.705**	.811**	.794**
X ₄	.702**	.706**	.712**	.797**	.782**

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ภาวะผู้นำเชิง วิชาการใน ศตวรรษที่ 21	การบริหารจัดการเรียนร่วม				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	โดยรวม(Y)
X ₅	.736**	.678**	.676**	.795**	.774**
X ₆	.716**	.710**	.678**	.750**	.766**
โดยรวม(X)	.792**	.776**	.764**	.861**	.856**

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .856 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละด้านผลปรากฏดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .786 .717 .713 .708 ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านนักเรียน ตามลำดับ

2. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .768 .754 .711 .691 ด้านเครื่องมือ ด้านนักเรียน ด้าน และ สภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการ การเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = .811 .725 .717 .705$ ด้านเครื่องมือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านนักเรียน และ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ตามลำดับ

4. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการ การเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = .797 .712 .706 .702$ ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และ ด้านนักเรียน ตามลำดับ

5. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการ การเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = .795 .736 .678 .676$ ด้านนักเรียน ด้านเครื่องมือ ด้านสภาพแวดล้อม และ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ตามลำดับ

5. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการ การเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = .750 .716 .710 .678$ ด้านเครื่องมือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม และ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ตามลำดับ

2.4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ การเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบการนำตัวแปร เข้าทั้งหมด (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบการนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Multiple Regression Analysis-Enter Method) ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหาร การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	p-value
(Constant)	0.125	0.187		0.668	0.505
ด้านการมีวิสัยทัศน์	0.142	0.085	0.141	1.672	0.096
ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	0.198	0.088	0.187	2.256*	0.025
ด้านการพัฒนาบุคลากร	0.131	0.091	0.130	1.443	0.151
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน	0.112	0.087	0.111	1.278	0.203
ด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล	0.210	0.070	0.212	2.979**	0.003
ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	0.164	0.074	0.161	2.216*	0.028
R = .857	SE _{est} = .338		F = 82.669		
R ² = .735	a = .726				

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า ผลภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 พยากรณ์การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 73.5 โดยปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ไม่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.141(Z_{x1})+0.187(Z_{x2})+0.130(Z_{x3})+0.111(Z_{x4})+0.212(Z_{x5})+0.161(Z_{x6})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.125 + 0.142(X_1) + 0.198(X_2) + 0.131(X_3) + 0.112(X_4) + 0.210(X_5) + 0.164(X_6)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนระดับการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ตัวอย่าง 186 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.06 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) ได้ค่าเชื่อมั่นเท่ากับ .980 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และสมการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลโดยรวมและรายด้าน ได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีและดิจิทัล และด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ระดับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก

มากไปน้อย คือ ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ และด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสัมพันธ์กับบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .856 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง

4. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 พยากรณ์การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 73.5 โดยปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ไม่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญมาอภิปรายโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำวิชาการในด้านต่างๆ ทั้งด้านการมีวิสัยทัศน์ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม มีการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัลในการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภัทรนันท์ อิงภู, 2555) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศุภชัย ประเสริฐฐู, 2557) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย (จิราภา ทิศวงศ์, 2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่ส่งผลต่อ

การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี พบว่า ภาวะผู้นำวิชาการโดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย ประเสริฐบุญ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ทั้งนี้เพราะการพัฒนาบุคลากรนั้นช่วยให้ครูได้มีเป้าหมายทางวิชาชีพของครูของตนเอง โดยเป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาของตนเองร่วมกันกับผู้บริหาร โดยแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้บริหารมีการให้ความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องอย่างมุ่งมั่นตั้งใจ รวมทั้งมีการจัดระบบการนิเทศและประเมินการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการมีวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรนันท์ อิงภู (2555) กล่าวว่า ทั้งนี้เพราะผู้บริหารอาจไม่ได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในส่วนงาน หรือบทบาทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบมากพอ รวมถึงการกำหนดงาน ดำเนินงานต่างๆที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

2. ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการให้ความสำคัญและดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมมาอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผนการศึกษาของกรุงเทพมหานครจัดการศึกษาในระบบอย่างมีคุณภาพ โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดแนวทางในการนำนโยบายสำหรับการจัดการเรียนร่วมมาดำเนินการ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเปิดสอนการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรนันท์ อิงภู (2555) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าการบริหารจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุรศักดิ์ เรือนงาม, 2555) การศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

(วิจิตรา ปะกิลาคะ, 2564) สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารโดยใช้รูปแบบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเด็จพระ อธิธา (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ทั้งนี้เพราะมีการให้ความสำคัญในด้านนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กับเด็กปกติ โดยเปิดโอกาสในการเรียนรู้และจัดกิจกรรมที่คัดสรรแล้วอย่างหลากหลาย ทำให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ มีการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านวิชาการ อารมณ์ สังคม และการช่วยเหลือตนเอง และเมื่อพิจารณารายด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล จันทร์าศรี (2553) กล่าวว่าทั้งนี้เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงได้รับงบประมาณในด้านการปรับปรุง หรือสนับสนุนสภาพแวดล้อมไม่เพียงพอ จึงทำให้โรงเรียนส่วนมากยังคงมีปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งยังเกิดปัญหาจากการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ขาดแคลนงบประมาณ ไม่เข้าใจในการดัดแปลงสถานที่ หรือ สิ่งแวดล้อมต่างๆที่เหมาะสมกับผู้เรียน

3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .856$) แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูงที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก เมื่อพิจารณาผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีพฤติกรรม ทักษะวิชาการที่ทันสมัย เท่าทันโลก ผู้บริหารมักจะเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ และให้ความสำคัญต่อคุณภาพของผู้เรียน หมั่นสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น หมั่นพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนของตนเอง มีการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลเข้ามาปรับใช้ให้เท่าทันกับยุคปัจจุบัน รวมถึงมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับทักษะต่างๆเหล่านี้ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอน อันถือเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ครูสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอน จัดบรรยากาศ และดำเนินกิจกรรมต่างๆได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพดังนั้นเมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูงเท่าไร ยิ่งทำให้การบริหาร

จัดการเรียนร่วมของโรงเรียนสูงมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด (Seyfarth, 1999) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการต้องมีบทบาทในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการดำเนินกิจกรรมสำหรับช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่นักเรียน ที่มีพัฒนาการและความเจริญเติบโตบางลักษณะแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปได้เรียนร่วมในสถานศึกษา นอกจากนี้การพัฒนาบุคลากรครูก็มีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิด จิราภา ทิศวงศ์ (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนองค์ประกอบที่กำหนดวิสัยทัศน์ นิเทศพัฒนาครู และการพัฒนาหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์ โดยเฉพาะเงื่อนไขด้านการพัฒนาบุคลากรกับด้านเครื่องมือมีความสัมพันธ์มากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ดังนั้นหน้าที่การพัฒนาบุคลากร และช่วยให้ครูได้มีเป้าหมายทางวิชาชีพของตนเอง แสดงให้เห็นถึงการที่ผู้บริหารมีการให้ความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง อย่างมุ่งมั่นตั้งใจ รวมทั้งมีการจัดระบบการนิเทศและประเมินการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาครู บุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดหา สนับสนุนเครื่องมือ ปัจจัยต่างๆตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้นเป็นเรื่องจำเพาะที่ครูการศึกษาพิเศษมีองค์ความรู้มากที่สุด ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริม จัดหา สนับสนุนวิชาชีพครูที่จบทางการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการอบรมตามหลักสูตรต่างๆที่กระทรวงการศึกษาได้กำหนด ดังนั้นเมื่อผู้บริหารหมั่นพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทำให้ครูมีองค์ความรู้ที่ใหม่และหลากหลาย ตลอดจนครูมีความรู้ในด้านต่างๆตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกใช้เครื่องมือ สื่อทางการศึกษาต่างๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ปัจจัยเครื่องมือ สิ่งสนับสนุนอื่นๆเกิดขึ้นตามมา โดยการดำเนินงานของครูที่มีประสิทธิภาพ ทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อที่จะทำให้ครูผู้สอนมีองค์ความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติจนก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี พลละวูทธิไธมัย (2564) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ควรมีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ให้คุณครูสามารถใช้พัฒนาเด็กทั้งเด็กปกติทั่วไปและเด็กที่มี

ความต้องการพิเศษโดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล รวมถึงสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ของครูทุกคน เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

4. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 พยากรณ์การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 73.5 โดยปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ไม่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล เป็นด้านหนึ่งของภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การได้รับการสนับสนุนด้านการมีสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีจะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานและการจัดเรียนการสอนให้แก่บุคลากร รวมถึงมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันสมัย ทำให้สะดวกต่อการหยิบข้อมูลมาใช้ในการปฏิบัติงาน และช่วยให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุขในการทำงาน อีกทั้งยังช่วยลดภาระงานที่ซ้ำซ้อนรวมไปถึงการแก้ไขปัญหาหรือข้อกัังวลที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับศุภชัย ประเสริฐฐน (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต การศึกษา 9 พบว่า โรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญของเครื่องมือ ซึ่งเป็นการมีปัจจัยสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ รวมถึงมีการนำเครื่องมือ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษมาใช้ในการเรียนการสอนและการดำรงชีวิตด้วย พัชรिता นิลสุข (2558) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำเครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล สำหรับคนพิการมาใช้ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนา ศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนจะต้องผ่านการอบรมตาม หลักสูตรที่กระทรวงกำหนด ควรมีการจัดเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสมและทั่วถึง

ด้านบรรยากาศ สภาพแวดล้อม เป็นด้านหนึ่งของภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารต้องดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากโรงเรียนเป็น ศูนย์กลางในการดำเนินการกิจกรรมการเรียนต่างๆ โดยต้องจัดสภาพแวดล้อมบนพื้นฐานยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนต้องสนับสนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กพิเศษ รวมถึงจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้นักเรียนที่มีความบกพร่องด้วยสอดคล้องกับ จีราภา ทิศวงศ์ (2564) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรวม หรือการจัดสภาพแวดล้อมให้มีขีดจำกัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้น้อยที่สุด ในการจัดการเรียนรวมให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพการณ์ต่าง ๆ จะส่งผลให้การจัดการเรียนรวมบรรลุเป้าหมาย

ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นด้านหนึ่งของภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนร่วม โดยผู้บริหารจะต้องดำเนินการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มคนได้เรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์และทักษะร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขอความร่วมมือกับเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม หากมีเครือข่ายการเรียนรู้ที่กว้างขวาง จะยิ่งส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนร่วมได้ดียิ่งขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมนั้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือนั้นมีความจำเป็นเพราะการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยเครือข่าย เช่น โรงเรียนด้วยกัน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด หรือเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องสนับสนุนส่งเสริมให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ขึ้นอยู่ในระดับมาก หรือมากที่สุดต่อไปสอดคล้องกับ (Snowden, 2005) กล่าวว่า เครือข่ายการเรียนรู้ก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสาร เป็นผลผลิต และตัวกลางในการติดต่อระหว่างบุคคลต่างๆ และช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ในการทำกิจกรรมระหว่างบุคคล องค์การต่างๆ ทำให้ภายในเครือข่ายมีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายเป็นจุดเด่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ของการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดำเนินการด้านกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย รวมถึงในส่วนของงาน หรือบทบาทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมให้เป็นระบบ รวมถึงการกำหนดงาน ดำเนินงานต่างๆที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

2. ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสรรงบประมาณด้านการปรับปรุง หรือสนับสนุนสภาพแวดล้อมให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสัมพันธ์กับบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการพัฒนาบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูและกิจกรรมต่างๆที่ทำให้เกิดการพัฒนาคูอย่างต่อเนืองด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อการพัฒนาคุณภาพของครู และคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

4. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 พยากรณ์การบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 73.5 จึงควรส่งเสริมภาวะผู้นำวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 สามารถพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ได้ร้อยละ 73.5 จึงควรศึกษาปัจจัยกลุ่มอื่นที่สามารถส่งผลต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษาเชิงทดลองเพื่อพัฒนาให้เกิดแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน หรือศึกษาเชิงวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนควบคู่ไปด้วย

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้สามารถพัฒนาโครงสร้างความสัมพันธ์และองค์ประกอบย่อยของความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อแนวทางพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

5. ควรมีการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆและภูมิภาคอื่นๆ

6. ควรมีการวิจัยศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Brundrett, M., Burton, N., & Smith, R. (2003). *Leadership in education*. SAGE.
- DoDEA 21. (2014). *Instructional Leadership : Self-Assessment and Reflection Continuum*. Retrieved from <https://www.wallacefoundation.org/knowledge-center/Documents/The-School-Principal-as-Leader-Guiding-Schools-to-Better-Teaching-and-Learning-2nd-Ed.pdf>
- Draft, R. L. (1999). *Leadership theory and practice*. TX : Dryden Press.
- Dubrin, A. J. (1998). *Leadership : Research finding practice, and skills*. Houghton Mifflin. .
- Edson Muresherwa, & Loyiso C. Jita. (2021). Instructional Leadership in Inclusive Secondary Schools of Zimbabwe: Balancing Multiple and Competing Expectations. *INTERNATIONAL JOURNAL OF WHOLE SCHOOLING*, 17(2), 1-37. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1339555.pdf>
- Ginagrec M. (2008). *Moning forward inclusive education*. Retrieved from <http://wps.prenhall.com/wps>
- Greenberg, J., & Baron, R. A. (2003). *Behavior in organizations: Understanding and managing the human side of work*. NJ : Prentice-Hall.
- Grossman. (2011). สร้างชุดมาตรฐานการพัฒนาสำหรับผู้บริหาร. สืบค้นจาก http://conference.edu.ksu.ac.th/file/20160809_2488101126.pdf
- Hopkins. (1997). *Educational Management: Strategy, Quality and Resource*. Open University Press.
- Hoy, A. W., & Hoy, W. K. (2003). *Instructional leadership: A learning-centered guide*. Allyn and Bacon. .
- Jennifer Lambrecht. (2022). The effect of school leadership on implementing inclusive education: how transformational and instructional leadership practices affect individualised education planning. *INTERNATIONAL JOURNAL OF INCLUSIVE EDUCATIO*, 26(9), 943-957.
- Knight A. (1999). Toward inclusion of students with special education needs in the regular classroom. *Journal of Learning Support*, 141, 3-7.

- Kobus Mentz, & Shermaine Barrett. (2011). Leadership and Inclusive Education in South Africa and Jamaica: A Comparative Analysis. *ISEA*, 39-48(1), 33.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Krug, S. (1992). Leadership craft and the crafting of school leaders. *Phi Delta Kappan*, 86-135.
- Lambert, L. (2003). *Toward a deepened theory of constructivist leadership. In The Constructivist leader* (2 ed.). Teachers College Press and Oxford
- Lazarus Udie. (2021). The Role Advocacy in Special Needs Education Administration in Nigeria. *SSRN Electronic Journal* 1556-5068.
- Lipham, J. M., & Hoch, J. A. J. (1974). *Leadership theory in the principal ship : Foundations and functions*. Harper & Row.
- McEwan, E. K. (1998). *Seven steps to effective instructional leadership*. Press.
- McEwan, E. K. (1998). *Seven Steps to Effective Instructional Leadership*. IncMott.
- Mcshane, S. L., & von Glinow, M. A. (2005). *Organizational behavior*. McGraw-Hill.
- Murphy, J. (1990). Principal instructional leadership. *Advances in Educational Administration*. 1, 64-75.
- Patton, J., Blachbourn, J. M., & Fad, K. S. (1996). *Exceptional Individuals in Focus*. Prentice-Hall.
- Porter, L. (2001). *Disability and inclusive education*. A Paper Prepare for the Inter-American Development Bank.
- Seyfarth, J. T. (1999). *The principal : New leadership for new challenge*. Prentice – Hall. .
- Shari E. Lujan. (2020). The importance of administrative support for special education teachers. *University of the Pacific Theses and Dissertations*, 145.
- Smith. (1982). *Creative Teaching of the Language Arts in Elementary School*. Ally and Bacon.
- Snowden. (2005). *เครือข่ายการเรียนรู้*.
- Stainback S. (1996). *Inclusive : A guide for educators*. Paul H.

- Stephen Powers, Stephen Rayner, & Helen Gunter. (2003). Leadership in inclusive education: a professional development agenda for special education. *British Journal of Special Education*, 28(3), 108-112. Retrieved from <https://nasenjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1467-8527.00207>
- Stogdill R M. (1974). *Handbook of leadership*. The Free Press.
- The Wallace Foundation. (2012). *The school principal as leader: Guidingschools to better Teaching And Learning*. . <https://www.wallacefoundation.org/knowledge-center/Documents/The-School-Principal-as-Leader-Guiding-Schools-to-Better-Teaching-and-Learning-2nd-Ed.pdf>
- Tyler, R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. The University of Chicago.
- U.S. Department of Education. (2005). *Leader and leadership process*. . McGraw-Hill. .
- Unicef Thailand. (2021). รายงานฉบับใหม่จากยูนิเซฟชี้มีเด็กพิการถึง 240 ล้านคนทั่วโลก ในประเทศไทย เด็กพิการเกือบครึ่งหนึ่งไม่ได้รับเบี้ยความพิการ และร้อยละ 38 ไม่ได้เข้าเรียน สืบค้นจาก <https://www.unicef.org/thailand/th/press-releases/รายงานฉบับใหม่จากยูนิเซฟชี้มีเด็กพิการถึง-240-ล้านคนทั่วโลก>
- Wanda Lyons. (2016). PRINCIPAL PRESERVICE EDUCATION FOR LEADERSHIP IN INCLUSIVE SCHOOLS *CJAR*, 17(1), 36-50.
- Wildy, H., & Dimmock, C. (1993). Instructional leadership in primary and secondary school. *Journal of Educational Administration*, 31(21), 89.
- Yukl. (1989). *Nature of participative leadership*. Prentice – Hall.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). คู่มือการคัดแยกและส่งต่อคนพิการเพื่อการศึกษ. คณะอนุกรรมการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564). กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษและเรียนร่วม. (2567). แนวทางจัดการศึกษาเรียนรวม สำหรับสถานศึกษา. สืบค้นจาก https://smart.obec.go.th/upload/book/upload_files/1703733099x1596147048_2.pdf

- กิติพันธ์ รุจิกุล. (2529). พฤติกรรมภาวะผู้นำทางการศึกษา. โอเดียนสโตร์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2546). การเรียนร่วม : ปัญหาของครูปฐมวัย. สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกวิท กวีทวิ. (2545). การใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหาร มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โกศิษฎ์ เปลรินทร์. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คุปตานนท์. (2544). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จักรกฤษ วงษ์ชาติ. (2551). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- จิรัฐติกาล สุทธานุช และคณะ. (2564). องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์, 8(2), 46-55. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sikkha/article/view/249057/172335>
- จิราภา ทิศวงศ์. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปัตตานี วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 29(3).
- ฉวีวรรณ โยคิน. (2553). การศึกษาแบบเรียนรวม. สืบค้นจาก <http://61.19.246.216/~nkedu2/?name=webboard&file=read&id=177>
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 12(1). สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMKKU/article/view/56340/46957>
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 13). ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้จัดจำหน่าย.
- ดาโอะ บาฮี และ จรุณี แก้วเอี่ยม. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษายะลา เขต2. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 2(1), 15-28.

- ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ และคณะ. (2021). ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุพรรณบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7.
- ธเนศ ข้าเกิด. (2556). การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในองค์กร. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2566 from สืบค้นจาก <http://clrem-opac.sut.ac.th/BibList.aspx?KeyID=142277&Match=Match&FrmPage=BrowseList>
- ธีระภาพ เพชรมาลากุล. (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.*, 11(1), 126-145. สืบค้นจาก <file:///C:/Users/USER/Downloads/adminstou,+Journal+editor,+10.%E0%B%A5.pdf>
- นพดล ธูลีจันทร์. (2546). การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย [สถาบันราชภัฏเลย].
- นาวา สุขรมย์. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี].
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5). สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วย ชิริเกษ. (2540). พฤติกรรมองค์การในการบริหารการศึกษา. สถาบันราชภัฏเลย.
- เบญจา ชลธารนนท์. (2546). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประภุช พูลพัฒน์. (2546). การเรียนร่วมชั้นของเด็กพิเศษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ประเวศ วะสี. (2542). การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย. ที.พี.พี.รินทร์.
- ประสิทธิ์ เขียวศรี และคณะ. (2548). รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปราญชลี สุดตา. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปราณี แสนทวีสุข. (2547). การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอน สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- ปารีชาติ ชติกันทา และ ศิริพงษ์ เศษภายน. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูในเขต ดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 6(3), 421-432.
- ปิยาภรณ์ หอมจันทร์ และ อุไร สุทธิแย้ม. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 13(2).
ผดุง อารยะวิญญู. (2541). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 2). แวนแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). แวนแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์. (2550). การเรียนรวม. เจ.เอ็น.ที.
- พรนพ พุกกะพันธ์. (2544). ภาวะผู้นำและการจูงใจ. จามจุรีโปรดักท์.
- พระครูปริยัติกิจวัตรวัฒน์ (สุนทรโร). (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ วารสาร มจร เลข บริทัศน์, 3(1), 59-69.
- พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ. (2551). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก.).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ราชกิจจานุเบกษา.
- พลธาวิณ วัชรพรธำรงค์ และ ศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์. (2565). การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้ โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา จังหวัดชลบุรี ด้วย รูปแบบ BANSUAN @ CHON1 Model วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 6(1), 45-52.
- พัชนี สืบประสงค์. (2552). รูปแบบการจัดการเรียนร่วม. สืบค้นจาก <http://www.specialed-center1com>
- พัชรีดา นิลสุข. (2558). การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- ไพริน ปุกมะ. (2553). การศึกษาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.

- ภัทรนันท์ อิงภู. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. เลย.
- ภาวดี อนันต์นาวี. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภิญโญ ศษศิลา. (2543). ภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มลิวัดย์ ธรรมแสง. (2555). การเรียนร่วมหรือการเรียนรวม. สืบค้นจาก <https://www.deafthai.org/wpcontent/uploads/2018/05/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B.pdf>
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). พฤติกรรมองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 2). เอ็กซ์เปอร์เนทบุ๊กส์.
- วิภา ศรีวัตร และคณะ. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์, 7(2).
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2541). ภาวะผู้นำ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิบัติการศึกษไทย. มติชน.
- รุ่งชีวา สุขศรี. (2556). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม].
- วัชรภรณ์ เป้าจันทิก และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38(1), 179-180.
- วารี ติระจิตตร. (2541). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 2). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตรา ปะกิลาค และ มินมาส พรานป่า. (2564). สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารโดยใช้รูปแบบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2564Vol15No3_1561.pdf

- วิมล จันทราศรี. (2553). แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้
โครงการซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 2 มหาวิทยาลัยราช
ภัฏกำแพงเพชร.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). การบริหาร หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา. โรงพิมพ์ทิพย
วิสุทธิ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่ศึกษาต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21.
ทิพยวิสุทธิ.
- วีรชาติ วิลาศรี. (2550). ภาวะผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศรียา นิยมธรรม. (2546). การศึกษาพิเศษ โครงการสาหรานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 5). พัฒนศึกษา.
- ศศิกัญจน์ แบ่งามนกุล. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศศิรดา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยาลัยบัณฑิต
เอเชีย, 6, 7.
- ศุภชัย ประเสริฐบุญ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการ
บริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต
การศึกษา 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย]. เลย.
- เศรษฐฐิยา เบื้องพิชญาธร. (2553). ภาวะผู้นำวิชาการ. สืบค้นจาก <http://seitthiya.blogspot.com>
- สงบ ประเสริฐพันธ์. (2543). ร่วมกันสร้างสรรค์คุณภาพโรงเรียน. สุริยวิทยา.
- สมเด็จ อธิธา. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการ
บริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมเดช สีแสง. (2542). คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมความพร้อมผู้บริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่
4). โรงพิมพ์พิมพ์พิมพ์.
- สมพร หวานเสด็จ. (2543). การจัดการเรียนรวม. อุบลกิจออฟเซฟการพิมพ์.

- สมฤดี พลระอุทิโฒทัย. (2564). การบริหารจัดการการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร [ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต, สืบค้นจาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3797/1/60252929.pdf>
- สมสะนิด วงคำจัน. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1), 1-7. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/GraduatePSRU/article/view/55490/46087>
- ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3. สำนักงานการศึกษา.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน : การพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2554). การเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม เล่ม 2. สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาพปฏิบัติ เพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับเด็กและเยาวชน พิการ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แนวทางการประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). กรอบการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ. เจริญผล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). ระเบียบปฏิบัติและเกณฑ์มาตรฐานความต้องการการศึกษาพิเศษของสหราชอาณาจักร. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สีปนนท์ เกตุทัต. (2540). วิสัยทัศน์กว้างไกล ปฏิบัติได้ผลจริงในภาวะผู้นำความสำคัญต่ออนาคตไทย. พิมพ์ไทย.
- สิริรานี วรสุภัทร. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- สิริฉัตร รัตนสุวรรณ และ ตรัยภูมิินทร์ ตริตรีศวร. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ, 13, 2219-2234.
- สุชาดา นุบผา. (2557). การศึกษาแบบเรียนรวม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สุนันทา ไกยเดช. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุภิญญา แสนศรีจันทร์. (2547). ความสำเร็จในการสร้างเครือข่าย. *Rama Nurs J.*
- สุรศักดิ์ เรือนงาม. (2555). การศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัด กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์. (2550). การบริหารการศึกษาเพื่อการพัฒนา. รุ่งแสงการพิมพ์.
- อนุชิต บุญมาก. (2560). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมภาวุธ บุญเกิด และคณะ. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 *Journal of MCU Ubon Review*, 7(3), 756-766.
- อุบล เล่นวารี. (2542). การบริหารและการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม. จำไพเพรส.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร. นฤมล ศิริวงษ์

อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. นางสาวรุ่งอรุณ เกษรมาลา

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอน

สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. นายทองหนัก สิริมาตร์

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุขสวัสดิ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

4. นางสาวรัชดาวัล ตาทิพย์

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าข้าม

สังกัดกรุงเทพมหานคร

5. นางศศิณัฐา อังกูรภาสวิชญ์

ศึกษานิเทศชำนาญการ

สังกัดกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/132

วันที่ 25 มกราคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวศศิภาญจน์ อ่าววิจิตรกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.นฤมล ศิริวงษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ แบบสอบถามเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะ ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 094 161 4594

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวศศิภาญจน์ อ่าววิจิตรกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/106

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอน

เนื่องด้วย นางสาวศศิกัญจน์ อ่าววิจิตรกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวรุ่งอรุณ เกษรมาลา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะ ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 161 4594

ที่ อว 8718/106

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุขสวัสดิ์

เนื่องด้วย นางสาวศศิกัญจน์ อ่าววิจิตรกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ
ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายทองหนัก สิริมาตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
แบบสอบถามเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมใน
สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะ
ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวศศิกัญจน์
อ่าววิจิตรกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 161 4594

ที่ อว 8718/106

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าข้าม

เนื่องด้วย นางสาวศศิภาณจน์ อ่าววิจิตรกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวรัชดาวัล ตาทิพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ แบบสอบถามเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมใน สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะ ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวศศิภาณจน์ อ่าววิจิตรกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 161 4594

ที่ อว 8718/106

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

เนื่องด้วย นางสาวศศิกัญจน์ อ่าววิจิตรกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางศศินันฎฐา อังกูรภาสวิชญ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ แบบสอบถามเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมใน สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะ ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวศศิกัญจน์ อ่าววิจิตรกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 161 4594

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC)

ข้อที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
ด้านการมีวิสัยทัศน์								
1	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีวิสัยทัศน์ที่เฉียบคม ชัดเจนทันสมัย เท่าทันการเปลี่ยนแปลง	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถใช้ทักษะในการรวบรวมวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างรอบคอบ	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถคิดหายุทธศาสตร์ใหม่ๆ ในการบริหาร และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมให้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม								
6	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมบนพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการปรับปรุง หรือพัฒนาสภาพแวดล้อมที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียน และชุมชน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เพิ่มโอกาสพัฒนาทักษะการคิดทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ	0	1	1	1	0	0.60	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาบุคลากร								
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของครู รวมถึงส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาส ส่งเสริมให้บุคลากรได้เป็นผู้นำ หรือปลูกฝังความเป็นผู้นำให้แก่ครู	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ครูได้พิจารณาบททวนจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทการเรียนรู้แบบมืออาชีพอย่างแท้จริง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดระบบการนิเทศการศึกษาหรือประเมินครูในรูปแบบที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน								
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ท่านเป็นผู้นำในการออกแบบหลักสูตรเพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยี การบูรณาการทักษะทางสังคม และทักษะชีวิต	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการมีอิสระเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถอย่างมีความสุข	1	0	1	1	0	0.60	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เน้นพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านปรับเปลี่ยนพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย โดยประยุกต์นวัตกรรมเข้ามาใช้ร่วมด้วย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ท่านเป็นผู้นำในการออกแบบหลักสูตรเพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยี การบูรณาการทักษะทางสังคม และทักษะชีวิต	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล								
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาองค์กร และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารที่ทันสมัย	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเรียนการสอนในห้องเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้เครื่องมือดิจิทัลได้อย่างดี มีประสิทธิผล	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ประเมินความพร้อมของโรงเรียน	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้								
26.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้ นำ ใน ก า ร ส่ง เส ริ ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสในการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการแลกเปลี่ยนทักษะต่างๆร่วมกันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

การบริหารจัดการเรียนร่วม

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
ด้านนักเรียน								
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างรวดเร็ว	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ การช่วยเหลือตนเอง และทักษะที่จำเป็นให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างรวดเร็ว	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
ด้านสภาพแวดล้อม								
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดประชุม และชี้แจงแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนร่วม	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกำหนดนโยบาย แนวทาง บทบาทหน้าที่ของทุกฝ่าย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการให้มีการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมในชั้นปกติมากที่สุด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจากความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน								
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความสำคัญในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามความต้องการพิเศษ โดยวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรเสริมทักษะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนการศึกษาและแผนการสอนเฉพาะบุคคล รวมถึงนำเทคนิควิธีต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางาน ผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการทำงาน อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาควบคุม ประเมินและปรับปรุงให้งานมีคุณภาพอยู่เสมอ	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
ด้านเครื่องมือ								
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
		1	2	3	4	5		
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรเครื่องมือ เทคโนโลยี และสนับสนุนให้มีการนำเครื่องมือ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรสื่อการศึกษา บริการต่างๆให้แก่แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีมาตรการความช่วยเหลือทางการศึกษาที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ข

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

AF19-03-03.1

August, 2023

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชื่อโครงการวิจัย : ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวศศิกานุจน์ อ่าววิจิตรกุล

หน่วยงานต้นสังกัด : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเลขรับรองโครงการวิจัย : SWUEC-662248

รายการเอกสารที่รับรอง :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณา	ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2567
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566
3. เอกสารข้อมูลและขอความยินยอมสำหรับอาสาสมัคร	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566
5. ประวัติผู้วิจัย	

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยยึดหลักเกณฑ์ตาม Declaration of Helsinki, Belmont Report, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP), International Guidelines for Human Research ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยนี้ได้

วันที่รับรอง : 25 กุมภาพันธ์ 2567

วันที่หมดอายุ : 24 กุมภาพันธ์ 2568

(ลงชื่อ).....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ชุดสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (ชุดที่ 2)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หน่วยจริยธรรมและมาตรฐานการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารนวัตกรรม ศ.ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 17

โทร. (02) 6495000 ต่อ 17503, 17506 โทรสาร (02) 2042590

ข้อปฏิบัติสำหรับผู้วิจัย

โครงการที่ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจ้งให้ทราบเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้วิจัยภายหลังจากโครงการวิจัย ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว ดังต่อไปนี้

- 1 ผู้วิจัยจะต้องดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยโดยเคร่งครัด โดยใช้เอกสารคำชี้แจง และแบบยินยอม รวมถึงเอกสารอื่นๆ ที่ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการแล้วเท่านั้น
- 2 ผู้วิจัยที่มีหน้าที่รายงานต่อคณะกรรมการจริยธรรมฯ ตาม SOP บทที่ 6 เมื่อ
  - 2.1 มีการดำเนินงานวิจัยครบระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจะต้องมีการรายงานความก้าวหน้าตามระยะเวลาที่คณะกรรมการฯ กำหนดในเอกสารรับรอง หรือเมื่อครบหนึ่งปีจากวันที่ระบุไว้ในเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยของโครงการ โดยใช้แบบรายงานความก้าวหน้า (SWUEC-Progress, AF/01-06/03.0)
  - 2.2 มีการดำเนินการวิจัยไม่ทันตามที่กำหนด โดยทั่วไปคณะกรรมการฯ จะให้การรับรองไม่เกิน 1 ปี ก่อนวันหมดอายุตามที่กำหนดไว้ในหนังสือรับรอง ผู้วิจัยจะต้องเสนอเอกสารขอต่ออายุการรับรองโครงการวิจัย โดยใช้ แบบเสนอขอต่ออายุการรับรองโครงการ (SWUEC-Renew, AF/02-06/03.0) ภายใน 30 วันก่อนหมดอายุ เพื่อให้ทางหน่วยฯ ได้มีระยะเวลาจัดเตรียมเอกสารเข้าประชุมก่อนโครงการวิจัยจะหมดอายุ ทั้งนี้หากท่านยังไม่ได้รับเอกสารรับรองการต่ออายุจากคณะกรรมการฯ จะไม่สามารถรับอาสาสมัครใหม่ระหว่างที่โครงการวิจัยหมดอายุได้ **กรณีหน่วยฯ ไม่ได้รับการติดต่อกลับจากผู้วิจัย ภายในระยะเวลา 6 เดือน นับจากวันที่โครงการวิจัยหมดอายุการรับรองเอกสารโครงการวิจัยจะถูกทำลาย 3 ปี นับจากวันที่หมดอายุการรับรอง**
  - 2.3 มีความจำเป็นในการปรับปรุงโครงการวิจัย (Protocol Amendment) หรือ มีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าโครงการวิจัย/เพิ่มเติมผู้ร่วมวิจัย ผู้วิจัยจะต้องเสนอการปรับปรุงเป็น แบบรายงานขอการปรับปรุงโครงการวิจัย (SWUEC-Amend, AF/03-06/03.0) ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยอ้างอิงรหัสโครงการตามที่ได้รับการรับรอง โดยต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีการเปลี่ยนแปลงอะไร อย่างไร และเหตุผลที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ในกรณีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าโครงการวิจัย/เพิ่มเติมผู้ร่วมวิจัยคนใหม่ ให้แนบประวัติมาด้วย
  - 2.4 มีอาการไม่พึงประสงค์รุนแรงจากการดำเนินโครงการวิจัย (Serious Adverse Events) เกิดขึ้นแก่อาสาสมัคร ผู้วิจัยจะต้องทำเอกสารแจ้งคณะกรรมการฯ ภายใน 7 วันปฏิทิน และหากอาการไม่พึงประสงค์รุนแรงนั้น เป็นเหตุให้อาสาสมัครถึงแก่ชีวิต ต้องแจ้งภายใน 24 ชั่วโมง (โดยทางจดหมาย

- จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือโทรสาร) หลังจากผู้วิจัยทราบเหตุการณ์ โดยใช้แบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์สำหรับอาสาสมัครในสถาบัน (SWUEC-SAE-Local, AF/04-06/03.0) และแนบรูปแบบเอกสารรายงานเป็นสำเนา SAE Report Form ที่กำหนดโดยผู้สนับสนุนทุนวิจัย หากไม่มีแบบรายงาน จากผู้สนับสนุนทุนวิจัยให้ใช้แบบรายงานของ SWUEC ตามที่กำหนดอย่างเดียว กรณีเป็นรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดแก่อาสาสมัครนอกสถาบัน ซึ่งบริษัทผู้สนับสนุนส่งให้ผู้วิจัย ให้ใช้แบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดแก่อาสาสมัครนอกสถาบัน (SWUEC-SAE-External, AF/05-06/03.0) แนบกับแบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่บริษัทผู้สนับสนุน
- 2.5 มีการดำเนินการใดๆ ที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะต้องรายงานให้คณะกรรมการฯรับทราบภายใน 7 วันปฏิทิน หลังจากตรวจพบ โดยใช้แบบ**รายงานการดำเนินงานวิจัยที่เบี่ยงเบน** (SWUEC-deviation, AF/06-06/03.0)
- 2.6 การวิจัยเสร็จสิ้นลงหรือยุติการวิจัยด้วยใดๆ ให้ผู้วิจัยมีหนังสือแจ้งปิดโครงการวิจัยนั้นพร้อมผลการดำเนินการวิจัยให้คณะกรรมการฯ ทราบ ตามแบบ**รายงานแจ้งการปิดโครงการวิจัย** (SWUEC-Close, AF/07-06/03.0) ทั้งนี้โครงการที่รายงานแจ้งปิดและได้รับการพิจารณา โดยคณะกรรมการฯ แล้ว ถือว่าเป็นการสิ้นสุด ไม่สามารถขอยกเลิกการแจ้งปิดได้อีก
- 3 คณะกรรมการฯ จะมีการสุ่มเข้าตรวจเยี่ยมโครงการวิจัยเพื่อตรวจดูความเรียบร้อยของการดำเนินงาน และรับฟัง และให้คำปรึกษาข้อปัญหาที่อาจมีในระหว่างการดำเนินการวิจัย โดยคณะกรรมการฯ จะมีหนังสือแจ้งให้ทราบ ล่วงหน้าเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผลการตรวจเยี่ยมโครงการวิจัยจะแจ้งเพื่อทราบในที่ประชุมคณะกรรมการฯ และจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้วิจัยได้ทราบ และอาจมีข้อเสนอแนะให้ปฏิบัติต่อไป

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21

ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษ และครูที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 สังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 การบริหารจัดการเรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถาม หรือสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดอยู่แต่ประการใด

โปรดให้ข้อมูลตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจักเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในเชิงวิชาการและการพัฒนาการบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวศศิภาณูจน์ อ่าววิจิตรกุล

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ตามข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 30 ปี ( ) 30 – 39 ปี
( ) 40 – 49 ปี ( ) อายุ 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท
( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ระดับตำแหน่งการทำงาน

( ) ครูผู้ช่วย ( ) ครู ( ) ครูชำนาญการ
( ) ครูชำนาญการพิเศษ ( ) ครูเชี่ยวชาญ ( ) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

5. ระยะเวลาในการทำงานในสถานศึกษา

( ) ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 5 – 10 ปี
( ) 11 – 15 ปี ( ) มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

6. ขนาดสถานศึกษา

( ) ขนาดเล็ก ( ) ขนาดกลาง
( ) ขนาดใหญ่ ( ) ขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ละเอียด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเกณฑ์ในการเลือกคำตอบมีดังนี้

5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21				
		5	4	3	2	1
ด้านการมีวิสัยทัศน์						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ทันท่วงที ทันสมัย เท่าทันการเปลี่ยนแปลง					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถใช้ทักษะในการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างรอบคอบ					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถคิดหายุทธศาสตร์ใหม่ๆในการบริหาร และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมให้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย					
ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม						
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมบนพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ					

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21				
		5	4	3	2	1
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการปรับปรุง หรือพัฒนาสภาพแวดล้อมที่มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับผู้เรียน และชุมชน					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เพิ่มโอกาสพัฒนาทักษะการคิด ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ					
ด้านการพัฒนาบุคลากร						
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของครู รวมถึงส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาส ส่งเสริมให้บุคลากรได้เป็นผู้นำ หรือปลูกฝังความเป็นผู้นำให้แก่ครู					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ครูได้พิจารณาบททวนจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ					
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทการเรียนรู้แบบมืออาชีพอย่างแท้จริง					
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดระบบการนิเทศการศึกษาหรือประเมินครูในรูปแบบที่หลากหลาย					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน						
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ท่านเป็นผู้นำในการออกแบบหลักสูตรเพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยี การบูรณาการทักษะทางสังคม และทักษะชีวิต					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการมีอิสระเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถอย่างมีความสุข					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เน้นพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21				
		5	4	3	2	1
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านปรับเปลี่ยนพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย โดยประยุกต์นวัตกรรมเข้ามาใช้ร่วมด้วย					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับปัจจัยภายในและภายนอก					
ด้านการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี ดิจิทัล						
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาองค์กร และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียน					
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารที่ทันสมัย					
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกระตุ้นให้ท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเรียนการสอนในห้องเรียน					
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้เครื่องมือดิจิทัลได้ดี มีประสิทธิผล					
25.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ประเมินความพร้อมของโรงเรียน					
ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้						
26.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสในการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้โดยบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการแลกเปลี่ยนทักษะต่างๆร่วมกันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					

ตอนที่ 3 การบริหารจัดการเรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ทีละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเกณฑ์ในการเลือกคำตอบมีดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21				
		5	4	3	2	1
ด้านนักเรียน						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างรวดเร็ว					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ การช่วยเหลือตนเอง และทักษะที่จำเป็นให้แก่ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการเตรียมความพร้อมให้แก่เรียนปกติ					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมการจัดให้มีกิจกรรมการให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องความแตกต่างในการอยู่ร่วมกันกับนักเรียนปกติเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21				
		5	4	3	2	1
ด้านสภาพแวดล้อม						
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดประชุม และชี้แจงแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนร่วม					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกำหนดนโยบาย แนวทาง บทบาทหน้าที่ของทุกฝ่าย					
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการให้มีการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมในชั้นปกติมากที่สุด					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมโดยพิจารณาจากความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความสำคัญในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามความต้องการพิเศษ โดยวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรเสริมทักษะ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนการศึกษาและแผนการสอนเฉพาะบุคคล รวมถึงนำเทคนิควิธีต่างๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียน					
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนร่วมกับชุมชน					
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ในศตวรรษที่ 21				
		5	4	3	2	1
ด้านเครื่องมือ						
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดสรรงบประมาณ ให้เป็นการเฉพาะเพื่อจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรเครื่องมือ เทคโนโลยี และสนับสนุนให้มีการนำเครื่องมือ เทคโนโลยีต่างๆมาใช้ภายในสถานศึกษา					
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการจัดสรรสื่อการศึกษา บริการต่างๆให้แก่ักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีมาตรการความช่วยเหลือทางการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

ที่ อว 8718/334

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

8 มีนาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

เนื่องด้วย นางสาวศศิภาณูจน์ อ่าววิจิตรกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ และได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายเลขรับรอง : SWUEC-662248

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” กับ ครูการศึกษาพิเศษและครูที่เกี่ยวข้องในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 186 คน ในเดือนมีนาคม 2567 เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ เวียนานท์)

รองคณบดีฝ่ายเทคโนโลยีดิจิทัล รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 161 4594

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวศศิภาณณ์ อ่าววิจิตรกุล

